

Møteinnkalling

Utvalg:	Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested:	Forvaltningsknutepunkt for Børgefjell nasjonalpark i Røyrvik
Dato:	23.06.2015
Tidspunkt:	10:00 – 15:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på mail tore.todas@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

I forbindelse med styremøte vil det bli omvisning på det nye forvaltningsknutepunktet for Børgefjell nasjonalpark hvor møtet skal avholdes. Bygget ligger i området ved skole og butikk i Røyrvik sentrum.

Etter ordinært styremøte blir det møte i referansegruppen for bokprosjektet. Forfatterne vil da informere om status i prosjektet.

Namsskogan 10.06.2015
Stian Brekkvassmo
leder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 10/2015	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
ST 11/2015	Referatsaker		
RS 16/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark - ervervskjøring for frakt av varer og utstyr til fjellstyrets hytter ved Orvatnet - Nils Olofsson		2015/1725
RS 17/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149 - Magnar Bertil Sørensen		2015/1920
RS 18/2015	Søknad om dispensasjon for kjøring med snøscooter til Statskogs hytte i Tiplingan landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune - Statskog SF		2015/2137
RS 19/2015	Innvilget dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter for frakt av varer, utstyr og materialer til fjellstyrets utleiehytter og andre tekniske anlegg - Røyrvik Fjellstyre		2015/1852
RS 20/2015	Innvilget dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark for bruk av snøscooter for ervervskjøring til hytter - Torgeir Sørmo		2015/2226
RS 21/2015	Vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark		2015/3135
RS 22/2015	Søknad om dispensasjon bruk av helikopter Vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark		2015/3135
RS 23/2015	Innvilget søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark - bruk av sand til nedsmelting av snø langs reingjerde		2015/3135
RS 24/2015	Søknad om dispensasjon bruk av helikopter for transport av sand og vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark - Sametinget SE		2015/3135

RS 25/2015	Innvilget dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter til frakt av utstyr, gass og ved til Statskogs utleiehytte.- Statskog SF	2015/2137
RS 26/2015	Rapport over snøfonnundersøkelser Børgefjell	2014/5075
RS 27/2015	Innvilget dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark for uttak av ved til hyttene ved Orvatnet og gapahuker ved Orvasselva og Storvika - Røyrvik fjellstyre	2015/1852

Styresak

ST 12/2015	Skilting på innfallsporter for Børgefjell nasjonalpark	2015/208
ST 13/2015	Status tiltak bestillingsdialogen 2015	2014/5924
ST 14/2015	Status utarbeiding av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune	2015/413
ST 15/2015	Høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt	2015/3375
ST 16/2015	Dispensasjon fra vernebestemmelsene Børgefjell / Byrkije nasjonalpark Tillatelse til fangst og merking av snøugle - landing med helikopter NINA	2015/3596
ST 17/2015	Søknad om dispensasjon til helikopterlanding i Børgefjell sommer 2015 TOV-prosjektet - NINA	2015/4051
ST 18/2015	Søknad om fangst av småpattedyr i 2015 - NINA	2015/3947
ST 19/2015	Søknad om forskningsfiske i Børgefjell nasjonalpark 2015 - NINA	2015/4126
ST 20/2015	Søknad om tillatelse til flyging lavere enn 300 m i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark - Luftforsvaret	2015/4036

ST 11/2015 Referatsaker

Nils Olofsson
Leipikvatnet
83093 Stora-Blåsjön

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/1725

DATO: 04.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark - erervskjøring for frakt av varer og utstyr til fjellstyrets hytter ved Orvatnet

Det vises til søknad av 25. februar 2015 om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark - erervskjøring for frakt av varer og utstyr til fjellstyrets hytter ved Orvatnet.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3b gis Nils Olofsson dispensasjon til å benytte snøscooter for erervsmessig transport av varer og bagasje etter faste trase for leietakere av fjellstyrets hytte ved Orvatnet.
- Dispensasjonen er kun gyldig når leiekjøringen utføres på oppdrag fra oppdragsgiver som har leid hytte ved Orvatnet.
- Kjøretillatelsen og bekreftelse på at oppdragsgiver har leid hytte skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Siste kjøredag settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras.
- Utfylt kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong, og senest innen 1. juni 2015.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Nils Olofsson søker om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter til erervsmessig transport av varer og bagasje for personer som leier fjellstyrets hytter ved Orvatnet. Transporten har utgangspunktet fra Leipikvatnet i Sverige og går inn til Orvasshyttene. Det meste av transporten foregår på Svensk territorium og er nasjonalparkstyret uvedkommende.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i nasjonalparken. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål.

Det er tidligere innvilget tilsvarende søknader fra søker som en del av fjellstyrets virksomhet. Søker har også drevet slik transport før området ble vernet som nasjonalpark. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Her åpnes det for at et begrenset antall personer kan ha dispensasjon fra verneforskriften for på oppdrag foreta transport av varer og bagasje til hytter i området.

Ut fra tidligere innsendte rapporter ser en at det er et begrenset antall oppdrag som utføres pr. vinter. Årlig har Olofsson 2 – 4 oppdrag med transport, da i hovedsak i februar ifb. med vinterjakt. Det meste av transporten skjer på svensk side. Det er ca. 6 kilometer fra Leipikvatnet til Orvasshyttene, av dette ligger 1,5 kilometer i nasjonalparken. Ca. 840 meter av traseen på norsk side går over isen på Orvatnet.

Med bakgrunn i verneplanprosessen, forvaltningsplanen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.)

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne saken. Omfanget av aktivitetene er ikke endret over de årene og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor området ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og bagasje er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare for den delen som befinner seg innenfor nasjonalparkens grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Grunneiers tillatelse og kommunens godkjenning må evt. innhentes før kjøring kan finne sted.

Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner pr. dd. da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:
- Kjørebok

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Røyrvik kommune	Røyrvikvegen 5	7898	Limingen
Røyrvik fjellstyre	Røyrvikvegen 5	7898	Limingen
Miljøvedtaksregistret			

Magnar Bertil Sørensen
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.2 - 2015/1920

DATO: 04.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde for bruk av snøscooter til Fagertunhytta gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149

Viser til søknad av 3. mars 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter inn til Fagertunhytta i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune. Behovet er knyttet opp mot transport av varer, ved og utstyr til hytte.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a), **gis** Magnar Bertil Sørensen dispensasjon til å benytte snøscooter innenfor **Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde** for transport av varer, ved og utstyr etter fast trasé fra Sjånes og inn til Fagertunhytta ved Austre Tiplingen
- Det gis dispensasjon for inntil 2 (**to**) turer i 2015.
- Siste kjøredato settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras til andre.
- Det pliktes å føre kjørebok før den enkelte tur foretas. Kjøreboka og kjøretillatelsen skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.
- Kjøreboka skal returneres til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni 2015.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Magnar Bertil Sørensen søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter for transport av varer, ved og utstyr fra Sjånes i Susendal inn til hytte på gnr. 28 bnr. 2 fnr. 149 ved Austre Tiplingen. Dette er en familiehytte hvor flere personer søker om dispensasjon, noe som er årsaken til at det søkes om 2 turer.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og utstyr er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne.

Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Kjørebok
- Kart

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian		7890	Namsskogan
Brekkvassmo			
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF Fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Miljøvedtaksregistret			

Fra: Hjelmseth Wenche[whj@statskog.no]

Dato: 11.03.2015 15:43:26

Til: Tødås Tore

Tittel: Søknad om dispensasjon for kjøring med snøscooter til Statskogs hytte i Tiplingan landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune

Tomt

Gjelder eiendom

1826/28/1/0

Kunde

Børgefjell nasjonalparkstyre

att: Tore Tødås

11.03.2015

Vår ref.

(Bes oppgitt ved svar)

14/972 –12

Deres ref.

Vår saksbehandler

Wenche Hjelmseth, 916 22 005

whj@statskog.no

Søknad om dispensasjon for kjøring med snøscooter til Statskogs hytte i Tiplingan landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune

Det vises til Statskog's søknad av 11.2.2014 og til mottatte dispensasjon av 21.2.2014. Dispensasjon ble bare gitt for 2014 og det er behov for ny dispensasjon.

Hytta brukes fortsatt både som oppsynshytte og til utleie.

Takreparasjon og skifte av ovn mm er gjennomført i 2014, således gjelder vår søknad til tilsyn, transport av utstyr, ved, gass mm.

I tillegg til transport av utstyr inn til hytta er det behov for framkjøring av hogd ved som er i avtalt vedhogstområde, inntil 500 m nord for hytta.

Drift, tilsyn og utstyrstransporter pågår hele tiden og Statskog ønsker å få **flerårig dispensasjon** for dette formålet. Transporter med scooter vil følge fastlagt trase fra Storrullen/Sjåneset, jfr. tilsendte kart i 2014.

Kopi av denne søknaden er sendt Hattfjelldal kommune hvor det søkes om **dispensasjon** for samme formål.

Med hilsen

Wenche Hjelmseth

Dette dokumentet er elektronisk signert

Kopi til:

Hattfjelldal kommune

O.T. Olsens vei 3A

8690

HATTFJELLDAL

Per Lorentzen

1

Lars Lorentzen

1

Hans Moasveen

1

Røyrvik Fjellstyre
Røyrvikvegen 5
7898 Limingen

Att: Knut Brenne

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/1852

DATO: 06.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark for bruk av snøscooter for frakt av varer, utstyr og materialer til fjellstyrets utleiehytter og andre tekniske anlegg.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3b gis Røyrvik fjellstyre dispensasjon for å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse transport av varer, utstyr og materialer til fjellstyrets utleiehytter ved Orvatnet i Børgefjell nasjonalpark.
- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3c gis Røyrvik fjellstyre dispensasjon for å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse transport av materialer og utstyr til vedlikehold av Røyrvik fjellstyrets anlegg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Ferdsele skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til reindriften, dyre- og fuglelivet i området.
- Siste kjøredag settes til 30. april 2015.
- Dispensasjonen omfatter personell tilknyttet Røyrvik fjellstyre med følgende snøscootere:
 - Røyrvik fjellstyrets snøscooter XW 2367
 - Røyrvik fjellstyrets snøscooter XI 5268
- Røyrvik fjellstyre sin aktivitet innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark skal fremgå i fjellstyrets årsrapport og sendes nasjonalparkstyret hvert år.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Saken gjelder dispensasjon fra verneforskriften i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse transport av varer, utstyr og materialer til fjellstyrets utleiehytter ved Orvatnet. Saken omhandler også tillatelse til å benytte snøscooter for transport av materialer og utstyr til vedlikehold av Røyrvik fjellstyrets anlegg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle saker vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er saken vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Røyrvik fjellstyre har utarbeidet driftsplan for sin virksomhet som beskriver aktiviteten i nasjonalparken. Driftsplanen er vurdert som et godt faglig grunnlag for å behandle sak om dispensasjon fra verneforskriften. Saken tilsvarer tidligere søknader og ligger innenfor den rammen som Røyrvik fjellstyre skisserer i sin driftsplan og rammen som godkjent forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark gir.

Ut fra tidligere innsendte rapporter ser en at det er et begrenset antall transporter pr. vinter til Orvasshyttene som utføres. Det meste av transporten skjer på svensk side. Det er ca. 6 kilometer fra Leipikvatnet til Orvasshyttene, av dette ligger 1,5 kilometer i nasjonalparken. Ca. 840 meter av traseen på norsk side går over isen på Orvatnet. Det er også et begrenset antall transporter til andre tekniske anlegg i nasjonalparken, disse gjennomføres som oftest i sammenheng med naturoppsynsturer.

Med bakgrunn i verneplanprosessen, forvaltningsplanen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.)

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne saken. Omfanget av aktivitetene er ikke endret over de siste årene og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene er innenfor rammen av driftsplanen og forvaltningsplanen og vil ikke gi noen økt belastning. Årsrapportene fra Røyrvik fjellstyre viser at aktivitetene er i et så begrenset omfang at det ikke vil medføre noen stor belastning på området. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for transport er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare for den delen som befinner seg innenfor nasjonalparkens grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Grunneiers tillatelse og kommunens godkjenning må evt. innhentes før kjøring kan finne sted.

Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner pr. dd. da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Røyrvik kommune	Røyrvikvegen 5	7898	Limingen
Miljøvedtaksregistret			

Torgeir Sørmo
8690 Hattfjelldal

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.2 - 2015/2226

DATO: 18.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark for bruk av snøscooter for ervervskjøring til hytter - Torgeir Sørmo

Viser til søknad av 16. mars 2015 om dispensasjon for bruk av snøscooter til ervervskjøring i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Forskrift om vern av Børgefjell nasjonalpark fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre /nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Med hjemmel i verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde § 3, punkt 6.3 bokstav a), gis Torgeir Sørmo dispensasjon til å benytte snøscooter for ervervsmessig transport av varer og bagasje inn til utleiehytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.*
- *Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/ Byrkije nasjonalpark § 3, punkt 6.3 bokstav b), gis Torgeir Sørmo dispensasjon til å benytte snøscooter for ervervsmessig transport av varer og bagasje inn til utleiehytter i Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde.*
- *Dispensasjonen gjelder for vintersesongen 2014/15.*
- *Dispensasjonen er kun gyldig når leiekjøringen utføres på oppdrag fra oppdragsgiver som har leid hytte i verneområdet*
- *Kjøretillatelsen og bekreftelse på at oppdragsgiver har leid hytte skal medbringes på turen og fremvises på forlangende ved kontroll.*
- *Siste kjøredag settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen er personlig og kan ikke overdras.*
- *Utfylt kjørebok skal returneres Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong, og senest innen 1. juni 2015.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vi gjør oppmerksom på at dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark også må gis av kommunen i henhold til «Lov om motorferdsel i utmark».

Bakgrunn

Torgeir Sørmo søker om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark for bruk av snøscooter til ervervsmessig transport. Nasjonalparkstyret har i sine retningslinjer vedtatt at det kan gis dispensasjon for ervervsmessig transport av varer og bagasje til hytter i området, da på oppdrag fra leietakere av hytter. Ervervsmessig transport til andre formål en transport av varer og bagasje til hytter er det i retningslinjene ikke åpning for.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet og nasjonalparken. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkte formål. Hattfjelldal kommune, som hadde forvaltningsmyndigheten før delegering til nasjonalparkstyret, innvilget tidligere søknader fra søker. Nasjonalparkstyret har utarbeidet retningslinjer for behandling av søknader om motorferdsel der det er gitt rammer for vedtak. Her åpnes det for at det kan gis dispensasjon fra verneforskriften for at enkelte på oppdrag foreta transport av varer og bagasje til hytter i området. Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.).

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer i all hovedsak kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og tillegges liten vekt i denne saken. Det er tidligere innvilget dispensasjon for omsøkte formål, slik at den motoriserte ferdselen innenfor landskapsvernområdet ikke vil øke som følge av å innvilge dispensasjonen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte aktiviteten vil ikke medføre noen økt belastning på området og § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av landskapsvernområdet skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet vil få i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for inntransportering av varer og bagasje er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at dispensasjonen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark og gjelder bare innenfor verneområdets grenser. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tøddås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:
- Kjørebok

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF Fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Miljøvedtaksregistret			

Sametinget SE
Box 90
98122 Kiruna
Sverige

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

SAKSNR.: 2015/3135

ARKIVKODE: 432.3

DATO: 27.04.2015

Vedlikehold av konvensjongjerde i Børgefjell nasjonalpark – informasjon om verneforskriftens bestemmelser.

Vi viser til tidligere kommunikasjon mellom Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Sametinget SE vedr. vedlikehold av konvensjongjerder i 2015.

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre som forvaltningsmyndighet for Børgefjell nasjonalpark ønsker med dette brevet å informere om hvilke regler som gjelder ift. motorferdsel og sandstrøing langs reingjerdet i Børgefjell.

I utgangspunktet er motorisert ferdsel i Børgefjell nasjonalpark forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter. Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark i forbindelse med reindrift er unntatt dette forbudet.

Ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 6.3 kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til:

f. bruk av luftfartøy i forbindelse med reindrift

g. bruk av barmarkkjøretøy i forbindelse med utøving av reindrift hvor det foreligger godkjent driftsplan.

I forskriftenes § 3. pkt. 7.2 står det videre at forvaltningsmyndigheten *kan gi tillatelse til bruk av sand til snøsmelting langs reingjerdet mot Sverige.*

Dette betyr i praksis at det må søkes nasjonalparkstyret om dispensasjon fra verneforskriften for å bruke luftfartøy og barmarkskjøretøy ved vedlikeholdsarbeid på reingjerdet i Børgefjell. Det må også søkes nasjonalparkstyret om dispensasjon for å bruke sand for nedsmelting av snø langs reingjerdet.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har foregående år, når de har fått oppdraget med å foreta vedlikehold og sandstrøing av gjerdet, søkt nasjonalparkstyret om tillatelse til dette. Vi ønsker med dette brevet å informere om at samme plikt gjelder andre forvaltningsorganer som skal gjennomføre de samme tiltakene for 2015

Verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark kan leses på denne lenken:

<https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2003-08-29-1101>

Vi takker for oppmerksomheten og ser fram til et godt samarbeid i den videre prosessen.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

2015-05-28

Börgefjell Nasjonalparkstyre
Postbox 2600
7334 Steikjer
NORGE

Sametinget är ett
självständigt folkvalt
parlament som ska verka
för en levande samisk
kultur och medverka i
samhällsplaneringen.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Ansökan om dispens

Enligt Er skrivelse 27.04.2015 Saksnr: 2015/3135.

Ansöker Sametinget härmed om dispens att använda helikopter (landningstillstånd) efter konventionsstängslet inom Börgefjälls Nationalpark, för material och personaltransport i samband med tillsyn och underhållsarbete, samt användning av sand för snösmältning.

Sametinget hoppas på en snabb handläggning av ärendet och ett fortsatt gott samarbete.

Med vänlig hälsning

Patrick Axelsson

Cujuhus/adress

Tärna ström 8
920 64 DEARNA / TÄRNABY
e-post:patrick.axelsson@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

+46980 780 30
Direkt +46980 780 25

Mobil

+4670 200 39 38

Fra: Patrick Axelsson[patrick.axelsson@sametinget.se]
Dato: 28.05.2015 07:10:44
Til: FMNT Postmottak
Tittel: Ansökan om dispens

Sametinget ansöker härmed om dispens enligt bifogat dokument

Med vänlig hälsning
Patrick Axelsson

SAEMIEDIGKIE / SAMETINGET
Tärnaström 8
920 64 DEARNA / TÄRNABY
Tel +46980 78030
Fax +46980 78031
Mobil +4670 200 3938
www.sametinget.se

Sametinget
Tärna ström 8
92064 Tärnaby

Att: v/ Patrick Axelsson

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

SAKSNR.: 2015/3135

ARKIVKODE: 432.3

DATO: 10.06.2015

Melding om vedtak:

AU 2/2015. Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark - bruk av sand til nedsmelting av snø langs reingjerde.

Arbeidsutvalget for Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har i møte 10.06.2015 sak AU-2/2015 fattet følgende vedtak:

Vedtak:

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark har Arbeidsutvalget for Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- 1. Sametinget i Sverige gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 7.2 tillatelse til å benytte sand til snøsmelting av grensegjerdet for tamrein mellom Norge og Sverige.*
- 2. Tillatelsen gjelder fra og med 01. juni 2015 til og med 30. juni 2015*

Begrunnelse

For å hindre sammenblanding av norsk og svensk rein er det viktig at grensegjerdet fungerer som forutsatt. For å få smeltet snø slik at reingjerdet kommer fram benyttes sand, andre midler en sand er ikke tillatt benyttet for formålet.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Leder
Byrkije nasjonalpaarkheståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Elektronisk kopi til:

Statskog SF
Hattfjelldal kommune
Fylkesmannen i Nordland
Røyrvik kommune
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen
Tjåehkere sijte v/Algot Jåma
Statskog Fjelltjenesten
Røyrvik fjellstyre

Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
	8690	HATTFJELLDAL
Molovn 10	8002	BODØ
	7898	LIMINGEN
Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Postboks 2600	7734	STEINKJER
	8690	HATTFJELLDAL
	7898	LIMINGEN
	8690	HATTFJELLDAL
	7898	LIMINGEN

Vedlegg:

Samlet saksframstilling

Saksprotokoll

Arkivsaksnr: 2015/3135-0
Saksbehandler: Tore Tødås
Dato: 05.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Børgefjell nasjonalparkstyre	2/2015	10.06.2015

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Børgefjell nasjonalparkstyre - 10.06.2015

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark har Arbeidsutvalget for Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

1. Sametinget i Sverige gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 7.2 tillatelse til å benytte sand til snøsmelting av grensegjerdet for tamrein mellom Norge og Sverige.
2. Tillatelsen gjelder fra og med 01. juni 2015 til og med 30. juni 2015

Begrunnelse

For å hindre sammenblanding av norsk og svensk rein er det viktig at grensegjerdet fungerer som forutsatt. For å få smeltet snø slik at reingjerdet kommer fram benyttes sand, andre midler en sand er ikke tillatt benyttet for formålet.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark - bruk av sand til nedsmelting av snø langs reingjerde.

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark har Arbeidsutvalget for Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

1. Sametinget i Sverige gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 7.2 tillatelse til å benytte sand til snøsmelting av grensegjerdet for tamrein mellom Norge og Sverige.
2. Tillatelsen gjelder fra og med 01. juni 2015 til og med 30. juni 2015

Begrunnelse

For å hindre sammenblanding av norsk og svensk rein er det viktig at grensegjerdet fungerer som forutsatt. For å få smeltet snø slik at reingjerdet kommer fram benyttes sand, andre midler en sand er ikke tillatt benyttet for formålet.

Hjemmelsgrunnlag

Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag

Saksopplysninger

I følge § 3, punkt 7.1 i verneforskriften er all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet forbudt. Under punkt 7.2 er det angitt at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av sand til snøsmelting langs reingjerdet mot Sverige etter søknad. Denne myndigheten er delegert til Arbeidsutvalget for Børgefjell nasjonalpark.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet forbudt. Forvaltningsmyndigheten vurderer bruk av sand i forbindelse med snøsmelting til ikke å være i strid med verneformålet. Bruk av sand vil kunne brukes til snøsmelting uten at dette påvirker vegetasjonen nevneverdig. Denne vurderingen støttes av kongelig resolusjon av 29. august 2003. Tiltaket er også vurdert i forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark.

Med bakgrunn i kongelig resolusjon av 29. august 2003 og forvaltningsplanen anser forvaltningsmyndigheten at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metoden er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Metoden er benyttet over flere år og har gitt minimal negativ effekt. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at tiltaket vil føre til miljøforringelse. Imidlertid må kostnadene ved eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver. Metoden som benyttes ved bruk av helikopter og snøscooter er den mest miljøvennlige metoden å smelte ned grensegjerdet. Det er viktig at barmarkskjøretøy ikke benyttes.

Vedlegg:

- Søknad om dispensasjon for bruk av helikopter Vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark.
- Vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark

Saemiedigkie / Sametinget
Tärna sträm 8
920 64 TÄRNABY

Att: v/ Patrick Axelsson

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

SAKSNR.: 2015/3135

ARKIVKODE: 432.3

DATO: 08.06.2015

Søknad om dispensasjon bruk av helikopter for transport av sand og vedlikehold av konvensjonsgjerde i Børgefjell nasjonalpark - Sametinget SE

Det vises til Deres søknad datert 28. mai 2015 om tillatelse til bruk av helikopter for transport av sand til nedsmelting av snø langs grensegjerde for rein i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark samt bruk av helikopter ifb. med vedlikehold av grensegjerdet.

Det søkes også om å få bruke sand til nedsmelting av snø langs grensegjerdet. Når det gjelder søknad om bruk av sand til nedsmelting av snø langs grensegjerde behandles dette av politisk nivå.

Søknadens punkter om bruk av helikopter behandles administrativt av nasjonalparkforvalter, dette ihht. gitte delegasjoner fra nasjonalparkstyret. På grunnlag av dette blir det derfor utstedt 2 vedtak.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) er det gjort følgende vedtak:

1. *Sametinget SE gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3f tillatelse til å benytte helikopter for transport av sand i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark i forbindelse med nedsmelting av snø langs grensegjerdet for tamrein mellom Norge og Sverige.*
2. *Tillatelsen gjelder fra og med 01. juni 2015 til og med 30. juni 2015.*
3. *Sametinget SE gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3f tillatelse til å benytte helikopter for transport av gjerdestolper, netting og evt. andre nødvendige materialer, samt utfrakt av gammelt gjerdemateriell. Tillatelsen gjelder for inntil fem (5) turer i perioden 01.07.15 til 30.09.2015.*
4. *Sametinget SE gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3f tillatelse til å benytte helikopter for transport av vedlikeholdspersonell med inn- og utflyging i Børgefjell nasjonalpark. Tillatelsen gjelder for inntil 10 turer i perioden 01.07.15 til 30.09.2015.*
5. *Dersom det er rein i området skal det tas hensyn til denne. Før flyging skal Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes på telefon 416 47 755 og tilsvarende Tjåehkere Sijte v/Algot Jåma på telefon 970 92 014 for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelse. Tilsvarende gjelder tamrein tilhørende svenske driftsenheter.*
6. *Det skal tas spesielt hensyn til fjellreven i området. Før flyging gjennomføres skal de som utfører oppdraget ha så god oversikt som mulig over potensielle fjellrevhi og –ynglinger og unngå landing i disse områdene.*
7. *Det skal leveres rapport som viser antall flygninger med tidspunkt.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Saksutredning

Søknad

Det svenske sametinget har fått ansvaret for vedlikehold og sandstrøing av reingjerdet i Børgefjell fom. 2015. Oppdraget gjelder gjerdetraséen både i Nord-Trøndelag og Nordland fylke. Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag har hatt oppdrag tidligere år hvor de har søkt Nasjonalparkstyret om dispensasjon for å benytte helikopter til oppdraget, tillatelse er gitt for dette tidligere år. Det er nå det svenske sametinget som søker tilsvarende dispensasjon som reindriftsforvaltningen har hatt tidligere år.

Vurdering

I følge § 3, punkt 6.1 i verneforskriften er motorisert ferdsel forbudt på land og i vatn, og i lufta under 300m. Under punkt 6.2 og 6.3 er det listet opp henholdsvis tiltak som forbudet ikke er til hinder for og tiltak der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter søknad. Kongelig resolusjon av 29. august 2003 og forvaltningsplanen definerer gjerder som et reindriftsanlegg. Grense/sperregjerdet defineres derfor som et permanent gjerde i forbindelse med utøvelse av reindrift.

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til å benytte helikopter for vedlikehold av reingjerder med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3f. Myndigheten til å fatte vedtak etter dette punktet er delegert til nasjonalparkforvalter.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er all motorisert ferdsel forbudt i nasjonalparken. Bruk av helikopter for frakt av gjerdestolper, netting, sand og vedlikeholdspersonell i barmarkssesongen må anses som den mest skånsomme måten å gjennomføre tiltaket på. Praksisen er også i tråd med forvaltningsplanen for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Kartløsninger og rovbaser er sjekket ift. om det er verdier i området som må hensynstas i tiltaket. NINAs overvåkningsprogram for fjellrev er også benyttet som kilde for kunnskapsinnhenting.

Med bakgrunn i kongelig resolusjon av 29. august 2003, forvaltningsplanen, tilgjengelige geodata og pågående overvåkningsprogram anser forvaltningsmyndigheten at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metoden er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. Sperregjerdet har hatt minimalt vedlikehold de siste årene pga. at forhandlingene mellom Norge og Sverige om reinbeitekonvensjonen ikke er fullført. Det anses positivt for verneformålet at gjerdet vedlikeholdes og at gammel gjerdemateriell blir fraktet ut av parken. Ihht. tilgjengelige kartdata er det registrert fjellrevhi i nærliggende områder.

§ 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Metoden er benyttet over flere år og har gitt minimal negativ effekt. Flyging og landing vil medføre støy i området i et begrenset tidsrom, det meste av flygingen vil pågå etter hekke- og yngletid. § 10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at tiltaket vil føre til miljøforringelse. Imidlertid må kostnadene ved eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Metoden ved å bruke helikopter for transport anses som den mest miljøforsvarlige teknikken. Det er viktig at barmarkskjøretøy ikke benyttes for gjennomføring av tiltaket.

Konklusjon:

Ut fra ovennevnte vurderinger konkluderes det med at søknaden kan innvilges. Dispensasjonen gjelder kun ift. verneforskriften for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark, evt. andre nødvendige tillatelser fra kommune/grunneier er nasjonalparkstyret uvedkommende.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Elektronisk kopi til:

Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Hattfjelldal kommune		8690	HATTFJELLDAL
Fylkesmannen i Nordland	Molovn 10	8002	BODØ
Røyrvik kommune		7898	LIMINGEN
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen		8690	HATTFJELLDAL
Tjåehkere sijte v/Algot Jåma		7898	LIMINGEN
Statskog Fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Røyrvik fjellstyre		7898	LIMINGEN

Statskog SF
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Deres ref: 14/972 –12

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.2 - 2015/2137

DATO: 12.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Austre Tiplingan landskapsvernområde for bruk av snøscooter til frakt av utstyr, gass og ved til Statskogs utleiehytte.

Viser til søknad av 11. mars 2015 om bruk av snøscooter for transport av utstyr, gass og ved til Statskogs utleiehytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Vedtak

*Med hjemmel i Forskrift om vern av Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
✓/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:*

- *Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3a gis Statskog SF dispensasjon for å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse transport av utstyr, gass og ved til Statskogs utleiehytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.*
- *Transporten skal skje etter fast trase fra Sjånes og inn til Statskogs utleiehytte ved Vestre Tiplingen*
- *Ferdselen skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til reindriften, dyre- og fuglelivet i området.*
- *Siste kjøredag settes til 30. april 2015.*
- *Dispensasjonen omfatter personell tilknyttet Statskog SF eller Statskog fjelltjenesten*
- *Statskog sin aktivitet innenfor Austre Tiplingan landskapsvernområde skal fremgå av årsrapport og sendes nasjonalparkstyret hvert år.*

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Bakgrunn

Saken gjelder dispensasjon fra verneforskriften i Austre Tiplingan landskapsvernområde for å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse transport av utstyr, gass og ved mm. til Statskogs utleiehytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Grunnlag for avgjørelsen

I forskrift om vern av Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernområde er motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt, jf. § 3, punkt 6.1. Det er ikke utarbeidet forvaltningsplan for landskapsvernområdet, men det er vedtatt retningslinjer som gir føringer for behandling av slike søknader.

I verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav a) åpnes det for bruk av snøscooter på vinterføre i forbindelse med transport av ved, utstyr, materialer o.l.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle saker vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er saken vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i landskapsvernområdet. I forbindelse med verneprosessen ble behovet for motorisert ferdsel vurdert og det ble åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til omsøkt formål. Nasjonalparkstyret har også vedtatt retningslinjer for behandling av motorferdselssaker ut fra foreliggende kunnskapsgrunnlag, i retningslinjene gis det åpning for å innvilge slike søknader.

Da det her søkes om transport av utstyr, gass, ved mm for driften av selve utleiehytten og ikke om ervervsmessig transport av varer og bagasje for leietakere blir antall turer pr. sesong begrenset. De fleste av transportoppdragene utføres av Statskog Fjelltjenesten i sammenheng med naturoppsynsturer/oppdrag i området, noe som medfører at innvilgelse av søknaden i liten grad vil medføre merbelastning.

Med bakgrunn i verneplanprosessen, tidligere forvaltningspraksis og gitte retningslinjer fra nasjonalparkstyret vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.)

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne saken. Omfanget av aktivitetene er ikke endret over de siste årene og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene er innenfor dagens bruk og vil ikke medføre noen stor belastning på området. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av snøscooter på snødekt mark for transport er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Austre Tiplingan landskapsvernområde og gjelder bare for den delen som befinner seg innenfor landskapsvernområdets grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne.

Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner pr. dd. da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF Fjelltjenesten		8690	HATTFJELLDAL
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Miljøvedtaksregisteret			

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell
nasjonalparkstyre
Att: Tore Tødås

Rapport over snøfonnundersøkelser i Børgefjell nasjonalpark 2014

I henhold til NP-2014-22 Melding om vedtak om innsamling av brearkeologiske funn fra Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (Saksnr. 2014/5057) oversendes herved en rapport om gjennomførte feltaktiviteter og funn for 2014.

Smelteforhold på snøfonner og breer i Børgefjell var generelt gode i 2014, men på grunn av vanskelige værforhold ved optimale tidspunkt for feltundersøkelser ble færre områder enn planlagt undersøkt. To områder innenfor nasjonalparken ble undersøkt; Kilskardet og Sandskaret/østre del av Laupskardfjellet. Undersøkelsene ble foretatt av NTNU Vitenskapsmuseet i samarbeid med Saemien Sijte og Statskog Fjelltjenesten.

Beinfunn av rein ble gjort i begge områdene og er nå under undersøkelse for DNA og aldersbestemmelse. Ett løst kulturminne (se bilde) ble funnet i kanten av en snøfonn i nærheten av Sandskardtjønna. Funnet er innlemmet i NTNU Vitenskapsmuseets samlinger (T26412) og er under konservering. Objektet er en kalvekjevle, kjent brukt under melking av rein. En prøve av tauet er sendt til radiokarbondatering for aldersbestemmelse.

Det er planlagt at flere områder innenfor nasjonalparken undersøkes i løpet av 2015.

Tre nettsider er etablert med tilknytning til prosjektet:

- Åarjelsaemien tsoevtsh: <https://www.ntnu.no/web/vitenskapsmuseet/soersamiske-snoefonner>
- Frossen fauna: <http://blogg.vm.ntnu.no/frozenfauna/nb/>
- SPARC: <https://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/sparc>

Med hilsen

Jørgen Rosvold
Postdoktor

Røyrvik Fjellstyre
Røyrvikvegen 5
7898 Limingen

Att: Knut Brenne

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.3 - 2015/1852

DATO: 03.03.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell / Byrkije nasjonalpark for uttak av ved til hyttene ved Orvatnet og gapahuker ved Orvasselva og Storvika

Det vises til søknad datert 25. februar 2015 om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for uttak av 6 – 8 m³ ferdig kløvet ved til hyttene ved Orvatnet og uttak av 4 – 5 trær til ved for gapahukene ved Orvasselva og Storvika. Det opplyses i søknaden om at det etter stormen «Hilde» fortsatt er en del vindfall i dette område som kan benyttes.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, fastsatt ved Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 2.3b gis Røyrvik fjellstyre tillatelse til uttak av 6-8 m³ ferdig kløvet ved i området sør og vest for Orvasshyttene, samt å ta noen vindfall (4 – 5 trær) som ligger ved Namsvatnet til ved for gapahukene ved Orvasselva og Storvika.
- Uttaket skal skje ved plukkhogst. Det er ikke tillatt å ta tørrgadder av furu.
- Hogsten må gjennomføres før 30. april, alternativt etter 1. august.
- Tillatelsen gjelder for 2015.
- Med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3a gis Røyrvik fjellstyre tillatelse til å benytte snøscooter på snødekt mark i forbindelse med vedhogsten.
- Røyrvik fjellstyre sin aktivitet innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark skal fremgå i fjellstyrets årsrapport og sendes nasjonalparkstyret hvert år.

Vedtak er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av Nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Bakgrunn

Røyrvik fjellstyre søker om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for uttak av 6 – 8 m³ ferdig kløvet ved til hyttene ved Orvatnet og uttak av 4 – 5 trær til ved for gapahukene ved Orvasselva og Storvika. Det opplyses i søknaden om at det etter stormen «Hilde» fortsatt er en del vindfall i dette område som kan benyttes. Røyrvik fjellstyre har tidligere år hatt dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark til samme tiltak. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Grunnlag for avgjørelsen

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 skal alle søknader vurderes etter dette lovverket. Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Røyrvik fjellstyre har utarbeidet driftsplan for sin virksomhet som beskriver aktiviteten i nasjonalparken. Driftsplanen er vurdert som et godt faglig grunnlag for å behandle søknaden om dispensasjon fra verneforskriften. Søknaden tilsvarer tidligere søknader og ligger innenfor den rammen som Røyrvik fjellstyre skisserer i sin driftsplan og rammen som godkjent forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark gir.

Søknaden omhandler uttak av ved og bruk av snøscooter. Årsrapportene som Røyrvik fjellstyre sender viser at aktivitetene er i et begrenset omfang. Med bakgrunn i forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark, driftsplanen for Røyrvik fjellstyre og årsrapportene fra fjellstyret, samt erfaringene fra tidligere tillatelser anser nasjonalparkforvaltningen at kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 som oppfylt.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9, og tillegges liten vekt i denne saken. Omfanget av aktivitetene er ikke endret over de årene og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene som er omsøkt er innenfor rammen av driftsplanen og forvaltningsplanen og vil ikke gi noen økt belastning. Årsrapportene fra Røyrvik fjellstyre viser at aktivitetene er i et så begrenset omfang at det ikke vil medføre noen stor belastning på området. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Begrenset uttak av ved i nærheten av hytte og gapahuker vil erfaringsmessig være mer miljøforsvarlig enn å transportere inn ved. § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Andre forhold

For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og gjelder bare for den delen som befinner seg innenfor nasjonalparkens grenser. Tillatelsen gjelder ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold til denne. Grunneiers tillatelse og kommunens godkjenning må evt. innhentes før kjøring kan finne sted. Nasjonalparkstyret vil ikke gi flerårige dispensasjoner pr. dd. da det skal oppnevnes nytt styre høst 2015 som skal ha ny gjennomgang av delegeringsreglement og retningslinjer.

Klage

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

Elektronisk kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Namsskogan kommune ^v /Stian Brekkvassmo		7890	Namsskogan
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Nordland	Molovn. 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Røyrvik kommune	Røyrvikvegen 5	7898	Limingen
Miljøvedtaksregistret			

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/208-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 19.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	12/2015	23.06.2015

Skilting på innfallsporter for Børgefjell nasjonalpark

Forvalters tilrådning

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å gjennomføre skiltprosjekt på innfallsportene ihht. utkast til skiltplan og notat til arbeidsutvalget.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å omdisponere kr. 20.000 av midler gitt i bestillingsdialogen til skiltprosjektet.

Oppsett av jubileumsplakettene ses i sammenheng med andre elementer som søkes plassert på innfallsportene gjennom Miljødirektoratets nye merkevarestrategi.

Begrunnelse

Fra rådgivende utvalg har det kommet ønske om bedre skilting på innfallsportene med felles skiltutforming. Nord-Trøndelag fylkeskommune har bevilget kr. 20.000 gjennom turskiltprosjektet, ved å omdisponere kr. 20.000 av midler gitt i bestillingsdialogen er det mulig å realisere prosjektet.

Saksopplysninger

På møte i rådgivende utvalg i oktober 2014 kom det innspill på å få felles skilting på innfallsportene rundt parken som viser vegen inn til ulike vann, steder og fjell. Den begrensede skiltingen som finnes i dag er utført av forskjellige organer med ulike løsninger, derfor virker denne skiltingen rotete og mangelfull. Ut fra dette hadde flere deltagere ønske om å få til felles skilting.

Forvalter utarbeidet en enkel skiltplan som dannet grunnlag for søknad om tilskudd fra turskiltprosjekt. Det ble søkt om tilskudd både fra Nord-Trøndelag fylkeskommune og Nordland Fylkeskommune. Det ble søkt om kr. 37.000 fra begge fylkeskommunene, i søknadene lå det inne egeninnsatt fra forvaltningen, fjelltjenesten og fjellstyrene. Totalkostnaden på prosjektet er budsjettert med kr. 75.000.

Status er at vi har fått tildelt kr. 20.000 fra Nord-Trøndelag fylkeskommune. Årsaken til at vi ikke fikk hele omsøkte beløp var at det kom inn langt flere søknader en NTFK hadde midler til. En del søkere fikk avslått hele søknadene, mens de fleste fikk tildelt mindre i tilskudd en omsøkt. NTFK arbeider nå med å få Gjensidigestiftelsen til å være med på å finansiere en ny runde med midler til turskilting. Det er da signalisert at de som ikke fikk full uttelling på denne runden har høyest prioritet ved neste runde for å få fullfinansiert prosjektene sine.

Fra Nordland fylkeskommune er søknaden avslått.

Ut fra dette stilte nasjonalparkforvalter spørsmål til arbeidsutvalget om muligheten for å omdisponere avsatte midler i bestillingsdialog 2015 for oppsett av jubileumsplaketter. Arbeidsutvalget valgte å avsette kr. 20.000 for videre arbeid med oppsett av plakettene. Utredningen som ble gjort i etterkant viser at gjennomføring av dette prosjektet vil ha en totalkostnad på ca. kr. 100.000 hvis plakettene skal monteres på stein i verneområdet. Dette bla. fordi transport og oppsett vil kreve bruk av helikopter.

Det vises til vedlagte notat for ytterligere detaljer. Medlemmene i arbeidsutvalget har gitt positive tilbakemeldinger på forslaget om å omdisponere avsatte beløp til skiltprosjektet. Og at oppsettet av jubileumsplakettene ses i sammenheng med de tiltak som skal gjøres ift. ny merkevare og besøksstrategi hvor tiltakene finansieres gjennom bestillingsdialogen.

Konklusjon

Ut fra at deler av skiltprosjektet er finansiert omdisponeres kr. 20.000 for å få fullfinansiert prosjektet. Det bør også søkes om tilskudd fra turskiltprosjektet i 2016 hvis denne ordningen videreføres. Da kan omdisponeringen anses som en mellomfinansiering.

Vedlegg:

- Søknad om tilskudd til turskiltprosjekt for Børgefjell 2015
- Skiltplan for turskiltprosjekt for Børgefjell 2015
- Notat til arbeidsutvalget vedr. oppsett av jubileumsplakett / skilting på innfallsporter

Turskiltprosjektet

-Det skal merkes i hele Trøndelag

Søknadsskjema

Formålet er å legge til rette for gode naturopplevelser for alle. Vi ønsker med dette å skape økt trivsel, økt hverdagsaktivitet, økt helsegevinst og en mer attraktiv region. Godt skiltede løyper er tenkt å komme både lokalbefolkning og turister til gode. Midlene som lyses ut er et samarbeid mellom Nord-Trøndelag fylkeskommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Gjensidigestiftelsen.

1. Kontaktinformasjon

Søker/prosjekteier:	Org.nummer: 974772108
Børgefjell nasjonalparkstyre	Kontonr: 4209.01.01573
	Kontaktperson: Tore Tødås
Adresse:	Telefon: 74168082
Postnr: 7898	E-post: tore.todas@fylkesmannen.no
Poststed: Limingen	

* Ved samarbeidsprosjekt: (navn på organisasjon)

Utførende: Røyrvik fjellstyre, Namsskogan fjellstyre og Statskog SF

Vedlikeholdsansvarlig: Røyrvik fjellstyre, Namsskogan fjellstyre og Statskog SF

2. Beskrivelse av tiltaket

Tiltakets/prosjektets tittel: Skilting av turmål ved innfallsporter til Børgefjell nasjonalpark

Kort beskrivelse av tiltaket (kan eventuelt utdypes i vedlegg):

Børgefjell nasjonalpark er et mye brukt friluftsområde hvor det er lite tilrettelegging inne i selve verneområdet.

Rundt nasjonalparken er det innfallsporter der det er gjort tiltak med opparbeiding av parkeringsplasser og etablering av stier inn til parken. For å hindre slitasje er det de siste årene foretatt klopplegging og legging av geonett av stiene. Stier er også ryddet for skog. I tillegg er det bygd bruer over større elver.

Det som er mangelfullt er god og entydig skilting fra innfallsportene og inn til verneområdet. Det som finnes av skilting er utført av lokale aktører og er ikke basert på noen standard/mal. Dette medfører at det som finnes av skilting i dag ikke er funksjonelt og kan ofte virke mere villendene en veiledende.

Det er derfor kommet sterke ønsker fra Nasjonalparkstyret, fjellstyrene og Statskog om å gjennomføre et merkeprosjekt der det foretas ny skilting ved innfallsportene og inn til verneområdene. Da med skilting som følger standarden satt i merkehåndboka.

Skiltingen skal utføres på norsk og sørsamisk. Børgefjell er et viktig område for sørsamisk reindrift og for å synliggjøre dette er det viktig at sørsamiske stedsnavn også benyttes på skiltingen. Det er ikke foretatt skilting med sørsamiske stedsnavn tidligere.

En del av innfallsportene benyttes i dag også som fjelltrimposter.

Det ligger i dag mange turruter for Børgefjell på ut.no. Mange av de besøkende i nasjonalparken er tilreisende fra hele landet, derfor anser aktørene i området at god skilting er viktig ift. manglende lokalkunnskap.

SNO har på flere av innfallsportene gjennomført elektronisk telling av besøkende. Dette vil bli videreført fremover.

Vedlagt følger oversiktskart med en enkel skiltplan, vi kan også levere denne som kartfiler for innleggelse i GIS-system.

3. Søknadsbeløp

Søknadsbeløp: 37 000

Total kostnad: 75 000

Planlagt oppstart: 2015

Planlagt fullføring: 2015

4. Budsjett

Kostnader	Ca. pris inkl. mva.*	Antall	Total pris
Skilt med 1 tekstlinje km – pil og piktogram	475,-		
Skilt med 2 tekstlinje km – pil og piktogram	550,-	42	23 100
A4 tavle liggende eller stående med graving - treverk	1 100,-		
A3 tavle liggende eller stående med graving - treverk	1 400,-		

Tavle med innvendig mål 50x70 (Vassenden) - treverk	2 200,-		
Startpunktstavle (liten) - treverk	11 000,-		
Startpunktstavle (stor) - treverk	16 000,-		
Andre materiellkostnader (stolper, innfestingsmateriell, frakt)			9 000
Utarbeiding av graderings- og skiltplan			8 000
Utarbeiding av innhold til tavler og startpunkt (inkl. evt. oversetting til annet språk)			6 000
Publisering på UT.no			4 900
Feltarbeid, pr dugnadstime	300,-	80	24 000
Markedsføring/ kommunikasjon, (turkort, internett, medieomtale)			
Produksjonskostnader til informasjonsmateriell			
SUM kostnader			75 000

* For tips om valg av leverandører og materiell se www.turskiltprosjektet.no

5. Finansieringsplan

	Beløp
Søknadssum fra «Turløypemerking Trøndelag»:	37 000
Andre offentlige midler:	
Egne midler:	14 000
Annen støtte:	
Dugnadsinnsats:	24 000
SUM finansiering	75 000

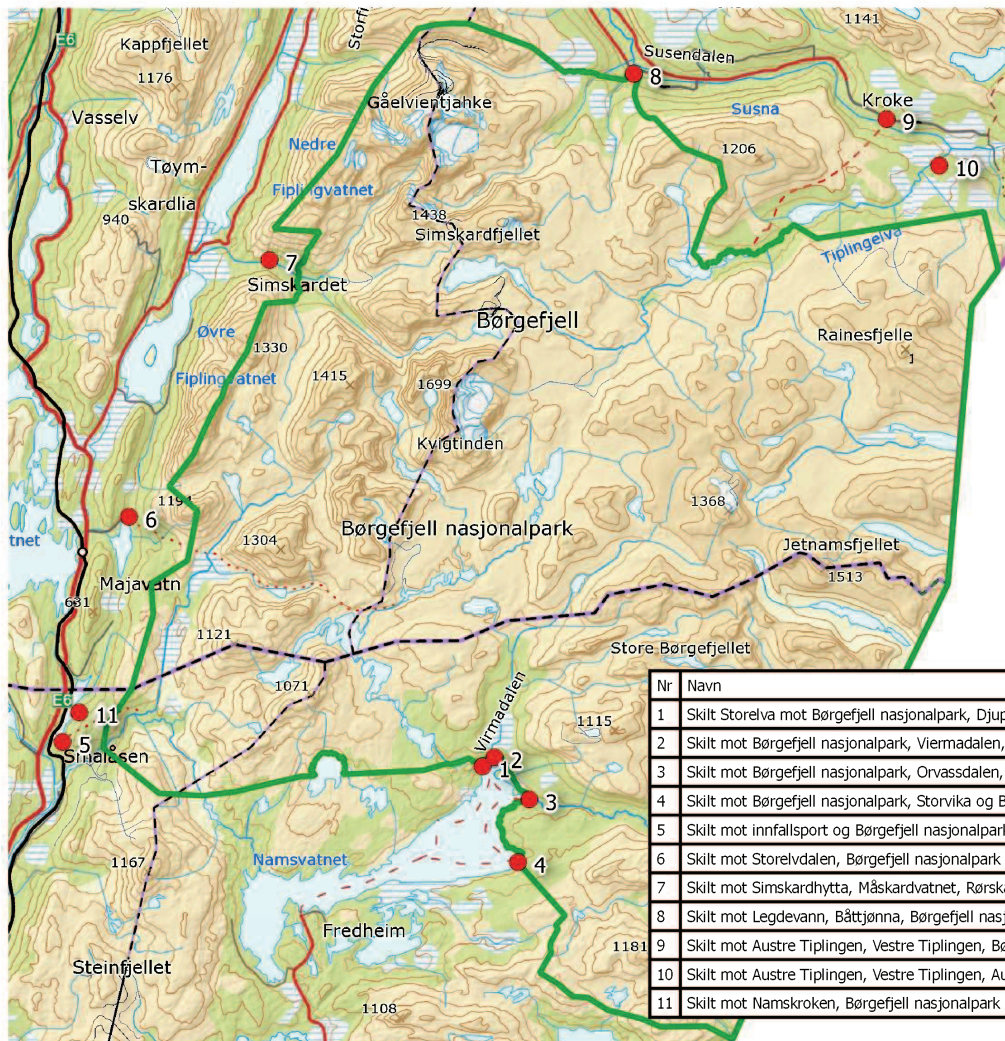
Det forutsettes at nødvendige tillatelser innhentes før tiltaket iverksettes.

Enkel skiltplan med oversiktskart i 1:50 000 (evt. annen egnet målestokk), skal være vedlagt.

Ufullstendige søknader vil ikke tas i betraktning ved tildeling av tilskudd.

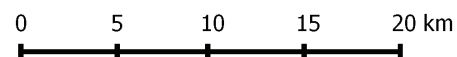
Underskrift: *Trine Tvedås*
nasjonalpark forvalter

Dato: *08.01.2015* Sted: *Røgnvik*

Skiltplan for Børgefjell NP

● Skiltplassering

Nr	Navn
1	Skilt Storelva mot Børgefjell nasjonalpark, Djupvatnet, Blyvatnet, Gukarn og Viernadalen (6 skilt)
2	Skilt mot Børgefjell nasjonalpark, Viernadalen, Gaukaren og Store Kjukkeltvatn (4 skilt)
3	Skilt mot Børgefjell nasjonalpark, Orvassdalen, Getzvatnet og Orvatnet (4 skilt)
4	Skilt mot Børgefjell nasjonalpark, Storvika og Beinvatna (3 skilt)
5	Skilt mot innfallsport og Børgefjell nasjonalpark (2 skilt)
6	Skilt mot Storelvdalen, Børgefjell nasjonalpark og Jengelen (3 skilt)
7	Skilt mot Simskardhytta, Måskardvatnet, Rørskardet, Simskardvatnet og Børgefjell nasjonalpark (5 skilt)
8	Skilt mot Legdevann, Båttjønnå, Børgefjell nasjonalpark og Store Kjukkeltvatn (4 skilt)
9	Skilt mot Austre Tiplingen, Vestre Tiplingen, Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingen landskapvernområde (4 skilt)
10	Skilt mot Austre Tiplingen, Vestre Tiplingen, Austre Tiplingen landskapsvernområde og Børgefjell nasjonalpark (4 skilt)
11	Skilt mot Namskroken, Børgefjell nasjonalpark og Bleikarvatnet (3 skilt)

Til arbeidsutvalgets medlemmer

18.05.2015

NOTAT TIL ARBEIDSUTVALGET VEDR. OPPSETT AV JUBILEUMSPLAKE / SKILTING PÅ INNFALLSPORTER

På arbeidsutvalgets møte den 23.03.2015 på Mellingenhytta ble det vedtatt å bruke **kr. 20.000** av tiltaksmidlene fra bestillingsdialogen 2015 til oppsett av jubileumspakettene som ble gitt i anledning 50-årsjubileet.

Det ble her konkludert med at forvalter skulle se på kostnadene med oppsett av disse 4 plakettene montert på stein i terrenget eller innfallsport.

For å framskaffe et kostnadsestimat for et slikt prosjekt har forvalter sett på tilsvarende gjennomført prosjekt i Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker. I forbindelse med åpningen av nasjonalparkene ble hver kommune tildelt en egen plakett signert av Kronprinsesse Mette-Marit.

Fra Kongehuset var det et krav om at plaketten skulle settes på grensen for verneområdet.

Løsningen ble kjøp av skiferstein fra Li-skifer, på denne ble plaketten påmontert. I terrenget ble det boret hull i fjell for fundamentering og støpt sokkel for bautaen.

Selve transporten inn ble utført med helikopterløft. Dette pga. tyngden på steinen som er fra 2,5 – 3 meter høy. Skifer har en egenvekt på 2.600 kg/m³. Scootertransport var derfor ikke mulig pga. tyngden, i tillegg måtte man hatt utstyr på lokasjonen for å løfte steinen på plass. Ved bruk av helikopter ble steinen satt direkte på sokkel.

Kostnaden pr. bauta ble med denne løsningen ca. **25.000 kr.**

Hvis en bruker samme løsning og kostnadsbilde for Børgefjell vil dette bety en total kostnad på **kr. 100.000** (4 plaketter)

Helikopterløft utgjorde selvfølgelig en del av kostnaden i prosjektet til Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne. Man kan sikkert redusere kostnadene der plaketten skal plasseres i tilknytning til innfallsport ved veg. Her kan man bruke traktor/lastebil for transport og heising på sokkel.

Diskusjonen videre i notatet blir da hva vi gjør videre når det mangler ca. **kr. 80.000**.

Som kjent har Miljødirektoratet lansert en ny merkevarestrategi som skal inngå i en besøksstrategi for norske verneområder. I dette prosjektet ligger det inne etablering av nye løsninger for startpunkt (tidligere benevnt som innfallsporter), besøkspunkter og utsiktspunkter, dette skal prøves ut på de utvalgte pilotene.

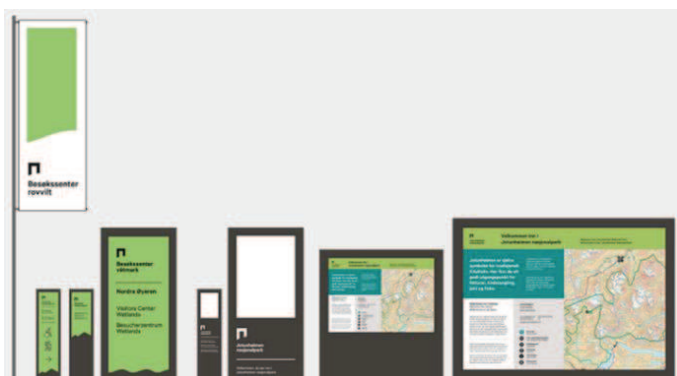

Nasjonalparkforvalter for Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalpark ved bauta påmontert plakett

I designmanualen fra merkevareprosjektet er det vist løsninger på hvordan innfallsporter skal merkes og skiltes. Målet er at alle verneområdene skal ha en felles profil som vil gi gjenkjenning for de besøkende, det er ønskelig å vise kvalitet i merkevaren Nasjonalpark.

Et spørsmål som forvalter ønsker å stille arbeidsutvalget/styret er om det hadde vært naturlig å plasseres jubileumsplakettene på disse tavlene/skiltene? En må forutsette at disse skiltene blir finansiert av sentrale myndigheter.

På bildet til høyre vises et eksempel fra Jotunheimen med tenkt tavle på startpunkt. Kan det da være en ide at vi monterer jubileumsplaketten på denne tavlen under teksten. Da slipper vi å investere i eget oppsett og plaketten vil stå i naturlig sammenheng med der den besøkende ønskes velkommen.

Ulike typer tavler og skilt som skal brukes ifb. med verneområdene iht. designmanualen til Miljødirektoratet.

Slike tavler plasseres på startpunktene på veg inn i verneområdene. Hadde det vært en ide å plassere jubileumsplakettene på disse tavlene?

Skiltprosjekt.

På møte i rådgivende utvalg i oktober 2014 kom det innspill på å få felles skilting på innfallsportene rundt parken som viser vegen inn til ulike vann, steder og fjell i parken. Den begrensede skiltingen som finnes i dag er utført av forskjellige organer med ulike løsninger, derfor virker denne skiltingen rotete og mangelfull. Ut fra dette hadde flere deltagere ønske om å få til felles skilting.

Forvalter laget ut fra dette en enkel skiltplan som dannet grunnlag for søknad om tilskudd fra turskiltprosjekt. Det ble søkt både i Nord-Trøndelag fylkeskommune og Nordland Fylkeskommune. Det ble søkt om **kr. 37.000** fra begge fylkeskommunene, i søknadene lå det inne egeninnsatt fra forvaltningen, fjelltjenesten og fjellstyrene.

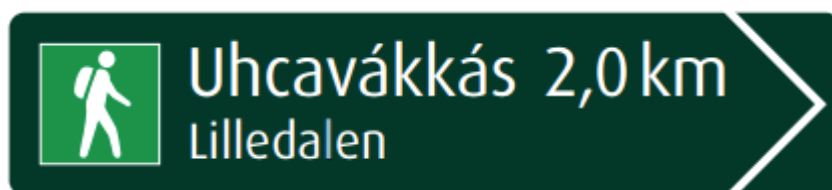
Totalkostnaden på prosjektet er budsjettet med **kr. 75.000**. Søknadsbeløpet av totalt budsjett var på 50 %

Status pr mai 2015 er at vi har fått tildelt **kr. 20.000** fra Nord-Trøndelag fylkeskommune. Årsaken til at vi ikke fikk hele omsøkte beløp var at det kom inn langt flere søknader en NTFK hadde midler til. En del fikk avslått hele søknadene og alle fikk tildelt mindre en omsøkt. NTFK arbeider nå med å få Gjensidigestiftelsen til å være med på å finansiere en ny runde med midler til turskilting. Det er da signalisert at de som ikke fikk full uttelling på denne runden har høyest prioritet ved neste runde for å få fullfinansiert prosjektene sine.

Fra Nordland fylkeskommune har vi ikke fått tilbakemelding på søknaden, det er purret på mail 2 ganger uten at det er gitt respons. Det er da rimelig å anta at søknaden ikke er blitt innvilget med tilskudd.

Status er at vi har fått **kr. 20.000** fra NTFK med muligheter for restfinansiering i 2016 hvis turskiltprosjektet videreføres i regi av fylkeskommunen og Gjensidigestiftelsen.

Nasjonalparkforvalter har deltatt på obligatorisk skiltkurs i regi av Nord-Trøndelag fylkeskommune. Prosjektet er også blitt presentert for prosjektledelsen i NTFK på et møte i Røyrvik.

Skiltingen må følge nasjonal standard ihht. [merkehandboka.no](#). Da med piktogram med gradering for vanskelighetsgrad og avstand til turmål.

Spørsmålet til arbeidsutvalget blir da om hva vi skal gjøre videre i dette prosjektet?

Kan det være en ide å omdisponere avsatte midler til oppsett av jubileumspakett til skiltprosjektet slik at vi har totalt **kr. 40.000**. Dette er da forutsatt at oppsett av jubileumspakett utføres ihht. beskrivelsen lengre opp i dette notatet. Da får vi iverksatt dette prosjektet i 2015 med å få laget og satt opp skilt. Fristen for rapportering for sluttutbetaling er satt til 30.11.2016

Hvis arbeidsutvalget er enig i forslaget om å omdisponere avsatte midler kan forvalter lage sak på neste styremøte med forslag om å gjennomføres et skiltprosjekt.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/5924-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 20.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	13/2015	23.06.2015

Status tiltak bestillingsdialogen 2015

Forvalters tilrådning

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell Nasjonalparkstyre tar saken til orientering.

Begrunnelse

Framdriften i bestilte tiltak anses tilfredsstillende.

Saksopplysninger

I bestillingsdialogen for 2015 ble det totalt søkt om kr. 587.000 til ulike tiltak i nasjonalparken og landskapsvernområdet. I brev av 23.02.15 fra Miljødirektoratet ble det innvilget en total tiltakspott på **kr. 230.000**.

Fra 2015 er det nettobeløp (uten mva) som tildeles, for å sammenligne med tidligere år må merverdiavgiften plusses på. Inkludert mva. er tildelingen for 2015 på kr. 287.500, dvs. en reduksjon på kr. 42.500 ift. 2014.

I 2013 fikk nasjonalparkstyret kr. 150.000 i bestillingsdialogen til bestemte tiltak og kr. 220.000 i egne tiltaksmidler. Totalt kr. 370.000 til tiltak inkl. mva.

Arbeidsutvalget gjennomførte prioritering av tiltak for 2015 i bestillingsdialogmøte 2 den 23.03.2015. Sammen med aktørene ble tiltakene diskutert og ut fra dette fattet arbeidsutvalget vedtak om følgende tjenestekjøp for 2015.

Rydding, omlegging og kloppegging langs Orvasselva (300 meter)	30 000
Supplerende kloppegging Namskroken	60 000
Bru Simskarelva, rep av bankett	20 000
Supplerende kloppegging sti til Djupvatnet (125 meter)	20 000
Supplerende kloppegging (600m), fjerning av gammel kloppegging og rydding Jegelstien	80 000
Sum	210 000

Arbeidsutvalget valgte å avsette kr. 20.000 av tiltaksmidlene for oppsett av jubileumplaketter, disse foreslås nå omprioritert jfr. egen styresak.

Status mai 2015

Nasjonalparkforvalter har etterspurt status for de ulike tiltakene for å oppdatere styret på fremdriften hos tjenesteyterne. Disse ga følgende tilbakemeldinger:

Namsskogan fjellstyre

Tiltak: Supplerende kloppegging Namskroken

Plank for kloppegging er anskaffet og utkjørt i det omfang som er beskrevet i bestillingsdialogen. Venter på barmark for å få klopplagt og gjort resterende arbeid i felt. Er i rute.

Statskog Fjelltjenesten

Tiltak: Supplerende kloppegging (600m), fjerning av gammel kloppegging og rydding Jegelstien

Materialer og forsterkningsnett utkjørt. Utleggingen starter når det blir bart.

Tiltak: Bru Simskarelva, rep av bankett

Avtale med reindrifta om innflyging av utstyr når de samler rein til kalvmerking – ultimo juni. Støpping av bankett i juli.

Røyrvik Fjellstyre

Tiltak: Supplerende klopplegging sti til Djupvatnet (125 meter)

Tiltak: Rydding, omlegging og klopplegging langs Orvasselva (300 meter)

Material for klopplegging for begge prosjektene er utkjørt i vinter, legging i felt gjennomføres så snart det er bart i terreng og farbart på Namsvatnet med båt.

I tillegg til bestilte tiltak har Statskog fjelltjenesten reparert hengebro i Storelvdal som ble ødelagt av vind i vinter.

Vedlegg:

- Ingen

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/413-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 19.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	14/2015	23.06.2015

Status utarbeiding av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune

Forvalters tilrådning

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering med følgende innspill/kommentarer til det videre planarbeidet ut fra innkomne uttalelser:

-
-
-
-
-
-

Begrunnelse

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret vedtok prosjektplan for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan landskapsvernområde i møte 26.02.2015 sak. 6/2015.

Ihht. vedtatt prosjektplan ble det kunngjort oppstart av planarbeidet i april 2015. I oppstartsmeldingen ble det også invitert til oppstartsmøte den 5. mai 2015 på Hattfjelldal kommunehus. Frist for å komme med innspill til oppstarten av planarbeidet ble satt til 1. juni 2015.

På oppstartsmøte deltok 11 personer hvorav 3 styremedlemmer (Stian Brekkvassmo, Asgeir Almås og Gunhild Nerli) samt 3 medlemmer fra rådgivende utvalg. Reindriftsnæringen var representert med 1 person i tillegg til distriktets representant i RU. Fylkesmannen i Nordland deltok med en person. Resterende deltagere var hytteeiere i verneområdet.

Det henvises til referat fra oppstartsmøte for detaljer.

Kort oppsummert var det følgende punkter som hadde hovedfokus hos deltagerne:

- Motorferdsel, bruk av snøscooter og ATV.
- Tilrettelegging på innfallsporter.
- Tilrettelegging/kanalisering av ferdsel, klopplegging og merking.
- Reindriften er skeptisk til økt ferdsel. Hevdet det har vært økning i motorisert ferdsel i området. Ønsker kun en trase inn til verneområdet.
- Reindriften ønsker bredere bruer som kan brukes av scooter og ATV
- Hytteeierne hevder det er lite motorferdsel i området, ønsker at dagens traseer opprettholdes og tilrettelegges. Hevder de ser lite rein i området under sesongen for snøscooterkjøring.
- Hytteeierne ønsker flerårige dispensasjoner
- Jeger og fisk er opptatt av at det ikke legges ytterligere begrensinger på jakt/fiske og hundepøver.
- Fjelltjenesten stilte spørsmål med båter som ligger i verneområdet, da ift. å etablere et fellesnaust.

Felles for mange av de punktene som ble diskutert var at tiltakene og utfordringene lå utenfor verneområdet.

6 innspill til planarbeidet er levert innen fristen. 3 av disse kommer fra hytteeierne i området. Grovt oppsummert omhandler innspillene fra hytteeierne de samme temaene som ble tatt opp på oppstartsmøte. Da i hovedsak mulighetene for motorferdsel om vinter og tilrettelegging av stier (klopplegging og merking) for ferdsel på barmark. Omfanget av den motoriserte ferdselen er også et tema hos hytteeierne ift. reindriftens innspill i oppstartsmøte.

Nordland fylkeskommune har kommet med innspill til planarbeidet i brev av 29.05.2015. Fylkeskommunen er opptatt av en god medvirkningsprosess i planarbeidet. De ser spesielt positivt på at rådgivende utvalg involveres samt at det legges opp til møter med berørte parter. Fylkeskommunen ber om at fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer knyttet til

naturressurser, kulturminner og landskap og næringsutvikling legges til grunn for en vurdering av tiltak eller aktiviteter som kan tillates i henhold til verneforskriften.

Fylkeskommunen er ikke kjent med at det i området er kulturminner som ligger inn under fylkeskommunens forvaltningsområde, men minner om det er samiske kulturminner i området som da forvaltes av Sametinget.

Fylkeskommunen er videre opptatt av at forvaltningsplanen sikrer friluftslivets muligheter i området, gjennom sikring av tilgjengelighet og forvaltning av eksisterende infrastruktur, som stier og eventuelle hytter/overnattingsmuligheter i området.

Statskog som hovedgrunneier har kommet med innspill til planarbeidet i brev av 27.05.2015.

Statskog er i sin uttalelse opptatt av at ingen private hytteeiere har vedrett i området. De ber om at Nasjonalparkstyret har rutiner på at hytteeierne må dokumentere tillatelse på vedhogst i form av hogsttillatelse før dispensasjon for framkjøring med snøscooter gis.

Uttransportering av felt vilt er også et tema der de ønsker at det gis flerårige dispensasjoner, dette inkludert ved bruk av helikopter. Statskog minner om garnfiskeforbudet i området er en grunneierregel og er satt av hensyn til hekkende våtmarksfugler i området.

Spørsmålet om båter og fellesnaust tas også opp av Statskog, samt kartlegging av røyas utbredelse i vannene i området.

Sametinget har i sitt innspill kommentar til fremdriftsplanen i arbeidet hvor de viser til at Sametinget har oppnevnt representanter i nasjonalparkstyret for å ivareta og synliggjøre de samiske interessene. De anser det ikke som naturlig å konsultere med nasjonalparkstyret.

Sametinget vil ut fra dette avgi en høringsuttalelse når forslag til forvaltningsplan kommer på høring, og vurdere behovet for eventuelle konsultasjoner med Miljødirektoratet etter at nasjonalparkstyret har avsluttet sitt arbeid, og sendt sitt forslag til direktoratet for endelig godkjenning. I den forbindelse er Sametinget opptatt av at en eventuell uenighet om forvaltningsplanen mellom Sametingets oppnevnte representanter og styreflertallet synliggjøres og at Sametinget blir gjort oppmerksom på dette.

Sametinget er videre opptatt av at berørte reinbeitedistriktene ikke får noen innskrenkninger i forbindelse med den daglige driften og at reindriften fortsatt skal kunne utøves på en tilfredsstillende måte. Sametinget påpeker spesielt behovet for reindriftsanlegg og motorisert kjøring innenfor reinbeitedistriktenes grenser, samt til uttak av nødvendig trevirke. Tilsvarende er Sametinget opptatt av opprettholdelse av jordbruket ift. samisk kultur, språk og næringsvirksomhet. Ut fra dette ønsker Sametinget at verneområder forvaltes slik at utmarksressursene fortsatt kan utnyttes og at forvaltningsplanen utformes slik at det fortsatt skal være mulig med utmarksbruk på en bærekraftig måte.

Samiske kulturminner omhandles også i innspillet der det poengteres at det kun er Sametinget som med hjemmel i kulturminneloven kan gjennomføre skjøtsel og tilrettelegging av automatisk fredete samiske kulturminner og kulturmiljøer slik det ansees som nødvendig av hensynet til formålet med fredningen.

Kulturminneregistreringer bør etter Sametingets syn være like naturlig å gjøre som naturfaglige registreringer for verneområder, ettersom kulturminner er å anse som vesentlige verneverdier.

Avslutningsvis fokuserer Sametinget på samisk språk at en i forvaltningsplanen også har fokus på dette ved bruk av samiske stedsnavn og utarbeider informasjon på samisk.

Oppsummering:

Oppstartsmelding med frist for innspill og oppstartsmøte er gjennomført i tråd med vedtatt prosjektplan. Planprosessen er startet med intensjon om bred involvering av ulike brukergrupper. Oppstarten er kunngjort i lokalpresse, på diverse nettsider, facebook og brev til aktuelle interessenter. Ut fra dette kan nasjonalparkstyret konkludere med at planprosessen har fått en god start.

Ut fra oppstartsmøte og innspillsrunden ser en at motorferdsel i og utenfor verneområdet er et tema som planprosessen må fokusere på. Dette temaet innehar også interessekonflikter hos ulike brukergrupper. Tilsvarende er tilrettelegging på barmark et aktuelt tema det må arbeides med videre. Felles for begge disse temaene er at hoveddelen skjer utenfor verneområdet og at en videre i plan er tydelig på grensesnittet for planen.

Vedlegg:

- Oppstartsmelding for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan landskapsvernområde - Hattfjelldal kommune.
- Referat fra oppstartsmøte for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune.
- Kommentarer til utkast til referat fra oppstartsmøte - Kjell Kristiansen.
- Uttalelse til oppstartsmelding forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune – Sametinget
- Innspill forvaltningsplan for Austre Tiplingen landskapsverneområde Hattfjelldal kommune - Finn Torgersen Sven Ivar Nordmo Olaug Nordmo.
- Innspill til forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune – Statskog
- Uttalelse til oppstart - utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan / Luvlie Diehpell landskapsvernområde – Nordland Fylkeskommune
- Innspill til forvaltningsplanen for Auster Tiplingan – Andre Stensland

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

ARKIVKODE: 432.2

DATO: 21.04.2015

Oppstartsmelding for forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune.

Dette er en oppstartsmelding for forvaltningsplanarbeidet for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde utarbeidet av Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre.

Meldingen vil også bli annonsert i lokale aviser og på nettsider. Oppstartsmeldingen med prosjektplan legges ut på <http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell/>

Forvaltningsplan

Utarbeidelse av forvaltningsplan innebærer ikke en revisjon av grenser eller verneforskrift, men skal gi retningslinjer for forvaltningen av verneområdet med utgangspunkt i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal også foreslå tiltak for skjøtsel og tilrettelegging for bruk, slik at verneverdiene i området blir best mulig ivaretatt. For Børgefjell nasjonalpark som er tilgrensende verneområde er det utarbeidet forvaltningsplan.

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er ansvarlig for å utarbeide forvaltningsplanen.

Lokal medvirkning er viktig for å sikre at relevant bruk, informasjon, skjøtsel og eventuell tilrettelegging eller liknende blir behandlet i forvaltningsplanen. Vi ønsker derfor innspill til oppstartsmeldingen fra alle berørte parter.

Innspill og kommentarer til forvaltningsplanarbeidet

Det er viktig at alle som har innspill sender disse til forvaltningsmyndigheten. Vi ber om at innspillene konkretiseres så langt som mulig. Eksempel på aktuelle tema er motorferdsel, tekniske anlegg eller næringsmessige virksomhet. Nasjonalparkstyre vil så ha med innspillene i det videre planarbeidet.

Innspill til oppstartsmeldingen sendes innen 1. juni 2015 til:

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: tore.todas@fylkesmannen.no

Vedlagte adresseliste viser hvem som er mottakere av denne oppstartsmeldingen. Dersom det er parter som ikke er blitt fanget opp ber vi om tilbakemelding på dette slik at alle berørte parter får mulighet til å komme med innspill til oppstartsmeldingen.

Oppstartsmøte

I forbindelse med arbeidet med forvaltningsplanen vil nasjonalparkstyret avholde et åpent oppstartsmøte **tirsdag 5. mai 2015 kl. 10.00 på Hattfjelldal kommunehus.**

Prosjektplan for forvaltningsplanarbeidet

Nasjonalparkstyret har vedtatt prosjektplan for forvaltningsplanarbeidet som beskriver formålet med forvaltningsplanen, områdebeskrivelse, organisering av arbeidet og framdriftsplan med aktiviteter og tidsfrister. Prosjektplan inngår som en del av denne oppstartsmeldingen.

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

VEDLEGG:

-ADRESSELISTE

-PROSJEKTPLAN

Referat fra oppstartsmøte for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune

Dato: 05.05.2015

Tid: 10.00-12.00

Sted: Hattfjelldal kommunehus

Deltagere:

Per A. Lorentzen (Statskog Fjelltjenesten)

Rolf Almås (NJFF)

Tor Enok Larsen (Byrkije reinbeitedistrikt)

Kjell Eivind Madsen (Fylkesmannen i Nordland)

Tomas Børgefjell (hytte i verneområdet)

Asgeir Almås (styremedlem i nasjonalparkstyret og ordfører Hattfjelldal kommune)

Kjell og Solvor Kristiansen (hytte i verneområdet)

Gunhild Nerli (styremedlem nasjonalparkstyret)

Aslak Anta Jåma (Byrkije reinbeitedistrikt)

Stian Brekkvassmo (styreleder nasjonalparkstyret)

Tore Tødås (nasjonalparkforvalter)

- Møteleder Asgeir Almås ønsket deltagerne velkommen til oppstartsmøte og informerte kort om bakgrunnen for arbeidet som skulle startes.

- Styreleder Stian Brekkvassmo informerte om ny forvaltningsmodell med lokal forvaltning av verneområder gjennom nasjonalparkstyret. Styret består av lokale og regionale politikere samt representanter oppnevnt av Sametinget. Styret ønsker at forvaltningsplanarbeidet skal gjennomføres med en god dialog mellom alle parter, god lokal forankring og involvering i prosessene. Viktig å være bevist at også sentrale myndigheter som Sametinget og Miljødirektoratet skal vurdere planens innhold. Det er Miljødirektoratet som godkjenner planen endelig.

- Nasjonalparkforvalter Tore Tødås informerte om planprosessen, framdriftsplan, innhold, formål, bevarings- og forvaltningsmål. Presentasjonen ligger med som vedlegg til referatet. Viktig at ulike interessegrupper kommer med innspill til oppstarten ift. befaringer feltsesongen 2015. Verneforskriftene og grensene for verneområde ligger fast og er ikke til vurdering i planprosessen. Forvaltningsplanarbeidet skal skje innenfor de rammene som verneforskriften gir og skal ikke være i strid med formskriften. Legges opp til åpen dialog og involvering hvor nasjonalparkstyrets hjemmesider og facebookside brukes for å informere om prosessen. Hattfjelldal kommunes hjemmeside vil også bli benyttet for å gi informasjon i tillegg til møter, brev mv.

- Innspill fra deltagerne ift oppstarten av planarbeidet

- Tomas Børgefjell

- Bruk av ATV for transport av felt elg er et tema som det er ønskelig behandles ift. forvaltningsplanen.
- Ønskelig at bruer over elver er bredere ift. bruk av snøscooter og ATV (gjelder i hovedsak utenfor verneområdet)
- Ønskelig med mer tilrettelegging av stier med mål om kanalisering av ferdsel fra enkelte innfallsporter og inn til verneområdet.
- Innfallsporter bør være Sjønes, Oksvoll og Sørmoen.
- Det må være åpning for etablering av tekniske anlegg som ivaretar sikkerheten, feks. nødnett.
- Større parkeringsplass på Sjønes med ATV veg inn til verneområdet.

- Aslak Jåma

- I dag er det for mange innfallsporter/utgangspunkt for snøscooterbruk inn til verneområdet, er en utfordring for reindriften.
- Må definere noen få enkeltraseer som benyttes for snøscooter inn til verneområdet.
- Det er ikke ønskelig med mer trafikk/ferdsel inn til og i verneområdet.

- Kjell Kristiansen

- Ønskelig med flerårige dispensasjoner for motorferdsel, for eksempel 5 år i gangen slik Fylkesmannen har praktisert tidligere.
- Fylkesmannens løsning for kjøreplan er grei ordning som nasjonalparkstyret også burde vurdere.
- Viktig å være klar over at bruk av leiekjøring medfører økt motorferdsel ift. om hytteeierne har egne dispensasjoner. Dette pga. at leiekjører må transportere seg opp og ned mellom kjøreoppdragene.
- Mener dagens motorferdsel er relativt begrenset i området og omfatter i hovedsak hytteeierne som kjører til hytta.

- Tor Enok Larsen

- Ønskelig med bredere bruer, gir større sikkerhet for reindriftsutøverne ved kryssing av elver. Vil også medføre mindre slitasje i verneområde ved at det ikke kjøres over lengre områder for å finne muligheter for å krysse elver.
- Ikke ønskelig med kjøring fra Øyum/Sørmoen. Ønskelig at det er kun 1 trase for snøscooter inn til verneområde, fortrinnsvis fra Sjønes. Mener det har vært økt motorferdsel i verneområdet de siste årene.

- Rolf Almås

- Det må ikke legges begrensninger på jakt og fiske
- Hva med avholdelse av jaktprøver, kan det bli begrensninger på dette.
- Grunneiers garnfiskeforbud i deler av sesongen
- Ønskelig å bruke ATV for uttransport av felt elg, liten tilgang på jernhester gjør dagens bestemmelse upraktisk. ATV med belter er dyrt og få har dette.

- Per Lorentzen.

- Garnfiskeforbudet er bestemt av grunneier og ikke gjennom vernet, har sammenheng med at området er et viktig hekkeområde for våtmarksfugl. Fiskegarn tar ofte store mengder fugleunger og derfor er det innført garnfiskeforbud i dette tidsrommet.
- Det ligger en del båter i område tilhørende hytteeiere, men også andre personer har båt liggende for fiske i området. Kunne det være en ide at det ble etablert et fellesnaust hvor lagring av disse og at man derigjennom fikk ryddet opp i området?

Avslutningsvis ble de enkelte aktørene oppfordret om å sende skriftlige tilbakemeldinger til oppstartsmeldingen som kunne følge planprosessen videre. Frist 1. juni

Avslutningsvis takket Asgeir Almås for et godt møte.

Tødås Tore

Fra: Kjell Kristiansen <kjekris@online.no>
Sendt: 7. mai 2015 10:28
Til: Kjell Kristiansen
Emne: Re: Utkast til referat fra oppstartsmøte

Hei Takk for hyggelig møte på kommunehuset Hattfjelldal 05.05. 2015 . Har en del kommentarer fra innspill på møte som vi mener bør være med i den videre prosess.

1. Kjell Kristiansen Vil presisere det som ble sagt, vi har hatt dispensasjoner i 35 år for kjøring fra Øyum til vår hytte i vestre Tipling . Det har ikke vært noe økt motorferdsel fra denne trase disse årene fra denne trase .

Vi er kun 2-3 hytteeier som kjører fra denne trase , men det dere bør se på er hvor mange dispensasjoner dere gir ut til hver hytte . Min oppfatning av ulovlig og mye scootertrafikk foregår i fra andre traseer/ steder sjånes.

Det har vært reindrift/ samer i Børgefjell i mange år før , men det har aldri vært noe problem angående scooterkjøring til hytter . Visst en ser på kart over området så er det også en grunn til at vi kjører fra Øyum-Tipling

korteste trase for oss , noe som i sin tid ble tatt opp med Nordland –Fylkeskommune.

2. Det ble også presisert fra Per Lorentsen det har ikke vært noen unormal mye scooterkjøring fra Øyum, som han sa er det bare 2-3 dispensasjoner fra denne trase, så det sier seg selv.

3. Det ble tatt opp fra Ordfører Asgeir Almås den ulovlige scootertrafikk var ikke fra de som hadde dispensasjon men andre . Dette var sak for politimyndighetene.

From: [Kjell Kristiansen](#)

Sent: Thursday, May 07, 2015 9:33 AM

To: [Kjell kristiansen](#)

Subject: Fw: Utkast til referat fra oppstartsmøte

----- Original Message -----

From: [Tødås Tore](#)

To: per.lorentzen@statskog.no ; [Rolf Almås](#) ; [Tor Enok Larsen](#) ; [Madsen, Kjell Eivind](#) ; tobo@susendalbygdeservice.no ; <mailto:asgeir.almas@hattfjelldal-kommune.no> ; kjekris@online.no ; [Gunhild Nerli](#) ; aslak.jaama@online.no ; [Stian Brekkvassmo](#)

Sent: Wednesday, May 06, 2015 2:22 PM

Subject: Utkast til referat fra oppstartsmøte

Hei og takk for et godt møte i går!

Vedlagt følger utkast til referat fra oppstartsmøte som jeg gjerne vil ha tilbakemelding på, spesielt der dere enkeltvis er blitt referert på innspill/kommentarer. Disse skal følge saken videre. Har jeg oppfattet innspillene riktig eller er det feil/mangler, kom med tilbakemeldingene innen **fredag 15.05.15**

Med hilsen

Tore Tødås

Nasjonalparkforvalter Børgefjell/Byrkjve nasjonalpark

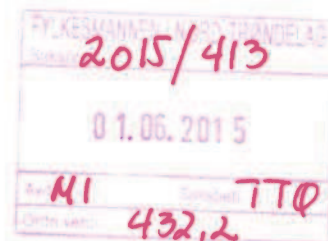
Hjemmesider: <http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell/>
Telefon +4774168082

[Abonner på nyheter fra nasjonalparkstyret, trykk her.](#)

Følg oss på
Facebook

Byrkije Nasjonalpaarkhkestávroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

AAMHTSREERIJE /SAKSBEHANDLER
Pål Nilsen, +47 78 47 40 21
pal.nilsen@samediggi.no

DIJ VUESIEHT./DERES REF.

MIJ VUESIEHT./VÅR REF. BIEJJIE /DATO
15/2424 - 2 27.05.2015
Soptsesávva gosse gaskesadta/Oppgis ved henvendelse

Sámediggi
Avjoavgeačnu 50
9730 Kárášjohka

teleludna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Apnangstid:
Mandag - Fredag
08.00 - 15.30

Uttalelse til oppstartsmelding. Forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune

Vi viser til Deres brev av 21.4.2015.

Sametinget har en kommentar til fremdriftsplanen i arbeidet. Sametinget har oppnevnt representanter i nasjonalparkstyret for å ivareta og synliggjøre de samiske interessene, og anser det ikke som naturlig å konsultere med nasjonalparkstyret. Sametinget vil avgi en høringsuttalelse når forslag til forvaltningsplan kommer på høring, og vurdere behovet for eventuelle konsultasjoner med Miljødirektoratet etter at nasjonalparkstyret har avsluttet sitt arbeid, og sendt sitt forslag til direktoratet for endelig godkjenning.

Det er viktig at en eventuell uenighet om forvaltningsplanen mellom Sametingets oppnevnte representanter og styreflertallet synliggjøres og at Sametinget blir gjort oppmerksom på det.

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut i fra et helhetlig perspektiv ved all samfunnsplanlegging. Vi vil derfor nedenfor komme med generelle innspill til noen temaer som bør vurderes i forbindelse med forvaltningsplaner for ivaretagelse av samiske interesser, og da spesielt med tanke på bevaring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.

Reindrift

Sametinget ser som svært viktig at de berørte reinbeitedistriktene ikke vil få noen innskrenkninger i forbindelse med den daglige driften og at reindriften fortsatt skal kunne utøves på en tlfredsstillende måte. Her vil Sametinget spesielt peke på reindriftsanlegg og motorisert kjøring innenfor reinbeitedistriktenes grenser, samt til uttak av nødvendig trevirke.

Jordbruk

Jordbruket spiller en sentral rolle i å opprettholde levende bygder og samisk kultur. Jordbruket er ofte også viktig i bevaringen og utviklingen av det samiske språket. For jordbruket i samiske områder utgjør utmarksområder en viktig del av det økonomiske grunnlaget, spesielt for sau og geit. Det er derfor ønskelig å opprettholde bruken av slåttemark, kulturbeiter og utmarksbeiter til jordbruksformål. I tillegg drives ofte jordbruk i kombinasjon med annen utmarksnæring som fiske, jakt, fangst, duodji (tradisjonelt samisk håndverk) og sanking.

Bruk av utmark

Fiske, jakt og høstning av fornybare naturressurser er viktige bærebjelker for mange samiske lokalsamfunn. Det er derfor viktig at verneområder forvaltes slik at utmarksressursene fortsatt kan utnyttes. Forvaltningsplanen bør derfor være utformet slik at det fortsatt skal være mulig med utmarksbruk på en bærekraftig måte. Utmarksnæring drives i beskjedent målestokk i forhold til andre samiske næringer, men det er fortsatt mange som høster av naturen for eget hushold. Forvaltningsplanen bør i nødvendig utstrekning sikre viktige arealer for tradisjonell utmarksbruk.

Dette gjelder områder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær, urter og sennagress, samt uttak av virke for duodji som enkeltpersoner eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av.

Samiske kulturminner

Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge LOV1978-06-09 nr 50:Lov om kulturminner (kulturminneloven) § 4 annet ledd. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf.. §§ 3 og 6.

Sametinget vil understreke at det utelukkende er Sametinget som, med hjemmel i kulturminneloven §§ 11 og 21 kan gjennomføre skjøtsel og tilrettelegging av automatisk fredete samiske kulturminner og kulturmiljøer slik det ansees som nødvendig av hensynet til formålet med fredningen. Herunder gjelder tiltak som trengs for å pleie og anskueliggjøre dem, som "å søke etter, registrere, avbilde, holde i stand, restaurere, bygge opp igjen, flytte og gjerde inn".

Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Sametinget anser derfor potensialet for nye funn av automatisk fredete samiske kulturminner i området som stort og vil oppfordre forvaltningsmyndigheten til å gjennomføre registreringer av kulturminner i forbindelse med forvaltningsplanarbeider.

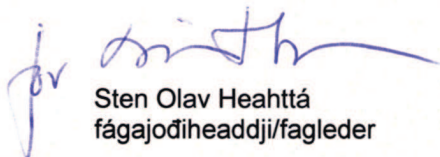
Kulturminneregistreringer bør etter Sametingets syn være like naturlig å gjøre som naturfaglige registreringer for verneområder, ettersom kulturminner er å anse som vesentlige verneverdier. Områdevern er i seg selv ikke negativt for vern av kulturminner. Det manglende kunnskapsgrunnlaget om samiske kulturminner innenfor et verneområde kan imidlertid være uheldig, og gi et generelt dårligere beslutningsgrunnlag når det gjelder forvaltningen av verneområdet.

Tradisjonell kunnskap

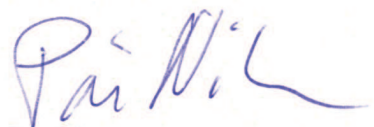
Samisk kultur har alltid vært nært knyttet til naturen. Folk har levd i og av naturen. Avhengighet av naturen har gitt kunnskap om og en dyp respekt for den. Høsting av ressursene har tradisjonelt vært rettet inn på det å ta ut det som var nødvendig for egen overlevelse, uten at dette skulle gå på bekostning av framtidige generasjoner. Denne tilnærminga kan beskrives som bærekraftig høsting og forvaltning i praksis. Et slikt syn på naturen er felles for folk som lever nær naturen og har vært eller er avhengig av å høste av den for å overleve. Det er erfaringene til fangstfolk, jegere, gjeterer, fiskere, bønder og andre utmarksbrukere som har formet det samiske natursynet. Sametinget legger stor vekt på lokale kunnskaper og forståelser ved beslutninger om bruk og vern av naturmangfoldet.

Sametinget har som mål at samisk språk styrkes og at språket blir en naturlig del av den norske offentligheten. Vi ønsker at det samiske språket skal tas i bruk i flere sammenhenger på alle plan i samfunnet. Samiske stedsnavn er verdifulle fragmenter av samisk språkarsv og en del av den tradisjonelle kunnskapen knyttet til området. Det kulturelle mangfold som framstilles i samiske stedsnavn må komme til syne i alle samiske områder. Sametinget forventer derfor at forvaltningsmyndigheten innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av planverket. I forbindelse med informasjon, skilting og tilrettelegging ber Sametinget om at det utarbeides informasjon også på samisk språk.

Heelsegh /Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráðđeaddi/seniorrådgiver

Susendal 30.05.2015

Børgefjell Nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: tore.todas@fylkesmannen.no

Vedrørende forvaltningsplan for Austre Tiplingen landskapsverneområde Hattfjelldal kommune.

Siden vi ikke hadde anledning til å være med på oppstartsmøte den 05.05.2015 ønsker vi å komme med innspill og kommentar til forvaltningsarbeidet.

Har hytte ved vestre Tiplingen og ønsker fortsatt å bruke trase: Øyum/Sørmoen til egen hytte ved Vestre Tiplingen. Denne trase gir oss korteste og mest praktiske mulighet til adkomst.

Det ble i perioden 13.03.15 – 27.04.15 utført 5 transporter bagasje og utstyr til Nordmohytta. Opplever at det har vært lite trafikk, og ingen rein er sett i denne periode. Ser ut som dette er en trase som egner seg bra med hensyn til liten innflytelse på annen virksomhet i området. Med dette ønskes at denne trase opprettholdes.

Ønske om opprettelse/reparasjon av gamle merkerøyser over Susenfjellets høyeste partier langs gammel ferdselsvei. Denne går fra Susendal via Marekrabben over Susenfjellet, Korpsjøen, Tiplingen. Disse merkerøyser/steiner ble ødelagt/fjernet sist på 1980 av Lars Monsen på en ferd i området. Disse er av interesse for de som bor i Susendal, og noen næringsdrivende som driver guiding inn til tiplingsområdet. Ferdselsvei ønskes også merket på kart.

Mvh.

Olaug Nordmo
Sven Ivar Nordmo
Finn Thor Torgersen

Gjelder eiendom

1826/28/2/0

Tomt

Kunde

27.05.2015

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Postboks 2600

7734 Steinkjer

Vår ref.

(Bes oppgitt ved svar)

15/3956 -2

Deres ref.

Vår saksbehandler

Wenche Hjelmseth, 916 22 005

whj@statskog.no

Oppstartsmelding for forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde - innspill fra Statskog

Vi viser til mottatte oppstartsmelding av 21.4.2015 med prosjektplan for forvaltningsplan for Austre Tiplingan LVO.

Innen landskapsvernområdet fins en del private hytter, disse har enten festekontrakt eller løst inn/kjøpt sine hyttetomter.

I følge vernebestemmelsene kan det hogges ved til bruk på hyttene i LVO og vernemydighetene kan også gi tillatelse til bruk av snøscooter for framkjøring av ved. Ingen hytteiere har vedrett på Statens grunn og hytteiere som søker kjøretillatelse, skal kunne dokumentere tillatelse på vedhogst i form av hogsttillatelse fra Statskog. Forutsetter at dette sjekkes ut før dispensasjon for kjøring gis.

Jakt og fiske følger viltloven og innlandsfiskeloven, men for uttransport av felt storvilt vil det kreve dispensasjon om en skal bruke noe annet enn elgtrekk. Dagens praksis fra vernemyndighetene gir vel mulighet for å gi tillatelse for ATV med belter. Ønskelig å få til ordning hvor det kan gis flerårige dispensasjoner for slik transport, også om en skal bruke helikopter.

Tiplingelva, Austre Tiplingan og Langtjønna er viktigste områder for fiske. Bestemmelsen om garnfiskeforbud en periode i Austre Tiplingan er en grunneierregel og er satt av hensyn til hekkende våtmarksfugl i området.

Det fins en del båter i området omkring Austre Tiplingan. Kan det vurderes å etablere fellesnaust for båter til hytteiere for å få orden på dette?

Er det en ide å følge opp med bedre kartlegging og utvikling av røyas utbredelse i området?

Dersom det er flere forhold vi har ønsker eller synspunkter på, regner jeg med vi kan ta det opp i forbindelse med høringen av planutkastet.

Med hilsen

Wenche Hjelmseth

Dette dokumentet er elektronisk signert

001001428114

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe / Børgefjell
nasjonalparkstyre

Postboks 2600
7734 STEINKJER

Uttalelse til oppstart - utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan / Luvlie Diehpell landskapsvernområde - Hattfjelldal kommune

Børgefjell Nasjonalparkstyre/Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe har meldt oppstart for utarbeidelse av forvaltningsplan for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde i Hattfjelldal kommune.

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble opprettet i 2003, samtidig som Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ble utvidet. Landskapsvernområdet ligger i Susendalen i Hattfjelldal kommune og grenser til nasjonalparken i sør og vest.

Plan- og miljøfaglig:

Formålet med forvaltningsplanen er å ta vare på verneverdiene i området gjennom å beskytte mot uønskede inngrep og legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene. Forvaltningsplanen skal gi retningslinjer for hvordan verneforskriften skal tolkes, og gi rammer for en enhetlig og forutsigbar forvaltning av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

Nordland fylkeskommune ser at det knytter seg mange ulike interesser til verneområdet. Det er derfor viktig at det blir lagt opp til en god medvirkningsprosess i arbeidet med utarbeiding av forvaltningsplanen. Fylkeskommunen er spesielt positive til at rådgivende utvalg for Børgefjell nasjonalparkstyre blir invitert med på arbeidet, og at det legges opp til møter med ulike berørte eller interesserte parter. Dette vil kunne bidra til at krav om åpenhet og medvirkning for berørte interesser blir godt ivarettatt. Vi ber nasjonalparkstyret vurdere hvorvidt det er behov for å inkludere representanter for barn og unge eller andre grupper og interesser som kan være forhindret fra å delta direkte i medvirkningsprosessen.

Nordland fylkeskommune er opptatt av en god balanse mellom bruk og vern av naturressursgrunnlaget i fylket. Dette kommer til uttrykk gjennom arealpolitiske retningslinjer i gjeldende Fylkesplan for Nordland, kapittel 8. Vi ber om at fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer knyttet til *naturressurser, kulturminner og landskap og næringsutvikling* legges til grunn for en vurdering av tiltak eller aktiviteter som kan tillates i henhold til verneforskriften.

Nordland fylkeskommune ber nasjonalparkstyret vurdere hvorvidt det vil være hensiktsmessig å legge til rette for at eventuelle tilretteleggingstiltak gjennomføres i henhold til prinsipper for universell utforming.

Fylkeskommunen ber om at nasjonalparkstyret i arbeidet med utarbeiding av forvaltningsplan vurderer tiltak som kan bidra til at det etableres et positivt forhold til vernet blant interesseparter og i befolkningen.

Kulturminnefaglig innspill

I området er det ingen kjente kulturminner som ligger inn under fylkeskommunens forvaltningsområde. I tilstøtende områder er det imidlertid kjente samiske kulturminner, som forvaltes av Sametinget.

I ordinær plansammenheng er det vanlig å registrere kulturminner i løpet av prosessen. Hvorvidt det er formålstjenlig i en forvaltningsplan for et *verneområde* er avhengig av tilgjengelige ressurser. Så vidt vi kan se innebærer ikke forvaltningsplanen inngrep som kan virke inn på verneverdige kulturminner. Dersom det likevel er ønskelig med kulturhistoriske registreringer i verneområdet må bestilling sendes oss.

Kulturminnefaglig vurdering: Trine Johnson, fagleder arkeologi. Tlf. 75 65 05 27.

Friluftsliv/folkehelse

Muligheten og tilgjengeligheten til å drive et aktivt og bærekraftig friluftsliv er en viktig faktor i folkehelsearbeid. Friluftsliv, både som en hverdagsaktivitet i bo- og nærmiljø, og som helg eller ferieaktivitet er den aktiviteten de aller fleste nordmenn bedriver, og det er det de ønsker og drive mer med.

Utarbeidelse av forvaltningsplanen er et positivt og godt tiltak for å sikre verneverdiene gjennom å beskytte mot uønskede inngrep og legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene.

Det er viktig at forvaltningsplanen sikrer friluftslivets muligheter i området, gjennom sikring av tilgjengelighet og forvaltning av eksisterende infrastruktur, som stier og eventuelle hytter/overnattingsmuligheter, i området.

Folkehelsefaglig vurdering: Tømm Jensen, rådgiver friluftsliv. Tlf. 75 65 04 52.

Med vennlig hilsen

Katrine Erikstad
fagleder miljø

Mathea Nybakke
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Fra: Andre Stensland[andre@stensland.biz]
Dato: 22.05.2015 14:08:32
Til: Tødås Tore
Kopi: plo@statskog.no
Tittel: Innspill til forvaltningsplanen for Auster Tiplingan

Hei

Jeg viser til tilsendte oppstarts melding for forvaltningsplan for Auster Tiplingan.

Jeg er hytteeier i Austre Tiplingen, og tillater meg derfor å komme med et par innspill til oppstartmeldingen.

Sak 1. Ny vintertrase langs Tiplingelva.

Jeg fikk fortalt at Per Lorentzen har en ide om å rydde ny sti langs sørsiden av Tiplingelva med tanke på scootertrase da det har vært problemer med elve-isen de siste årene. Jeg har snakket med Lorentzen og fått bekreftet at så er tilfelle.

Jeg synes dette er en glimrende ide, for da blir det en trygg og grei led inn til Tiplingan, og man slipper å ta seg inn over fjellet langs reingjerdet. På den måten blir scooter trafikken styrt nede i dalen, hvor støy dempes mest, og det blir så godt som scooterfritt over tregrensen.

Like viktig med denne ideen er at det samtidig blir en bedre adkomst for skigåere. Dette er hovedadkomsten vinterstid inn til Børgefjell fra nord, og mange som kommer denne veien på ski har ofte med pulk. Dette vil da samtidig bli en lett og tilgjengelig trase for skigåere med barn, pulk, hundespenn osv. Det kan bli en veldig lun og fin trase.

Utfordringen er at det er noen bekkedaler som må krysses, så hvis denne gode ideen skal bli virkelig god mener jeg at det må tas høyde for at det blir bygd noen mindre broer langs denne vinterleden. Dette må da budsjetteres vil jeg anta. Det kan kanskje bli snakk om en dugnad, både økonomisk og praktisk ved rydding og bygging? Vi er i tilfelle med på dette.

Vedlagt kart som forklarer med hvor det er snak om. Den gule linjen er dagens vintertrase. Lorentzen vet mye mer om hvor de største kryssende bekkedalene er.

Sak 2. Sti inn til Vestre Tiplingen.

Etter sti-skille overfor Austre, og vestover er stien i ferd med å utvides mer og mer pga svært blaut og gjørmete myr. Dette er en mye brukt sti, og er hovedveien inn til Børgefjell fra nord, sommerstid. Stien er slitt og begynner å utvide seg over myrdragene, så de menneskesatte sporene begynner å vises godt. Her hadde det vært ønskelig med flere nye klopper. Det ligger et nett på bakken (myra), og det fungerer fint, men det er dessverre for kort, så i begge enden er det gjørme. Det er jo også en kjedelig start på fjellturen at man fyller støvlene med gjørme på tur inn. I dette området hadde det vært flott med preparering. Det er også et myr-parti lenger vest, vest for Ruffie som også byr på problemer å krysse, og som medfører utvidelse av stien.

Jeg legger ved kart, med ca –påtegning. Jeg har ikke gps koordinatene for disse områdene.

Lykke til med forvaltningsplanen

Vennlig hilsen

Andre Stensland

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/3375-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 19.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	15/2015	23.06.2015

Høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt

Forvalters tilrådning

Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar høringsutkastet til distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt 2015 – 2019 til orientering med følgende kommentarer/innspill:

- Nasjonalparkstyret mener at distriktsplan i tråd med utkastet vil være et nyttig redskap for nasjonalparkstyrets forvaltning av området, da i gjensidig samhandling med Byrkije reinbeitedistrikt.
- Nasjonalparkstyret er positive til at det i distriktsplanen fokuseres på bærekraftig bruk i verneområdene med mål om å redusere barmarkskjøring. Det er også positivt at det samarbeides med andre distrikt ift. beitebruken, noe som medfører redusert behov for motorisert ferdsel.
- Planen beskriver eksisterende og framtidige behov for gjeterhytter i verneområdet. Til sammen er det beskrevet 7 gjeterhytter, i tillegg synliggjøres et behov for 2 nye hytter. Det beskrives også et behov for 3 nye naust. Nasjonalparkstyret savner her en prioritering av gjeterhyttene. Dette ift. at nasjonalparkstyret skal godkjenne oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift, samt ombygging og mindre tilbygg til bygninger jfr. verneforskriften § 3 pkt. 1.3. Nasjonalparkstyret henviser også til forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark som har nedfelt saksbehandlingsprosedyrer for gjeterhytter og anlegg som med fordel kan refereres i distriktsplanen.
- Nasjonalparkstyret støtter planens punkt om at gjeterhyttene ikke må komme ut av reindriften forvaltning når utøvere avviker eller faller fra reindriften. Dette også for å unngå at «privatisering» av gjeterhytter generere behov for å bygge nye hytter.
- Når det gjelder bruk av helikopter ifb. med utøvelse av reindrift i Børgefjell er dette søknadspliktig jfr. verneforskriften. Ut fra planen fremgår det at helikopter benyttes ved spesielle behov, nasjonalparkstyret oppfordrer distriktet til å beskrive hvilke spesielle behov dette gjelder utover det som er nevnt på side 12 i planutkastet. Dette vil da være viktig informasjon i en dispensasjonssøknad.
- I forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark er det gitt følgende retningslinjer for reindriftnæringen ift. motorisert ferdsel:

«Det kan gis flerårige samtykke for bruk av barmarkskjøretøy og luftfartøy i henhold til godkjent distriktsplan, med vilkår knyttet til miljøhensyn. Dette forutsetter at distriktsplanen inneholder nøyaktige beskrivelser av kjørebehov; både tidsrom, omfang, arealbruk og type kjøretøy. Faste trasèer skal kartfestes».

Planutkastet beskriver gjeldene kjøretraseer for barmarkskjøring til faste installasjoner på en tilfredsstillende måte. Disse traseene er også kartfestet. Tidsrommet for kjøringen på den enkelte trase er også angitt. For nasjonalparkstyret hadde det vært ønskelig med en beskrivelse av omfanget, dvs. ca. hvor mange turer/km eller tilsvarende det kjøres pr. sesong. Da inkludert et anslag på når i perioden kjøringen finner sted. Dette for at nasjonalparkstyret skal få kunnskap om omfanget og dermed ha en formening om den samlede belastningen i området sett opp med annen motorisert ferdsel.

Når det gjelder hovedtraseer for gjeting fremgår det av planutkastet at dette er praktisk umulig å definere i og med at hele verneområdet blir brukt til reinbeite. Fra nasjonalparkstyret er det dog ønskelig med en mer detaljert beskrivelse i planen ift. områdebruken i løpet av en sesong med tilhørende behov for barmarkskjøring, dette kan da benyttes som grunnlag i en flerårlig dispensasjon.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har fått tilsendt utkast til distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt i epost av 07.05.2015 med frist for å komme med innspill/kommentarer innen 1. juni 2015.

I foreløpig svar av 12.05.15 ble det informert om at saken ville bli tatt opp i nasjonalparkstyre i møte den 23.06.15.

Plikten til å utarbeide distriktsplan følger av reindriftslovens § 62 hvor det står følgende:

Distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendige for den offentlige planlegging.

Distriktsplanen skal inneholde:

- 1. angivelse av flyttemønstre i distriktet*
- 2. oversikt over årstidsbeiter, kalvingsland o.l.*
- 3. oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler, herunder hvilke terrenggående kjøretøy som anvendes i distriktet, samt eventuell tidsbegrenset bruk av helikopter eller annet luftfartøy. Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy skal også gå fram av planen*
- 4. oversikt over alle gjerder og anlegg av permanent art, og så vidt mulig også gjerder av midlertidig art*
- 5. eventuell inndeling i beitesoner.*

Leder for en siidaandel er pliktig til å gi nødvendige opplysninger for utarbeidelse av planen. Kommune, fylkeskommune og fylkesmann bør orienteres om planarbeidet og skal gjøres kjent med hovedinnholdet i planen før den vedtas. Kommune, fylkeskommune og fylkesmann, samt berørte nabo-distrikter, skal få tilsendt den vedtatte planen.

Distriktsplanen er også et viktig verktøy for nasjonalparkstyrets forvaltning av området. Dette gjelder da spesielt temaene motorferdsel og tekniske anlegg (gjerder, hytter. ol) som krever dispensasjon ihht. verneforskriften.

Disse temaene er også omhandlet i forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark hvor det er nedfelt følgende retningslinjer:

Retningslinjer for reindriftnæringen

Reindrift generelt

- *Distriktsplanen skal danne et faglig grunnlag for forvaltningsmyndighetens søknadsbehandling.*

Motorisert ferdse

- *Det kan gis flerårige samtykke for bruk av barmarkskjøretøy og luftfartøy i henhold til godkjent distriktsplan, med vilkår knyttet til miljøhensyn. Dette forutsetter at distriktsplanen inneholder nøyaktige beskrivelser av kjørebehov; både tidsrom, omfang, arealbruk og type kjøretøy. Faste trasèer skal kartfestes.*

Saksbehandlingsprosedyrer for motorisert ferdse

- 1. Revidert og oppdatert distriktsplan sendes til fylkesmennene hvert femte år.*

2. Fylkesmennene foretar en vurdering av planene for barmarkskjøring opp mot sårbare områder.
3. Fylkesmennene kan gi inntil femårige samtykker til barmarkskjøring i forbindelse med reindrift, med eventuelle restriksjoner knyttet til omfang og sårbare områder.

Gjeterhytter og anlegg

- Nødvendige nye gjeterhytter og anlegg (permanente gjerder o.l.) for reindriften må være forankret i godkjent distriktsplan.
- Eventuelle nye hytter eller gammer for bruk i reindriften bør ikke overstige en størrelse på 25 m², og skal utformes og plasseres minst mulig synlig i terrenget.
- Det vil være en restriktiv holdning til utvidelser.
- 2 Bruksendringer som medfører ulemper for naturmiljøet vil ikke bli tillatt.

Nasjonalparkstyret må vurdere utkast til distriktsplan i forhold til disse nedfelte punkter i forvaltningsplanen.

I distriktsplanen er det også bevissthet om at deler av virksomheten drives i verneområder og at dette krever spesiell oppmerksomhet, ikke minst ift. motorferdsel som er omhandlet i eget kapitell.

Når det gjelder reindriften motorferdsel i verneområder reguleres denne også av reindriftslovens § 23 som sier følgende.

§ 23. Motorferdsel

Den som utøver reindrift, har adgang til bruk av nødvendige fremkomst- og transportmidler i samsvar med distriktsplan, jf. § 62.

Bruk av terrenggående kjøretøy på bar mark skal begrenses mest mulig og skal så langt mulig foregå i faste løyper. Motorisert ferdsel eller flyging inn i område vernet i medhold av naturmangfoldloven kapittel V eller eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77, skal foregå i samsvar med fastsatte forskrifter om vern. Nærmere regler om slik ferdsel i fredet område kan fastsettes ved forskrift av vedkommende forvaltningsmyndighet i samråd med distriktsstyret

Konklusjon:

Nasjonalparkstyret konkluderer med at utkast til distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt danner et godt grunnlag for forvaltning av området. Det er fra nasjonalparkstyret et ønske om at enkelte tema konkretiseres og beskrives bedre, dette også for å få samsvar med kravene som stilles i verneforskriftene og forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark.

Vedlegg:

- Høring - distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt, epost av 07.05.2015 fra Byrkije reinbeitedistrikt.
- Høringsutkast distriktsplan Byrkije 2015
- Foreløpig svar - høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt.

Fra: Tor Enok Larsen[tor.enok@online.no]

Dato: 07.05.2015 10:40:07

Til: Grane kommune; post@hattfjelldal-kommune.no; Røyrvik Kommune; post@nfk.no; FMNO Postmottak
Fylkesmannen i Nordland; postmottak@ntfk.no; FMNT Postmottak

Kopi: Tødås Tore

Tittel:

Hei

Oversender distriktsplan for Byrkjje reinbeitedistrikt til høring hos berørte instanser.

Høringsfristen settes til tre uker fra digitalt mottak av planen innspill eller innsigelser skal være distriktet i hende innen 1. juni. Dersom det er spørsmål eller uklarheter bes det om at det tas kontakt med distriktets leder på tlf. 41 64 77 55 eller på e-post: tor.enok@online.no

Med vennlig hilsen

Tor Enok Larsen
Leder Byrkjje reinbeitedistrikt

DISTRIKTSPLAN BYRKIJE REINBEITEDISTRIKT 2015 - 2019

Revidert 2015

Fiplingdal, 8680 Trofors

Byrkije reinbeitedistrikt org. nr: 975 835 138**Planen gjelder for perioden: 2015-2019****Planforslag utsendt den 07.05.2015 til følgende instanser:**

Berørte kommuner:	Hattfjelldal
	Grane
	Røyrvik
Fylkesmann:	Fylkesmannen i Nordland
	Fylkesmannen i Nord Trøndelag
	Børgefjell nasjonalparkstyre
Fylkeskommune:	Nordland fylkeskommune
	Nord Trøndelag fylkeskommune

Vedtatt på distriktsmøte den 30.04.2015

Distriktsplanen bygger på Reindriftsloven av 15. juni 2007 nr. 40 og er tilpasset de lokale forhold i Byrkije reinbeitedistrikt.

§ 1 - Reindriftslovens formål er blant annet:

For det samiske reinbeiteområdet skal loven legge til rette for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift med basis i samisk kultur, tradisjon og sedvane til gagn for reindriftsbefolkningen selv og samfunnet for øvrig.

Loven skal bidra til sikring av reindriftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindriftens viktigste

Ressursgrunnlag

§ 3 - Følgende i forhold til folkeretten gjelder for lovanvendelsen:

Lovens skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter.

§ 4 – Reindriftsloven sier blant annet følgende om beiterett:

Innenfor det samiske reinbeiteområdet skal det legges til grunn at det foreligger rett til reinbeite innenfor

rammen av denne lov, med mindre annet følger av særlige rettsforhold.

Ved inngrep i reindriftssamers rettigheter skal det ytes erstatning i samsvar med alminnelige ekspropriasjonsrettslige grunnsetninger.

§ 62 – Om distriktsplaner sier Reindriftsloven:

Distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendig for den offentlige planleggingen.

Innhold

Beskrivelse av reinbeitedistriktet.....	3
Administrative forhold og organisering.....	3
Beitebruk.....	4
Vårbeite:.....	4
Sommerbeiter:	4
Høstbeiter:	4
Vinterbeiter:.....	5
Svenske samebyers bruk av beiter i Norge	5
Beitebruk.....	5
Jakt, fangst og fiske	5
Reintall og produksjon.	6
Beitetider	6
Gjerder, hytter og anlegg i distriktet.....	6
Inngrep og forstyrrelser.	8
Fritidsbebyggelse	8
Vannkraftutbygginger	8
Vindkraftutbygging	8
Mineralutvinning.....	9
Jordbruk og skogbruk.....	9
Ekspansjon av byer og tettsteder	9
Ferdsl og friluftsliv.....	9
Veier og jernbane.....	9
Motorferdsel i utmark.....	9
Rovviltskader og tapsforebyggende tiltak.	10
Motorferdsel	10
Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy.....	11
Motorferdsel i verneområdene:	12
Verneområder.....	13
Forhold til tilgrensende reindrift.....	13
Revidering og vedtak av distriktsplanen.	14

Beskrivelse av reinbeitedistriktet.

Byrkije reinbeitedistrikt ligger i syd/østlige del av Nordland og er lokalisert i Hattfjelldal, Grane og Røyrvik kommuner. Distriktet består av 3 siidaandeler 9 personer, med høyeste reintall på vinterflokk på 1500 rein. Distriktet er et grensedistrikt mot Sverige som har tilgang til vinterbeiter ved Bottenviken. I Sverige berører distriktet to län, Västerbotten og Västernorrland i henholdsvis kommunene Nordmaling og Gideå. Retten til vinterbeitet i Sverige er hjemlet i lappecodesilen av 1751.

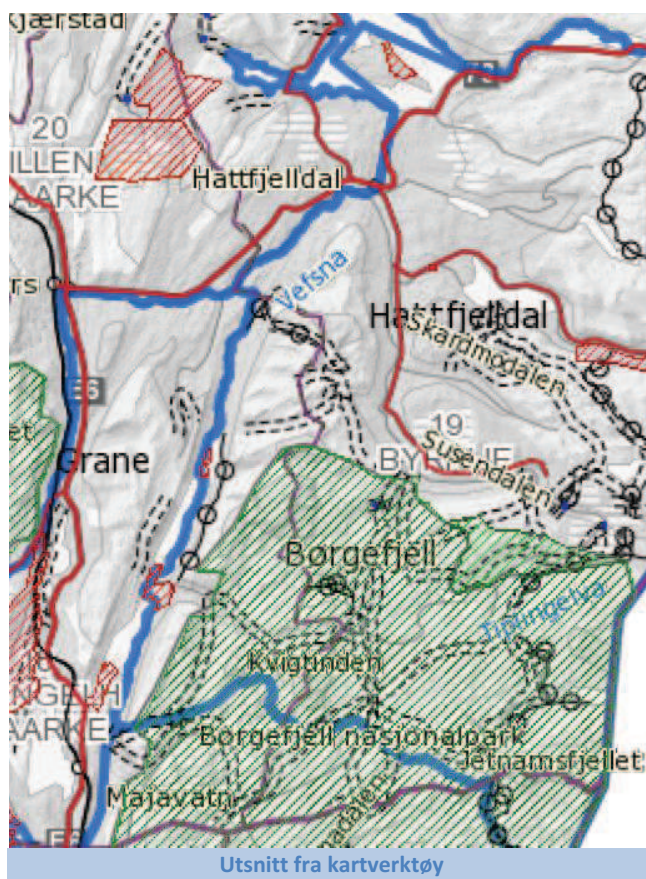
Administrative forhold og organisering.

Distriktet består av tre siidaandeler som alle er representert i distriktsstyret.

Sidaandelsledere	Org nr	Adresse
Tor Enok Larsen (styreleder)	971 206 926	Simskardet, 8680 Trofors
Brita Ragnhild Sofi Sparrok Larsen	990 281 432	Simskardet, 8680 Trofors
Aslak Anta Jåma	986 617 272	Susendal, 8690 Hattfjelldal

Byrkije reinbeitedistrikt fikk sine nåværende grenser gjennom Reindrifststyrets vedtak i sak 27/11 av 27.04.1999. Grensene har siden da vært uendret med unntak av den uavklarte situasjonen i forhold til reinbeitekonvensjonen mellom Norge og Sverige. Distriktet forholder seg i denne sammenheng til tidligere grenser og hevdvunnende rettigheter jfr. Lappecodesilen av 1751. Dette er en lite tilfredsstillende situasjon spesielt med de inngrep som er gjort og planlegges på det svenske reinbeiteområdet til Byrkije reinbeitedistrikt.

Grensene samt bruksdisposisjonene kan lastes ned på den offentlig tilgjengelige kartportalen:

<http://kilden.skogoglandskap.no/map/kilden/index.jsp?fane=reindrift>

Kartutsnittet viser i grove trekk distriktet med grenser, sperregjerder og traseer for barmarkskjøring. I kartverktøyet kan det velges kartlag som er relevante for brukeren og som viser enkelte bruksdisposisjoner.

I tilfeller der det planlegges inngrep eller endret bruk bes det om at distriktet kontaktes for presisering av planverk.

Beitebruk.

Vårbeite: Når Byrkije reinbeitedistrikt kommer fra vinterbeitene i Sverige benyttes følgende områder til kalving: Tiplingen, Simskaret, Høstlegran, Løypskaret. Områdene er sammenhengende og er gunstige i forhold til klima, topografi og i forhold til liten ferdsel av mennesker. Områdene er oversiktlige og gjør det mulig å observere flokken uten å uroe dyrene unødig. I kalvingsperioden prioriteres i hovedsak kantene mot sør og vest. I denne perioden er det grunn til å understreke at den viktigste naturlige barrieren i vest er Fiplingdalen.

På våren gjetes det også aktivt i området rundt Daningan spesielt på grunn av at det kan bli sammenblanding med rein fra samebyen Vilhelmina Norra på svensk side, dette varer til sperregjerdet har tint frem og er vedlikeholdt. I de siste årene har området mot Skinnfjellet blitt mer sentralt, reinen trekker mot lavlandet i nord og dette området ser ut til å bli stadig viktigere i driftsopplegget.

Distriktet anser at vårbeiteområdene er i god stand og er gode i forhold til behovene til reinbeitedistriktet.

Sommerbeiter: Kalvmerkingen gjennomføres i hovedsak i de permanente gjerdeanleggene i Løypskaret eller i Ørnberget ved Mjølkelvskaret.

Reinen slippes etter merking tilbake mot Skinnfjellet som ligger delt mellom Hattfjelldal og Grane der de normalt sett holder seg rolige til innsekt, sau og sørlige vinder presser dem sørover mot Kvigtinden der de etter avtale med Østre Namdal reinbeitedistrikt beiter sammen med rein fra Tjåhkere sijhte.

Avtalen med nabo-distriktet er en konsekvens av det ikke finnes noen naturlige grenser i området og at beitelandet er godt og tåler relativt høy belastning i deler av sommeren. Avtalen har også flere andre positive effekter blant annet reduseres barmarkskjøringen i nasjonalparken til et minimum på grunn av mindre behov for å holde distriktenes rein adskilte. Videre fører samarbeidet til at distriktene har kompetanseutveksling i større grad og at fagmiljøet innen reindrift styrkes. En tredje faktor som ikke er målbar men likevel er viktig er at det skapes tillit mellom aktørene i næringen.

Sommerbeitene i Byrkije reinbeitedistrikt består av store høyfjellsområder som gir stort mangfold av beitetypene og god tilgang på snø i varme perioder av sommeren. Totalt sett resulterer sommerbeitet i at distriktet anser at det er god dyrevelferd i flokken og at dette resulterer i gode slaktevekter og lav naturlig dødelighet.

Høstbeiter: I september og oktober gjennomføres slakting i tett samarbeid med Tjåhkere sijhte. Vinterbeitesituasjonen til distriktet gjør at deler av beitene lengre øst fra Susenfjellet, Østre Hundfjellet, Harrvassdalen og Daningen må prioriteres til tidlige vinterbeiter. Av denne grunn har vi etablert et nytt gjerdeanlegg i Simskaret til høstslaktingen, og dermed flytte seinest mulig østover på senhøstbeite i disse områdene. Det er naturlig å benytte lavlandsbeitene rundt Fiplingdalen/Tomasvatnet før og i perioden rundt slakting spesielt med hensyn til de milde høstene som har vært de siste årene. I perioden etter slakting føres deler av flokken nordover mot Jakobdalen, resten av flokken trekker naturlig østover mot tidlig vinterbeite. Av samme grunn er det viktig å holde kontroll på at rein fra tilgrensende områder ikke trekker inn i dette området og fører til økt belastning på vinterbeiteområdet, enkelte år er det nødvendig med ekstraordinære skillinger for å skåne områdene rundt Daningan som årvisst benyttes

som sommerbeite for deler av bukkflokken og som vinterbeite for hele flokken i de årene flytting til Sverige ikke er mulig.

Vinterbeiter: Fra november desember vil det bli samlet til slakt i Harrvassdalen. Etter slakting vurderes flytting til Sverige så snart beiteforholdene tillater det. Om flytting til Sverige er uaktuelt vil områdene rundt Harrvassdalen/Daningen bli brukt som vinterbeite. I disse tilfellene er det viktig at flokken flyttes så sent som mulig til vinterbeitet.

Vinterbeitene er minimumsfaktoren i Byrkije. Beitene er imidlertid gode både i Norge og Sverige på grunn av at Byrkije har tilpasset reintallet etter tilgangen på vinterbeiter.

Primært skal Byrkije bruke vinterbeitene i Sverige, men hvis situasjonen tilsier det at det er nødvendig å beite i Norge eksempelvis ved låste beiter i Sverige kan beitene i Norge benyttes. De siste årene har vi benyttet vinterbeiter i Nordmaling/Gideå som vi tradisjonelt har brukt. Områdene tilhører i dag Vilhelmina Norra sameby. Ordningen består i påvente at reinbeitekonvensjonen skal fullføres. Ordningen er hjemlet i lappekodisillen fra 1751.

Svenske samebyers bruk av beiter i Norge

Svenske samebyer benytter i dag betydelige arealer innefor byrkije reinbeitedistrikt i henhold til 1972 konvensjon, (tradisjonell bruk). I dag avgir distriktet arealer til henholdsvis Vapsten, Vilhelmina Norra, Vilhelmina Søndra og Vorenese. Byrkije reinbeitedistrikt avventer forhandlingene angående ny reinbeitekonvensjon og vil vurdere eventuelle endringer nøye.

Beitebruk.

Distriktet har i en årrekke hatt fokus på bærekraftig bruk av de tilgjengelige beiteressursene i distriktet. I dag er utnyttelsesgraden av distriktet tilfredsstillende og danner et godt grunnlag for langsiktig videreutvikling av reindriftsnæringen lokalt. Det er imidlertid flere faktorer som kan forrykke balansen i distriktet. Sauenæringen har ekspandert betydelig i enkelte områder og har sannsynligvis ført til at enkelte områder er sterkt forringet som lavbeite for rein. Dersom denne utviklingen fortsetter vil reindriftsnæringen måtte revurdere sine planer og eventuelt redusere sin aktivitet. Det etterlyses i denne sammenheng beiteplaner for landbrukets bruk av utmarksbeite.

Jakt, fangst og fiske

Distriktet har i en årrekke sett potensialet i å høste fra naturen utover reindrift. Det er et betydelig potensial innen jakt og fiske i distriktet som reindriften tidligere har utnyttet i større grad. Med den satsingen i de siste årene som er gjort innen videreforedling og salg av reinkjøtt er det naturlig å legge inn også småvilt og fisk i produksjonen. Distriktet vil i de kommende årene satse mer på denne type bærekraftig høsting fra naturen. Det er svært sannsynlig at dagens infrastruktur i form av hytter og transportmidler kan benyttes i denne høstingen. I Sør-Samisk kultur er dette en naturlig del av næringsgrunnlaget og det er naturlig å nyttiggjøre disse ressursene parallell med reindriften.

Reintall og produksjon.

Øvre reintall på 1500 fastsatt av Reindrifststyret i sak 76/11 den 28.9.2011.

Dagens reintall er stabilt på 1500 rein. Byrkije reinbeitedistrikt sliter med å holde en god kjøttproduksjon på grunn av store rovdyrtaap. Reintallet er etter all sannsynlighet bærekraftig ut fra dagens potensial i distriktet.

Beitetider

På de svenske beitene har distriktet et avgrenset tidsrom for vinterbeiting som strekker seg fra 1. oktober til 30. april.

I distriktet forøvrig er det anledning til å benytte alle områder til helårsbeite.

Gjerder, hytter og anlegg i distriktet

Gjerder.

Distriktet har 4 stasjonære anlegg: Løypskargjerdet, Mjølkskaret, Harrvassdalen og Simskaret

Gammer

Distriktet har en gamme i Mjølkelvskaret

Gjeterhytter

Distriktet har fire hytter: Østre-Tiplingen, Båttjønna, Kjukkelen og to boliger samt uthus i forbindelse med hovedgjerdet i Harrvassdalen.

Disse tre dekker på langt nær behovet. Båttjønnytta vil restaureres i løpet av kort tid. Den har stått åpen i lang tid, men vil bli stengt når restaureringen er gjort. På Kjukkelytta er det behov for et utbygg med wc og vedbod.

I distriktet har vi dag også 4 private gjeterhytter, en ved Kjukkelen, Vestre Tiplingen, Mjølkelvskaret og en i forbindelse med gjerdet i Mjølkelvskaret. Det er hytter som på ingen måte får komme ut av reindrifstas forvaltning, det på grunn av at de er bygd opp som gjeterhytter for utøvere i Byrkije reinbeitedistrikt. Dersom hytteeier ved avvikling, frafall eller andre grunner ikke lengre tilhører distriktet, skal hytten fjernes eller overdras til distriktet eller en annen utøver i distriktet.

Naust

Distriktet har 1 naust på østre Tiplingen.

Fremtidige behov

Det er behov for hytter på følgende steder:

1. Røyskarområdet.
2. Hytta i Måsskaret løses ut til reindriftsformål i Børgefjell distrikt.
3. Storveisskarområdet
4. Daningan området.
5. Jakobdalen

Størrelsen på hyttene varierer fra små overnattingshytter til større hytter for opphold over lengre tid. Hytten som planlegges i nasjonalparken er en mindre overnattingshytte.

Det er behov for båt naust ved

1. Simskarvatnet
2. Kjukkeltvatnet
3. Daningen
4. Rotnan

Byrkije reinbeitedistrikt har lokalisert skillingsanlegget som distriktet har gjort store investeringer i de seneste år ved Harrvasstua i Harrvassdalen. Med det trenges det lagerplass og husrom i forbindelse med jobben året rundt. I og med at distriktet har overtatt Harrvasstua og fjøsen som hører til eiendommen er lagerbehov og delvis overnattingsbehovet ved gjerdet dekket.

Inngrep og forstyrrelser.

Fritidsbebyggelse

Det er betydelig hyttebygging i enkelte områder. Spesielt er områder i Fiplingdalen, Harrvassdalen og i de østlige deler av Susendal utfordrende for reindriftsnæringen. Direkte tap av beiteland er udiskutabelt og fraksjonering av områder som allerede er smale eller sentrale flaskehalser mellom hovedbeiteområdene er i dag et problem. Utfordringer som skapes med den økte ferdselen som et hyttefelt generer er vanskelig å kvantifisere og er derfor vanskelig å se for lokale politikere og lokal forvaltning som normalt sett ikke har spisskompetanse på reindrift. Det er derfor vanskelig for reindriften å synliggjøre de utfordringer som et dispensasjonsvedtak medfører på en klar nok måte i lokale plansaker.

For Byrkije reinbeitedistrikt er det viktig at reindriftsnæringen blir tatt med på råd tidligere i prosessene. Spesielt er det viktig å komme inn før det påløper vesentlige kostnader for tiltakshavere.

Områder der det er avgjørende at det ikke kommer nye hyttefelt er blant annet i Harrvassdalen, Ørjedalen og Øvre deler av Susendal. Deler av Fiplingdalen er på lik linje viktig at skjermes for ytterlige utbygginger. Større utbygginger må i alle tilfeller konsekvensvurderes av reindriften i god tid før planvedtak. Det er imidlertid også viktig at enkeltdispensasjoner kan ha stor betydning og i enkelte tilfeller forringe tiggangen på store beiteområder i distriktet.

Vannkraftutbygginger

Det er ikke betydelige vannkraftutbygginger i sentrale deler av distriktet. I nord er det imidlertid planer om to større utbygginger i Krutåga og Bjørnfossen. Umiddelbart har ikke disse utbyggingene større effekter for reinbeitene i Byrkije reinbeitedistrikt. Bruk av området blir imidlertid svært utfordrende i og med at utbyggingen gir endringer av viktige naturlige barrierer mellom Byrkije og Ildgruben reinbeitedistrikt. I dag benyttes området primært av den svenske samebyen Vapsten.

Vindkraftutbygging

I Norge er det ingen utbygginger av vindkraft i distriktet. Dette er positivt, spesielt med tanke på de erfaringer som er gjort på vinterbeitet til distriktet. Utbyggingen av Gabrielsberget vindpark sentralt i vinterbeitet har synliggjort skadevirkningene som en vindkraftutbygging gir for reindriften. Mer kostnader dette gir i form av økt gjeting, foring og redusert potensial for reindrift er enkelte faktorer som kan dras frem i denne sammenheng. Byrkije reinbeitedistrikt er videre svært bekymret for planene om utvidelse av Gabrielsberget vindpark der planene som er omsøkt vil ødelegge de siste delene av lavbeitet i vinterbeiteområdene i Sverige. Dersom planene realiseres er det grunn til å vurdere om området i det hele tatt kan benyttes som vinterbeite i tradisjonell reindrift.

Med de erfaringer som Byrkije reinbeitedistrikt har gjort seg er det svært sannsynlig at distriktet vil motsette seg enhver utbygging i viktige områder av distriktet.

Mineralutvinning

Det er i dag ikke gruvevirksomhet i distriktet. Dette er positivt, men ut fra de erfaringer nabodistriktene på svensk side har med gruveindustri er det sannsynlig at distriktet vil være negative til etableringer.

Jordbruk og skogbruk.

I de siste årene har utmarksbeite blitt en betydelig konkurrent til reindriften i forhold til beitekapasitet i enkelte områder. Slettfjellet er et slikt eksempel. Det forefinnes etter vår kjennskap ikke planverk for utmarksbeite utover reindrifftsplanene for området. Distriktet etterlyser forutsigbarhet i forhold til forvaltning av felles beiteressurser, og ber om at landbruksnæringen utarbeider planverk på lik linje med reindriften.

Skogbruket er redusert i forhold til for noen tiår siden. Likevel er skogbruk en av de næringene som kan gi store konsekvenser for reindriftnæringen. I Sverige er imidlertid skogbruket en faktor som medfører utfordringer for gjeting og beiting av rein. De erfaringer som er høstet på vinterbeite i Sverige vil tas med i betraktningen ved vurderingen av økt skogbruk på norsk side. Spesielt er etablering av skogsbilveger sentralt spesielt etterbruken av skogsbilveger er viktig.

Ekspansjon av byer og tettsteder

I områdene som omfattes av reinbeitedistriktet er dette ikke et problem.

Ferdsl og friluftsliv

Byrkije reinbeitedistrikt ser med økende bekymring på satsingene på reiseliv i randsonene rundt nasjonalparken. Dersom økt ferdsel i nasjonalparken er en villet utvikling av myndighetene anser distriktet dette som å være i strid med verneintensjonen og i tillegg en betydelig ulempe for reindriftnæringen.

Organisert ferdsel er en trussel for næringen. Imidlertid er dagens ferdsel akseptabel og medfører normalt sett ikke større forringelse av beitelandet.

Veier og jernbane

Utover skogsbilveger er det mindre problemer med veier og jernbane i distriktet. Nærheten til veier og jernbane på vinterbeite i Sverige er imidlertid utfordrende og medfører mye merarbeid i form av gjeting.

Motorferdsel i utmark

Etableringer av snøscooterløyper i distriktet anses som en potensiell trussel. I de siste årene har reindriftnæringen ikke blitt tatt tilstrekkelig med på råd ved utstikking av løypetraseer. Dette har medført merarbeid for distriktet og tilliten til Hattfjelldal kommune er redusert. En videre satsing på løypenett forutsetter at reindriftnæringens innspill tas til følge og at dialogen i prosessen drives av forvaltningen.

Distriktet har et sterkt ønske om å bli informert om kommunale dispensasjoner som gis fortløpende. Dette for å kunne protestere i de tilfeller dette er til skade/ulempe for reindriften. Spesielt gjelder dette for de aktuelle vår-/vinterbeiteområdene nord og sør for Susendal. Distriktet

vil med dette utfordre kommunene til å inkludere reindriften også i dispensasjonsbehandlingene i forhold til motorferdsel i utmark.

Distriktet er avhengig av å benytte motoriserte redskap i likhet med resten av reindriftsnæringen. Bruk av snøscooter på vinter, ATV og motorsykkel på sommer og høst er absolutt nødvendig. Helikopter benyttes ved spesielle behov. Distriktet forsøker å begrense bruk av barmarkskjøring i nasjonalparken i den grad dette er mulig. I tillegg forsøker reindriftsutøverne å ikke utøve unødvendig slitasje på terrenget ved å etablere «veier/stier» ved kjøring i samme spor ved bruk av barmarkskjøretøy.

Distriktet har i de siste årene registrert at forskere og oppsyn i stadig større grad benytter helikopter for å innhente forskningsdata. Helikoptertrafikk er svært forstyrrende på rein og benyttes bare i spesielle tilfeller i reindriften. Tidligere har dette ikke vært et problem, men vi har observert at dette er en tiltakende trend som i tillegg til andre forstyrrelser bidrar til at reindriften blir rammet.

Rovviltskader og tapseforebyggende tiltak.

Det er helt klart at mye av produksjonen går tapt til rovvilt. Distriktet har i alle år prøvd å forebygge tapene ved gjeting og flytting av reinflokken, men det er begrenset hvilke tiltak som kan iverksettes for å forebygge slike tap. I distriktet og i beiteområdene i Sverige er Gaupa det største problemet men jerven har også der begynt og få et solid fotfeste, ulv er også observert i området. I Norge er det gaupe, jerv, bjørn og ørn er problemet i fjellet. Ulv er i dag ikke et større problem, men forekommer også i områdene. Det er en begrunnet frykt for at ulv kan bli et uoverkommelig problem som kan sette reindriften som næring i fare.

Foruten rovvilttap er det relativt små ordinære tap. Under foring på grunn ved låste beiter kan det enkelte år forekomme tap men ikke av betydelig grad.

Motorferdsel

Motorbåt

Motorbåt blir brukt på samtlige vann med litt størrelse på da i forbindelse med transport av utstyr, personell og til fiske.

Snøscooter/Motorsykkel/ATV

Byrkije reinbeitedistrikt bruker mer eller mindre hele året innleid hjelp i driften utover personer som er direkte tilknyttet distriktet. Disse får utstedt en skriftlig attestasjon fra distriktet at de har lov og kjøre i regi av reindriften. det er tillatelser som er over kortere tidsrom 1dag til 2 uker. 4 uker under helt spesielle anledninger da helst når Byrkije er i Sverige.

Det kan forekomme at Byrkije på kort varsel må leie inn hjelp da blir sms brukt som tillatelse. Alle 3 sidaandelen kan gi kjøre løyve men da i dialog med resten av distriktet.(Distriktets leder informeres). Kjøring sammen eller i samarbeid med en aktør fra distriktet krever ikke spesiell kjøretillatelse.

Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy.

Traseer til faste installasjoner.

Innenfor Byrkije og Tjåhkere sijhte skal bruk av terrenggående barmarkskjøretøy til transport og personbefordring være tillatt etter følgende hovedtraseer:

Tras enr:	Beskrivelse av trase	Periode hvor kjøring er tillatt.	Merknader
1	Øyum-reinhagaklumpen-båttjøn- kjukkelen-gjengeln-Thomasvatnet. Kan gå via Simskarvannet og Måskalet. Fra Gengelen går den også til Simskaret.	1/5 - 31/12	Dette er trase som blir brukt til faste installasjoner som gjerder og hytter både i Byrkije og Tjåhkere sijhte
2	Harrvassdalen-hundfjellet-Rottan- kjukkelen.	1/5 - 31/12	Trase brukt til faste installasjoner
3	Kroken-Tiplingen	1/5 - 31/12	Til faste installasjoner
4	Bringlia-Rotvatnet-Daningen-Harrvassdalen eller krokahøgda	1/5 - 31/12	Til faste installasjoner
5	Fra Løypskardet nordover mot Storveiskardet mot Fiplingdalen.	1/5 - 31/12	

Det vil imidlertid være kjøring utenfor disse traseene dersom det er behov for det. Hoveddelen av ferdseilen vil imidlertid være innenfor disse traseene.

Hoved traseer for gjetning

Innenfor Byrkije og Tjåhkere sijhte skal bruk av terrenggående barmarkskjøretøy til kantgjetning og eller samling i forbindelse med merking og slakting være tillatt utenfor oppgitte i følgende områder:

Område nr.	Beskrivelse av område	Perioder hvor kjøring er tillatt.	Merknader
1.	Byrkije og Tjåhkere sijhte	1/6-31/12	Det er praktisk umulig og definere området i og med at hele distriktet blir brukt til rein beiting. Under samling kan også Tjåhkere sijhte ha personell med slik at antall sykler kan bli flere

Traseer som benyttes kan finnes på kartverktøyet som er referert til tidligere i dokumentet.

Motorferdsel i verneområdene:

Motorgående kjøretøy er et viktig redskap i arbeidet med samling til reinmerking, skilling og slakting. Primært benyttes to-hjuls-terrengsykler til dette arbeidet. Til transport til gjerdeanleggene og hyttene/boplassene benyttes 4 og 6-hjuldrevet ATV. Disse brukes også under assistanse ved samling av rein.

Sykelbruken begrenses så mye som mulig for ikke å sette varige spor i naturen. Arbeidssituasjonen avgjør hvor mange sykler som vil være i bruk til enhver tid. I dag er det i Byrkije 4 tohjuls terrengsykler og 3 ATV.

Hoved- traseer er hovedsakelig opp fra Øyum i Susedalen via Reinhageklumpen og øvre Båttjønna til Stor-Kjukkelen. Derfra til Gjengelen nordover etter Sløyskaret til Røyrskaret, sørover rundt Kuklumpen og ned til Tomasvatnet. Neste trase er fra Harvassdalen via Hundfjellene og til Stor- Kjukkelen. Disse traseene er mest brukt til og komme seg inn i området der samling, gjeting og transport blir gjort.

Distriktet er innforstått med problemene i forhold til vernebestemmelsene. Det er sett på flere alternative løsninger: Økt samdrift med hele Tjåhkere sijhte. Det vil by på et enda større press på beitegrunnlaget på grunn av for mye rein som beiter i lag, og økt barmaraskjøring under kalvmerking. Dette ser vi på som en dårlig løsning. Det andre alternativet er sperregjerde, men sperregjerder er et dårlig alternativ økologisk, økonomisk, og på forsommeren umulig og holde tett p.g.a. snøforholdene. Det tredje alternativet er bruk av helikopter. Det er et effektivt men kostbart hjelpemiddel og i praksis umulig å bruke i større omfang uten økonomisk støtte. Det fjerde alternativet er bruk av hest. Bruk av hest er en dårlig løsning og lite effektiv i forhold til de andre alternativene.

Den eneste løsningen som vi ser i dag er derfor fortsatt bruk av terrengsykler.

Helikopter.

Helikopter blir brukt til samling, transport personell utstyr og ved akutt bevoktning hvis forholdene tilsier det for eks ved akutte rovdyr angrep. Flyging blir klarert med distriktet i forkant.

Verneområder.

I Byrkije reinbeitedistrikt har vi flere verne områder, det dominerende området er Byrkije nasjonal park. Det er i tillegg flere mindre områder som Simskarmyra naturreservat, Stormyra naturreservat, Skarmodalen naturreservat og Storvelta naturreservat. Tiplingen er i tillegg et landskapsvern område.

Reindriften forholder seg til verneintensjonene og gjør de tiltakene som er mulige for å ikke komme i utakt med verneinteressene.

Forhold til tilgrensende reindrift.

I nord grenser Byrkije mot Ildgruben og Jillen njarke. I vest grenser distriktet mot Voengelh-Njaarke. I sør grenser distriktet mot Tjåhkere sijhte. Mot øst grenser distriktet opp mot de svenske samebyene Voernese, Vilhelmina sødra, Vilhelmina norra og Vapsten.

Utfordringer.

Det er en stor utfordring og løse den grenseoverskridende reindriften uten at reinbeite konvensjonen er på plass, i dag drives reindriften i vårt distrikt på grunnlag av lappecodesilen fra 1751, noe som gjør at Byrkije reinbeitedistrikt får økte utfordringer i forhold til praktisk drift. Utfordringer i forhold til rovdyr, nasjonale avgifter, våpenlovgivning, andre praktiske ting som tidligere har vært regulert i reinbeitekonvensjonen er nå mer komplisert. Det er ikke enkelt å tolke hvilke rettigheter en kodecil fra 1751 åpner for, men den er det eneste som regulerer næringen i dag. For oss er det avgjørende at forutsigbarhet oppnås og at en ny avtale kommer på plass.

Ellers for reindriftsnæringen er utfordringene relatert til arealinnskrenkinger som følge av inngrep.

Mot Vapsten på Vågfjell er sperrgjerdet mellom Byrkije og Vapsten som markerte grensen i den gamle reinbeitekonvensjonen av 1972 grensen, revet etter samråd mellom berørte parter. Gjerdet hadde ikke lenger noen reell funksjon og ble ikke vedlikeholdt tilstrekkelig, dermed ble gjerdet et miljøproblem.

Mot Vilhelmina norra, Vilhelmina sødra og Voernese er gjerde i full funksjon og vedlikeholdes årlig etter behov, det er en nødvendighet for å kunne holde reinflokkene adskilt.

Byrkije har relativt gode relasjoner med alle naboer men mest samarbeid med Tjåhkere sijhte og Vilhelmina norra. Med Tjåhkere sijhte har vi en samarbeids avtale som er en konsekvens av mangel på naturlige barrierer i Børgefjell. Av den grunn har vi blitt enige om å formalisere en avtale der vi gjensidig kan bruke områder innen hverandres distrikt, det vil si at deler av barmarks sesongen dannes en felles gruppe. Uten en sann løsning måtte hvert distrikt holde kontinuerlig oppsyn med sine grenser. Dette ville være svært arbeids krevende, kostbart og fremfor alt ville barmarkskjøringen bli langt mer omfattende. Alternativet er grensegjerder men det er dårlig løsning som både reindriften og allmenhetens bruk av området.

Revidering og vedtak av distriktsplanen.

Distriktsplanen skal revideres og godkjennes av distriktsstyret hvert 4. år.

Det åpnes imidlertid for at planen kan revideres oftere dersom særlige hensyn eller behov skulle tilsi at dette er nødvendig.

Byrkije reinbeitedistrikt
Tor Enok Larsen,
Simskardet
8680 TROFORS

SAKSBEHANDLER: TORE TØDÅS

SAKSNR.: 2015/3375

ARKIVKODE: 541.4

DATO: 12.05.2015

Foreløpig svar - høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt.

Vi viser til epost av 06.05.2015 vedr. høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt

Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ønsker gjerne å ta distriktsplanen opp til behandling i neste møte for å komme med kommentarer til planens innhold ift. nasjonalparkstyrets ansvarsområde.

I følgemail ble det opplys om at fristen for å komme med kommentarer var 1. juni. Vi ber hermed om utsatt frist for å komme med uttalelse da det ikke er mulig for nasjonalparkstyre å behandle saken innen satt frist.

I nasjonalparkstyrets vedtekter er det satt at styret skal kalles inn med minimum 14 dagers varsel, det må da lages saksutredning i forkant som sendes ut sammen med innkallingen. Ut fra dette er det ikke mulig for nasjonalparkstyret å ta planen opp til behandling innen gitte frist.

Nasjonalparkstyret skal ha ordinært styremøte i løpet av uke 26, høring distriktsplan for Byrkije reinbeitedistrikt vil da bli tatt opp til behandling på dette møtet.

Vi håper på forståelse for at styret ikke klarer å avgi uttalelse innen fristen.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:
Fylkesmannen i Nordland

Molovn 10

8002 BODØ

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/3596-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 19.05.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	16/2015	23.06.2015

Dispensasjon fra vernebestemmelsene Børgefjell / Byrkije nasjonalpark. Tillatelse til fangst og merking av snøugle - landing med helikopter NINA

Forvalters tilrådning.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

1. Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for fangst og merking av snøugle i forbindelse med forskning i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
2. Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av helikopter i forbindelse med forskning/fangst og merking av snøugle.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 20.06. – 20.07.2015.
- Dispensasjonen skal kun benyttes ved observasjon av snøugle innenfor nasjonalparken.
- Oppsynet i nasjonalparken ved Statskog Fjelltjenesten skal delta i forbindelse med lavtflyging og landing med helikopter.
- Aktuelle feltarbeidere skal sikre seg at de har så god oversikt som mulig over potensielle fjellrevhi og -ynglinger før feltarbeidet starter.
- Det skal tas særlig hensyn til fjellreven i forbindelse med merkearbeidet.
- Lavtflyging og landing med helikopter skal ikke skje nærmere enn 1 km fra bebodde fjellrevhi og etter samråd med Statskog Fjelltjenesten sin tilrådning.
- Det skal tas kontakt med reindriftutøverne i området før flygingen gjennomføres. Hvis det er rein i området når feltarbeidet pågår skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Dispensasjonen gjelder for Hattfjelldal og Grane kommuner.
- Etter endt sesong skal det sendes en kortfattet rapport til nasjonalparkstyret, med informasjon om utført arbeid i nasjonalparken

Begrunnelse

En begrenset merking av enkeltindivider av snøugle på mest mulig skånsom måte, og med særlig fokus på å ta hensyn til fjellreven, vil ikke i nevneverdig grad stride mot verneformålet.

Hjemmelsgrunnlag

- [Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkijene nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag](#)
- [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\)](#)

Saksopplysninger

I brev av 13.05.2015 søker Norsk institutt for naturforskning (NINA) om tillatelse til å lande med helikopter, samt gjennomføre fangst, prøvetaking og merking av snøugle i Børgefjell nasjonalpark innenfor perioden 20. juni – 20. juli.

NINA ønsker å kartlegge hekkebestanden, dette innebærer ringmerking av unger og innsamling av fjær/blodprøver og av data som kullstørrelse, ungeoverlevelse og næringsvalg. I tillegg ønsker de å fange voksne snøugler for å utstyre dem med satellittsendere.

NINA har søkt om tilsvarende dispensasjoner i andre nasjonalparker i Nordland (Rago, Junkerdal og Saltfjellet – Svartisen nasjonalparker) For å kunne forflytte seg raskt og kostnadseffektivt mellom de ulike områdene ønsker NINA å benytte helikopter. Derfor søkes det om dispensasjon for lavtflyging og landing i Børgefjell nasjonalpark.

Planen til NINA er å fly i de indre delene av Nordland fylke, dersom det registreres hekking har feltpersonell behov for å kunne bli fraktet inn og ut med helikopter til hekkeområdene avhengig av hvor langt fra vei lokalitetene ligger. Det er ønske om å ha med representanter fra oppsynet i nasjonalparken under arbeidet.

Fuglene fanges ved hjelp av enten fjernstyrt «bownet» eller et brett med myke fotsnarer som holdes under kontinuerlig observasjon. Prosjektet søker for øvrig om alle nødvendige tillatelser for ringmerking og fangst og montering av satellittsendere fra Miljødirektoratet og Forsøksdyrutvalget.

NINA søkte om tilsvarende dispensasjoner i 2011. Fylkesmannen i Nordland som forvaltningsmyndighet innvilget søknaden om dispensasjon for fangst og merking av snøugler men avslo søknaden om bruk av helikopter.

Grunnlaget for avgjørelsen

Byrkijene nasjonalparkhekketåvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkijene nasjonalpark og skal behandle dispensasjonssøknader.

Børgefjell nasjonalpark ble opprettet i 1963. Formålet med Børgefjell nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyrelivet med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbudt å drive med fangst og merking av fugl i nasjonalparken, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 der det heter at ” *Dyrelivet, herunder hi-, hekke-, myte-, gyte- og yngleplasser, er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt* ”. Videre er naturmiljøet i parken fredet mot motorisert ferdsel på land og vatn, og i lufta under 300 meter, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 6.1.

I henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen for verneområder, naturmangfoldlovens § 48, kan det i spesielle tilfeller gjøres unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Ved innføring av naturmangfoldloven i 2009 ble verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse satt ut av kraft og søknader i henhold til denne bestemmelsen må vurderes etter naturmangfoldloven, [jf. naturmangfoldloven § 77pkt.](#)

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Vurdering av saken

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I søknaden blir det opplyst at snøugleprosjektet i Norge er et samarbeid mellom Norsk institutt for naturforskning, Agder naturmuseum og Norsk ornitologisk forening. Siden 2005 har prosjektet gitt viktig ny kunnskap om snøuglebestanden. Formålet med forskningen har blant annet vært å overvåke bestanden og å avdekke fuglenes vandringsmønster mellom hekkeårene. Satellittmerking har bekreftet at vi har en felles bestand med Russland. Det er også samlet inn mye annen viktig informasjon om snøuglenes hekkebiologi, og ny kunnskap og tidligere ukjente aspekter er avdekket.

Arbeidet innenfor nasjonalparken er planlagt på grunnlag av at det er tegn til økning i smågnagerbestandene og observasjoner av snøugler i landsdelen i vinter, noe som kan bety at det blir hekkinger av snøugle i Nordland i 2015. Utvidet forskning er nødvendig for å skaffe ytterligere kunnskap om snøuglas bruk av leveområder etc. Slik kunnskap er også viktig for å kunne innhente kunnskap om og forvalte det biologiske mangfoldet i nasjonalparken.

Så langt i 2015 er det ikke observert snøugle i Børgefjell nasjonalpark. Det er ikke dokumentert hekking av snøugle i Børgefjell i Nordland ihht til roibase. Dataserien her går tilbake til 1970.

I roibase er det ikke dokumentert observasjoner i av snøugle siden 1985. I følge fjelloppsynet er snøugle sporadisk observert i Børgefjell etter dette. Siste observasjon ble gjort for 2-3 år siden (P. Lorentzen pers med) Ut fra dette er det rimelig å anta at det er liten sjanse for å finne snøugle i 2015.

Børgefjell har dog et stort potensiale for hekking av snøugle med store områder med forholdsvis lite ferdsel og forstyrrelse. I tillegg et godt naturgrunnlag med en god smågnagerbestand. I nasjonalparken er det også flere aktive hi- og yngleområder for fjellrev innenfor de samme områdene som kan være aktuelle for snøugle.

En begrenset merking av enkeltindivid av snøugle på mest mulig skånsom måte, og med særlig fokus på å ta hensyn til fjellreven, vil ikke i nevneverdig grad stride mot verneformålet.

Bruk av helikopter i forbindelse med snøugle-prosjektet er imidlertid problematisk i forhold til fjellreven da det ikke er forutsigbart hvor det kan bli aktuelt å lande. Fjellreven opptrer spredt i Børgefjell med hovedtyngden i østre deler og er en art det er særlig viktig å beskytte i nasjonalparken. At fjellreven er blitt en prioritert art tilsier også at det må tas spesielle hensyn. Med bakgrunn i at eventuelle landingssteder ikke er kjent og at det dermed er høyst uvisst i hvilken grad fjellreven kan bli påvirket av støy og forstyrrelse fra helikopteret er det derfor nødvendig å legge stor vekt på føre-var-prinsippet.

Det er lite trolig at det vil bli hekking av snøugle innenfor nasjonalparken og behovet for helikoptertransport inn i området vil derfor bli begrenset. Forstyrrelsen ved de eventuelt få turene vil også være kortvarig og forbigående. Nasjonalparkstyret vurderer det også slik at landing med helikopter ikke nærmere enn 1 km fra et bebodd fjellrevhi ikke vil føre til forstyrrelse av reven og fare for skade på verneverdiene og dermed være i konflikt med verneformålet. Det settes derfor en begrensning på landing av helikopter innenfor nasjonalpark samt et vilkår om at oppsynet for verneområdene må følge med på helikoptertransporten for å påvise bebodde fjellrevhi og gi tilrådning om eventuelle landingsplasser og flyruter.

En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig - og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at en ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige skader på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem ved å gjennomføre tiltak med de satte vilkår.

Med bakgrunn i dette vurderes derfor kravet til kunnskapsgrunnlaget som oppfylt (Jf. § 8 i nml.)

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset, hvis det ikke observeres snøugle vil det ikke bli iverksatt flyging og fanging/merking. Ut fra føre-var-prinsippet settes det også vilkår om at oppsynet skal delta under flygingen for å ivareta hensynet til fjellreven. Det settes også vilkår med begrensning på avstand til aktive fjellrevhi. Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruken av helikopter for transport vil øke den samlede belastningen i område noe. Men med foreliggende kunnskap er det rimelig å anta at økningen vil bli forholdsvis liten. Dette ut fra satte vilkår og ift. antall mulig ynglinger. § 10 tillegges derfor liten vekt i saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av helikopter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Konklusjon

Forvaltningsmyndigheten kan ikke se at en begrenset merking av enkeltindivider av snøugle på mest mulig skånsomme måte vil gjøre nevneverdig skade på verneverdiene eller stride mot verneformålet.

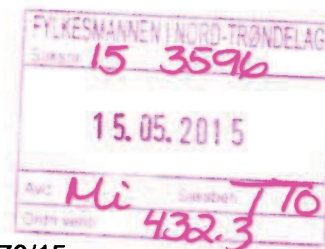
Et begrenset antall tilfeller av lavtflyging og landing med helikopter innenfor verneområdet vil heller ikke gjøre nevneverdig skade på verneverdiene eller være i konflikt med verneformålet.

Vedlegg:

- Søknad om tillatelse til å lande med helikopter og gjennomføre fangst og merking av snøugle - landing med helikopter NINA.
- Mailkommunikasjon vedr. søknad om tillatelse til fangst og merking av snøugle - landing med helikopter i Børgefjell nasjonalpark.

Byrkjle nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref:
Vår ref: 73/15
Sted: Tromsø
Dato: 13.05.2015

SØKNAD OM Å LANDE MED HELIKOPTER OG GJENNOMFØRE FANGST/MERKING AV SNØUGLE I BØRGEFJELL NASJONALPARK I FORBINDELSE MED FORSKNINGSPROSJEKT

Snøugla har gått sterkt tilbake som hekkefugl i Norge de siste tiårene, og arten er nå oppført som sterkt truet i den norske rødlista for truede arter. NINA, Agder Naturmuseum og Norsk ornitologisk forening har hatt et snøugleprosjekt i Norge siden 2005. Formålet har blant annet vært å overvåke bestanden og å avdekke fuglenes vandringsmønster mellom hekkeårene. Prosjektet har påvist hekking av snøugle i 2007 og 2011, og har til nå fanget og merket 15 voksne snøugler og utstyrt dem med satellittsendere. De foreløpige resultatene fra dette har bekreftet at vi har en felles bestand med Russland. Det er også samlet inn mye annen viktig informasjon om snøuglenes hekkebiologi, og ny kunnskap og tidligere ukjente aspekter er avdekket. Det er for tidlig å kunne si noe om sjansene for at det blir hekkinger av snøugle i Nordland i 2015, men det er imidlertid tegn til økning i smånagerbestandene og det er observert snøugler i landsdelen i vinter. Dersom det blir hekking ønsker vi å kartlegge hekkebestanden. Dette innebærer også ringmerking av unger og innsamling av fjær/blodprøver og av data som kullstørrelse, ungeoverlevelse og næringsvalg. I tillegg ønsker vi å fange minst 12 voksne snøugler for å utstyre dem med satellittsendere.

Siden 2004 har NINA benyttet helikopter til å forflytte seg mellom ulike områder i forbindelse med rovfuglprosjekter, noe som har vist seg å være svært kostnadseffektivt. Under flyvningen holder vi oss unna forekomster av tamrein for å unngå unødige forstyrrelser. I forbindelse en eventuelle kartlegging av hekkeforekomster av snøugle i Nordland, planlegger vi å fly i de indre delene av fylkene fra Narvik til Hattfjelldal og Grane kommuner. Dersom vi skulle finne hekkinger av snøugle i Børgefjell nasjonalpark, så har vi også behov for å kunne bli fraktet inn og ut med helikopter til hekkeområdene for å drive feltarbeid. Dette er imidlertid avhengig hvor langt fra vei lokalitetene ligger.

NINA ønsker i denne forbindelse å få tillatelse til å kunne lande (inkludert lavtflyving) med helikopter i Børgefjell nasjonalpark innenfor perioden 15. juni – 20. juli, dersom det blir behov for det. Det vil være ønskelig å ha med representanter fra Statens Naturoppsyn eller Fjelltjenesten under en eventuell flyvning i dette verneområdet. Dersom vi blir å drive feltarbeid på snøugle så vil dette skje primært innenfor

www.nina.no

- samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

NINA hovedkontor
Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim
Besøksadresse:
Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo
Gaustadalléen 21
0349 Oslo
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA Tromsø
Framsenteret, Postboks 6606
Langnes, 9296 Tromsø
Besøksadresse: Framsenteret
Hjalmar Johansens gate 14
9007 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00
Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer
Fakkalgården
2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA forskningsstasjon, lms
4308 Sandnes
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

Org.nr: NO 950 037 687 MVA

perioden 20. juni - 20. juli. I tillegg ønsker vi tillatelse til å kunne ringmerke snøugle og å ha mulighet til å kunne fange og merke voksne snøugler med satellittsendere i de nevnte verneområdene. Fuglene fanges ved hjelp av enten fjernstyrt «bownet» eller et brett med myke fotsnarer som settes ved sitteplassen ved reiret, og som holdes under kontinuerlig observasjon. Prosjektet søker for øvrig om alle nødvendige tillatelser for ringmerking og fangst og montering av satellittsendere fra Miljødirektoratet og Forsøksdyrutvalget.

Dersom det skulle være noen spørsmål i forbindelse med søknaden, kan Jacobsen treffes på telefon 77 75 04 10 eventuelt 996 38430.

— Med vennlig hilsen

Sidsel Grønvik
forskningssjef

Karl-Otto Jacobsen
forsker

Fra: Jacobsen, Karl-Otto[karl.o.jacobsen@nina.no]

Dato: 03.06.2015 10:59:18

Til: Tødås Tore

Tittel: RE: Søknad om tillatelse til fangst og merking av snøugle - landing med helikopter i Børgefjell nasjonalpark

Hei igjen!

Dersom vi blir å fly, så begynner vi med leting ved lavtflyging på grunnlag av observasjoner i år (som vi ikke har noen av ennå), i kombinasjon med tidligere hekkefunn.

Dersom vi finner hekkeforekomster er det aktuelt å lande for å merke unger, eller fly videre dersom det er egg/små unger (vurderes fra helikopter).

Skulle det være en del par (<5 par) vil det kunne være aktuelt å dra inn etter endt flyvning for å fange voksenfugl for å utstyre de med satellittsendere.

Men som sagt så ser det ikke ut pr dags dato at vi blir å fly i søndre deler av Nordland. Har sendt en henvendelse til Per Lorentsen så vi kan ikke konkludere sikkert ennå.

mvh

Karl-Otto

Karl-Otto Jacobsen

Forsker

Norsk institutt for naturforskning - NINA

Postadresse: Postboks 6606 Langnes, 9296 Tromsø

Besøks/leveringsadresse: Framsenteret,

Hjalmar Johansens gate 14, 9007 Tromsø

Mob. 996 38 430 • Direkte 77 75 04 10 • Sentralbord 77 75 04 00 •

www.nina.no

From: Tødås Tore [mailto:Tore.Todas@fylkesmannen.no]

Sent: 3. juni 2015 09:03

To: Jacobsen, Karl-Otto

Subject: Søknad om tillatelse til fangst og merking av snøugle - landing med helikopter i Børgefjell nasjonalpark

Hei

Viser til Deres søknad av 13.05.2015 vedr. fangst og merking av snøugle - landing med helikopter i Børgefjell nasjonalpark.

I forhold til søknaden har jeg følgende spørsmål:

I søknaden står følgende:

«I forbindelse en eventuelle kartlegging av hekkeforekomster av snøugle i Nordland, planlegger vi å fly i de indre delene av fylkene fra Narvik til Hattfjelldal og Grane kommuner. Dersom vi skulle finne hekkinger av snøugle i Børgefjell nasjonalpark, så har vi også behov for å kunne bli fraktet inn og ut med helikopter til hekkeområdene for å drive feltarbeid. Dette er imidlertid avhengig hvor langt fra vei lokalitetene ligger»

Betyr dette at Dere planlegger å foreta selve kartleggingen av hekkeforekomster vha. helikopter (lavtflyging), eller skal dette forstås slik at det er først når lokaliteten er funnet at Dere skal fly inn og lande med feltpersonell. Fint om Dere kunne beskrive metodikken som planlegges brukt da dette vil innvirkning på styrets behandling av søknaden.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

**Børgefjell
nasjonalpark**

Hjemmesider: <http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell/>
Telefon +4774168082

[Abonner på nyheter fra nasjonalparkstyret, trykk her.](#)

Følg oss på
Facebook

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/4051-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 05.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	17/2015	23.06.2015

Søknad om dispensasjon til helikopterlanding i Børgefjell sommer 2015 TOV-prosjektet – NINA

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- *Norsk institutt for naturforskning (NINA) ^v/prosjektleder Nina Elisabeth Eide gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell, utstyr og feltteam i forbindelse forskningsarbeid i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.*
- *Dispensasjonen gjelder for to (2) turer/flyginger med fire (4) landinger ved henholdsvis Litle Kjukkelen (øst av Bisseggelva), hytta ved Nedre Båttjørna, oppi lia sør for Vestre Tiplingen og hytta i Ranserdalen.*
- *Dispensasjonen gjelder i perioden 3. august – 17. august 2015.*
- *Ferdselen skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området. Vi gjør spesielt oppmerksom på at det tas hensyn til fjellreven.*
- *Dersom det er rein i området skal det også tas hensyn til denne. Før flyging skal Byrkije Sijte ^v/Tor Enok Larsen kontaktes på telefon 416 47 755 og tilsvarende Tjåehkere Sijte ^v/Algot Jåma på telefon 970 92 014 for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelse.*

Begrunnelse

Kunnskap er viktig for forvaltningen av Børgefjell nasjonalpark. Informasjonen som samles inn i forskningsprosjektet vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltningen. Søknaden gjelder motorferdsel ifb med pågående prosjekt. Bruk av helikopter er en effektiv og skånsom metode for transport av nødvendig utstyr og personell og vil gi best mulig utnyttelse av feltsesongen.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Søknaden fra NINA begrunnes med logistiske utfordringer basert på erfaringene fra tidligere feltsesonger. Det er etablert 3 høydegradienter for overvåking av vegetasjonsstruktur relatert til klima- og beitepåvirkning og 3 felter for overvåking av lemen spesielt. Disse feltene ønskes fulgt opp inneværende sommer (jf. egen tillatelse). Det søkes om 2 helikopterturer/flygninger med tilsammen 4 landinger ved oppstart av feltperioden.

Mat og utstyr settes ut ved de etablerte overvåkingsfeltene; vest for Litle Kjukkelen (øst av Bissegelva), ved hytta ved Nedre Båttjørna, oppi lia sør for Vestre Tiplingen og ved hytta i Ranserdalen. Feltgjengen settes av til slutt og vil gå mellom lokalitetene. Mat brukes opp underveis og alt utstyr vil tas med på rundturen og bæres ut igjen ved avslutning av arbeidet.

Utsetting og gjennomføring av feltarbeidet koordineres med Per A. Lorentzen, Statskog Fjelltjenesten.

Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ble etablert ved kgl. res. av 9. august 1963 og seinere utvida i 1973 og 2003. Formålet med Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarksprega områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. trua og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I følge § 3, punkt 6.1 i verneforskriften er motorisert ferdsel forbudt på land og i vatn, og i lufta under 300m. Etter naturmangfoldlovens § 48, som erstatter de generelle unntaksbestemmelsene i verneforskriftens § 5, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Forskningsarbeidet som skal gjøres er viktig for å øke kunnskapen om høyfjellsøkosystemene generelt, og i Børgefjell spesielt. På denne bakgrunn har Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret gitt dispensasjon til selve forskningsarbeidet. Avstandene i Børgefjell er en utfordring opp mot å få gjennomført mest mulig forskning med tilgjengelig personell i en kort feltsesong. Bruk av helikopter er en skånsom og svært effektiv måte å frakte ut nødvendig materiell og utstyr på. Støy fra helikopter kan gi forbigående forstyrrelse på fugle- og dyrelivet. Flygingen er begrenset til to turer til fire angitte områder. Søker har god kunnskap om hvor fjellrevhi befinner seg og nasjonalparkstyret forutsetter at landing ikke skjer nært slike. Flygingen skjer også såpass seint i sesongen at det ikke er mange hekkende fugl som fremdeles ligger på reir, men er til en viss grad mobile. Flygingen vil medføre støy, men med de begrensninger som er lagt anser vi det som lite sannsynlig at dette vil gi

nevneverdige negative konsekvenser. Dette gjelder også fjellreven som NINA har svært god oversikt over hvor oppholder seg i nasjonalparken.

NINAs årsrapporter om terrestrisk naturovervåking i Børgefjell, NINA Minirapport 508 som oppsummerer forskningsresultater så langt, samt NINAs sårbarhetsanalyse danner et godt og tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å fatte vedtak i saken (Jf. Nml. § 8). Tilbakemeldinger fra NINA om de data som er innsamlet og hvordan undersøkelsene er gjennomført de seinere år vil ved neste søknadsrunde kunne legge grunnlag for andre vurderinger og eventuelt vilkår for dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9.

Metodene er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. Søker har også god kunnskap om hvor fjellrevhi befinner seg. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Dispensasjonen er en videreføring av tidligere dispensasjoner og vil ikke medføre økt belastning på naturverdiene i Børgefjell. Nml. § 10 tillegges derfor liten vekt i saken. Hvis aktiviteten medfører skader på naturverdiene i Børgefjell skal kostnadene med retting av skadene dekkes av tiltakshaver (Jf. Nml. § 11).

Vedlegg:

Søknad om dispensasjon til helikopterlanding i Børgefjell sommer 2015 TOV-prosjektet - NINA

Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref:

Vår ref: 466/2015-475.1
Stad: Trondheim
Dato: 4. juni 2015

Søknad om helikopterlandingstillatelse august 2015

Jeg viser til tidligere korrespondanse rundt vår forskning i Børgefjell, og gjeldende dispensasjoner (432.3 - 2014/4416, gjeldende ut august 2015), samt statusrapport for den pågående forskningen (2006-2013).

Av logistiske grunner ser vi oss nødt til å sette ut feltlaget som gjennomfører feltarbeidet med helikopter. Vi søker derfor om dispensasjon til landing med helikopter i Børgefjell nasjonalpark.

Det er planlagt en sammenhengende feltperiode i Børgefjell fra 3. – 17. august, hvor et feltteam på fire personer vil gjennomføre registreringsarbeidet, ledet av Nina Myhr, NINA.

I utgangpunktet trenger vi to helikopterløft for å få ut mat, utstyr og folk. Vi søker derfor om dispensasjon til to helikopterturer med totalt fire landinger, hvor mat og utstyr settes ut ved de etablerte overvåkingsfeltene; vest for Litle Kjukkelen (øst av Bissegelva), ved hytta ved Nedre Båttjørna, oppi lia sør for Vestre Tiplingen og ved hytta i Ranserdalen, hvor også folk settes av til slutt. Herfra vil feltgjengen gå mellom lokalitetene, mat brukes opp underveis og alt utstyr vil tas med på rundturen og bæres ut igjen ved avslutning av arbeidet.

Utsetting og gjennomføring av feltarbeidet koordineres med Per A. Lorentzen, Fjelltjenesten-Statskog. Vi vil så langt mulig prøve å samkjøre med andre der dispensasjoner er gitt (f. eks. Statskog eller reindrifta) og mottar gjerne tips om aktuelle datoer og kontaktpersoner. Søknad er også sendt til Statskog som grunneier.

Dersom det er behov for utfyllende opplysninger, ta kontakt på telefon 957 04 383.

Med vennlig hilsen,

Nina E. Eide, prosjektleder (Sign.)
Seniorforsker ved terrestrisk avdeling NINA, Trondheim

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/3947-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 02.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	18/2015	23.06.2015

Søknad om fangst av småpattedyr i 2015 – NINA

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften) har Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gjort følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning v/prosjektleder Erik Framstad gis dispensasjon fra § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for fangst av småpattedyr innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Tillatelsen gjelder fra og med 15. august 2015 til og med 30. september 2015
- Tillatelsen gjelder for hele Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Begrunnelse

Kunnskap er viktig for forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Informasjonen som samles inn i forskningsprosjektet vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltningen. Søknaden gjelder fangst av småpattedyr som en del av det pågående TOV-prosjektet som det tidligere er gitt dispensasjon for.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

I forbindelse med arbeid med «Program for terrestrisk naturovervåking (TOV)», etablert av Miljødirektoratet (den gang DN) i 1990, søkes det om tillatelse til fangst av smånagere og spissmus i overvåkingsområdet i Børgefjell.

Generell fangsttillatelse for smånagere og spissmus i forbindelse med TOV er innvilget fra Miljødirektoratet (ref 2011/5256 ART-VI-ORD). Smånagerfangstene i TOV-områdene er nærmere beskrevet i NINA Rapport 1036 og i tidligere rapporter fra TOV.

Feltarbeidet skal foregå etter følgende plan:

- Det skal fanges på stasjoner fordelt på 4 fangsttransekter, hver med lengde ca. 250 m og med 10 stasjoner, i én periode i slutten av august eller begynnelsen av september.
- Fangsten planlegges over 3 dager med inntil 400 felledøgn, det benyttes klappfeller åttet med veke med matolje, opplegget er ellers beskrevet i NINA oppdragsmelding 75.
- Erik Framstad er ansvarlig for prosjektet, men andre NINA-ansatte og/eller eksterne medarbeidere vil delta i den praktiske gjennomføringen av fangstene etter utarbeidet instruks.
- Det tas sikte på å gjennomføre fangstene i samarbeid med Statskog.
- Rapportering av fangstene gjennomføres som en ordinær del av rapporteringen fra TOV.

I henhold til verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3. punkt 3.1 er dyrelivet fredet mot skade og unødig forstyrrelse, for jakt er det gjort unntak. I utgangspunktet er det dermed forbudt å drive fangst av småpattedyr. I henhold til verneforskriftens § 4 kan nasjonalparkstyret gi tillatelse til vitenskapelige undersøkelser. Undersøkelsene er et ledd i Miljødirektoratet sitt program for terrestrisk naturovervåking og gjennomføres av Norsk institutt for naturforskning.

Etter at den nye naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009 skal imidlertid alle søknader som omfattes av den generelle dispensasjonsbestemmelsen vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 (dispensasjon fra vernevedtak). Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I utgangspunktet er det forbudt å drive fangst av småpattedyr i nasjonalparken da det kan forårsake skader og forstyrrelser for dyrelivet. Samtidig er det et behov for økt kunnskap om dyrelivet i Børgefjell, og dette skaffes igjennom vitenskapelige undersøkelser. Det omsøkte tiltaket er av et begrenset omfang og vil ha liten eller minimal negativ effekt på verneformålet. NINA har over flere år drevet terrestrisk naturovervåking i Børgefjell og har akkumulert kunnskap om blant annet dyrelivet i Børgefjell.

En av målsettingene som forvaltningsplanen for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark skisserer under kapittel 4.3 Miljøovervåking, forskning og undervisning er at miljøovervåkingen skal påvise endringer over tid. For å oppnå dette er det viktig at Børgefjell er en del av den kontinuerlige terrestriske overvåkingen (TOV). Deltagelse i TOV sikrer at kunnskapsgrunnlaget for omsøkte aktivitet er oppfylt.

Med bakgrunn i årsrapportene fra terrestrisk naturovervåking, erfaringer fra tidligere forvaltningspraksis og forvaltningsplanen for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark anser nasjonalparkstyret at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å fatte vedtak.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metoden er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

De vitenskapelige undersøkelsene det er søkt om i dette tilfellet er i et så begrenset omfang at det ikke vil medføre noen stor belastning på området. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. § 11 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Fangstmetodene skal minimalisere småpattedyrenes eventuelle lidelser. Metoden er utprøvd over flere år og gir erfaringsmessig minimale lidelser for småpattedyrene.

Vedlegg:

- Søknavn av 02.06.2015 fra NINA vedr. fangst av småpattedyr i 2015
- Oversikt over fangster av småpattedyr i TOV 2014

Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Deres ref:
Vår ref:
Sted:
Dato:

Oslo
2015-06-02

FYLKESMANNEN I NORD-TRONDALAG	
Saksnummer: 2015-3947	
Dato: 03.06.2015	
Av: MI	Saksbehandler: TTD
Dokumentnummer: 432.3	

Fangst av småpattedyr i 2015

I forbindelse med arbeid med Program for terrestrisk naturovervåking (TOV), etablert av Miljødirektoratet (den gang DN) i 1990, søker jeg om tillatelse til å fange smågnagere og spissmus i overvåkingsområdet i Børgefjell nasjonalpark. Generell fangsttillatelse for smågnagere og spissmus i forbindelse med TOV er innvilget fra Miljødirektoratet (ref 2011/5256 ART-VI-ORD).

Resultatet av fangstene for 2014 følger vedlagt. Smågnagerfangstene i TOV-områdene vil også bli nærmere beskrevet i en NINA-rapport som er under arbeid; se ellers tidligere rapporter fra TOV.

Feltarbeidet vil foregå etter følgende planer:

- Det skal fanges på stasjoner fordelt på 4 fangsttransekter, hver med lengde ca 250 m og med 10 stasjoner, i én periode i slutten av august eller begynnelsen av september
- Fangsten planlegges over 3 dager med inntil 400 felledøgn; det benyttes klappfeller åttet med veke med matolje; opplegget er ellers beskrevet i NINA oppdragsmelding 75.
- Undertegnede er ansvarlig for prosjektet, men andre NINA-ansatte og/eller eksterne medarbeidere vil delta i den praktiske gjennomføringen av fangstene etter utarbeidet instruks. Det tas sikte på å gjennomføre fangstene i samarbeid med Statskog.
- Rapportering av fangstene gjennomføres som en ordinær del av rapporteringen fra TOV.

Jeg håper på en positiv besvarelse på søknaden.

Med vennlig hilsen

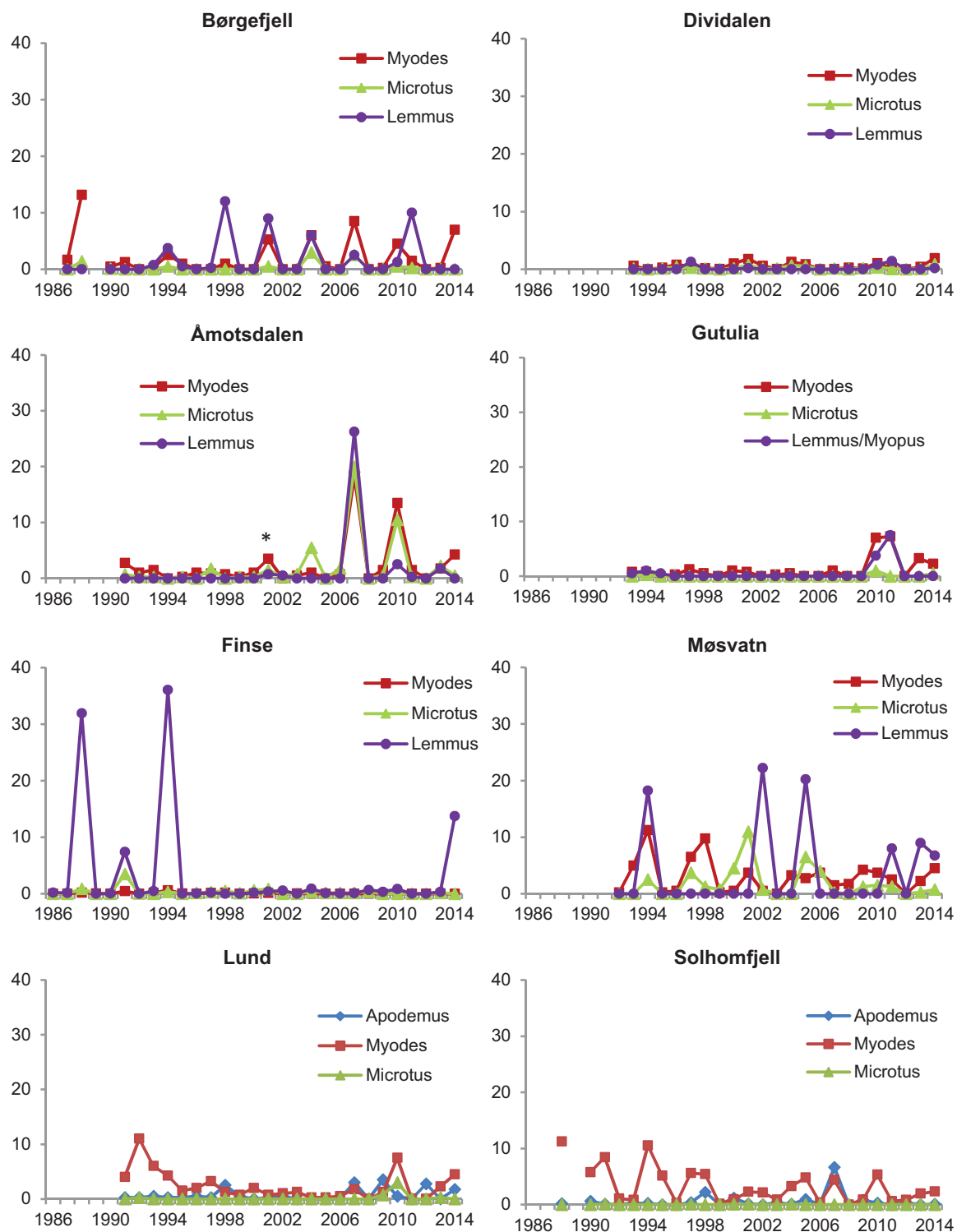
Erik Framstad
prosjektleder

Oversikt over fangster av småpattedyr i TOV-områdene og langtidsstudiene på Finse 2014

Nærmere beskrivelse av opplegget og spesielle forhold i 2014 vil bli gitt i en NINA-rapport som er under arbeid.

Tabell 4.1 Oversikt over fangstperioder (datoer for utsetting og inntak av feller), fangstinnsats og totalt antall fangster av småpattedyr i overvåkingsprogrammet TOV i 2014. I tillegg er angitt tilsvarende data for de langsiktige gnagerfangstene på Finse (kombinert for to fangstfelt).

Område/ Periode	Felledøgn	Arter										Ssp	Sum
		AS	MG	MR	Mrut	MA	MO	LL	MS	Ubest			
Lund													
30 sep–02 okt	400	7	18								1	26	
Solhomfjell													
30 sep–04 okt	1500	1	35								1	37	
Møsvatn													
04–06 sep	400		18			2	1	27			3	51	
Gutulia													
03–05 sep	400		9			2					1	12	
Åmotsdalen													
31 aug–02 sep	400		6	11		1	1					19	
Børgefjell													
04–06 sep	400		14	14								28	
Dividalen													
08–11 sep	1500			9	20	12	1	3				45	
Totalt TOV	5000	8	100	34	20	17	3	30			6	218	
Finse													
25–28 jun	1164							13				13	
02–05 sep	1194							164				164	
Artskoder: AS - småskogmus (<i>Apodemus sylvaticus</i>), MG - klatremus (<i>Myodes glareolus</i> , MR - gråsidemus (<i>M. rufocanus</i>), Mrut - rødmus (<i>M. rutilus</i>), MA - markmus (<i>Microtus agrestis</i>), MO - fjellmarkmus (<i>M. oeconomus</i>), LL - lemmen (<i>Lemmus lemmus</i>), MS – skoglemmen (<i>Myopus schisticolor</i>), Ubest - ubestemt gnager eller spissmus, så oppspist at artsbestemmelse var vanskelig, Ssp - spissmus (<i>Sorex</i> spp., ubestemt art).													

Figur 4.1 Høstfangster av smågnagere pr 100 felledøgn i overvåkingsområdene, med data for sammenlikning fra Høylandet 1987-88 (delfigur Børgefjell) og Finse (Framstad upubl.). For Åmotsdalen i 2001 ble fangstene avbrutt av flom, og antatt bestandsnivå for klatremus er angitt med *. De ulike kurvene omfatter følgende arter: Apodemus – småskogmus, Myodes – klatremus, gråsidemus, rødmsus (rødmsus kun i Dividalen), Microtus – markmus, fjellmarkmus, Lemmus/Myopus – lemen, skoglemen (skoglemen kun i Gutulia).

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/4126-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 08.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	19/2015	23.06.2015

Søknad om forskningsfiske i Børgefjell nasjonalpark 2015 - NINA

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) har Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning gis dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 for prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark.
- Tillatelse gjelder for perioden 15. august til 30. september 2015.
- Tillatelse gjelder opp til Storfossen i Namsen som omsøkt.

Nasjonalparkstyret gjør oppmerksom på at dispensasjonen kun gjelder ihht. verneforskriften.

Begrunnelse

Tiltaket som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i naturmangfoldlovens § 48. Tiltaket vurderes slik at det ikke strider mot formålet med vernet. Tiltaket vil dessuten gi forvaltningen økt kunnskap om namsblanken.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Naturmangfoldslovens § 48.

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) søker i brev av 08.06.2015 om tillatelse til prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark. Dette i forbindelse med at NINA kjører et 4 årig prosjekt med kartlegging av Namsblankbestanden, samt undersøke regulerings effekter ifb. med vassdragsregulering. Prosjektet kjøres på grunn av Miljødirektoratets pålagte etterundersøkelser på namsblank etter NTEs kraftutbygging i Øvre Namsen

Tilsvarende prøvefiske ble gjennomført høsten 2014 med elektrisk fiskeapparat. For 2015 søkes det om å gjennomføre prøvefiske med stang.

I henhold til verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3. pkt. 3.1 er alt dyrelivet, herunder hi-, hekke-, myte-, gyte- og yngleplasser, fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. I § 3. pkt. 3.2 a står det videre at bestemmelsen ikke er til hinder for fiske i medhold av lov om lakse- og innlandsfiske.

Dette betyr i praksis at det er tillatt å fiske etter arter som det ihht. lov om lakse- og innlandsfiske er åpnet for å fiske på. Det er ikke åpnet for fiske etter Namsblank i innlandsfiskeloven, noe som videre medfører at NINA må ha dispensasjon fra verneforskriften for å drive slikt fiske.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Søknaden gjelder dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3 pkt. 3.1 for prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark. Prøvefiske skal gjennomføres som stangfiske

Norsk Institutt for naturforskning (NINA) skal i samarbeid med NTNU Institutt for biologi, NTNU Vitenskapsmuseet og Rådgivende Biologer AS gjennomføre et prosjekt for å kartlegge den fiskebiologiske tilstanden i Øvre Namsen. Hensikten med undersøkelsene er å skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag for namsblankbestandene, spesielt for å oppdatere kunnskapen om regulerings effektene på namsblanken. Dette skal gi et bedre grunnlag for en framtidig bærekraftig forvaltning av denne unike laksen.

Bakgrunnen for prosjektet er et pålegg om undersøkelser fra Miljødirektoratet til NTE energi AS. Namsblanken finnes kun i Øvre Namsen, og er den eneste laksen i Europa som lever hele sitt liv i elva uten å vandre til sjøen. Namsblanken er i dag påvirket av reguleringsene i Namsen, samtidig som ørekyt er i ferd med å spre seg til områdene i Namsen hvor namsblanken lever. Prosjektet starter høsten 2014 og varer frem til 2019.

Det omsøkte tiltaket er viktig for å skaffe mer kunnskap om namsblanken. Ca. 10 kilometer av Namsen går i Børgefjell nasjonalpark og det vil for forvaltningen av nasjonalparken og verneverdiene være viktig med kunnskap om namsblankens leveområder. Undersøkelsen vil foregå i et begrenset område i august – september og vil medføre lite forstyrrelser.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metoden gir minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Undersøkelsene vil foregå til fots langs eller i elva i august - september. Det vil ikke være motorferdsel i forbindelse med tiltaket. Prøvefisket vil foregå opp til Storfossen, det vil si at store deler av elva som ligger inne i nasjonalparken ikke blir berørt av undersøkelsene. Dette vil derfor i liten grad medføre økt belastning i områdene. § 10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. § 11 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Undersøkelsene vil foregå til fots og uten videre inngrep.

Konklusjon:

Ut fra ovennevnte vurderinger anbefales det at søknaden innvilges. Dette ut fra at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene. For forvaltningen av området er det også viktig med kunnskap om namsblanken, da både i selve nasjonalparken men også i det totale leveområdet.

Vedlegg:

- Søknad om forskningsfiske med stang i Børgefjell nasjonalpark – NINA
- Fisketillatelse Øvre Namsen 2015
- Følgemail til søknad av 08.06.15

Børgefjell nasjonalparkstyre
v/nasjonalparkforvalter Tore Tødås

Sted: Trondheim
Dato: 08.06.2015

Søknad om fiske med stang i deler av øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark.

Norsk Institutt for naturforskning (NINA), ved Line Sundt-Hansen, søker herved om tillatelse til fiske med stang i deler av øvre Namsen som inngår i Børgefjell Nasjonalpark, opp til Storfossen (se kart under). Vi ønsker å utføre stangfisket i løpet av perioden 15. august - 30. september 2015, men kan ikke gi eksakt dato da vi er avhengig av lave vannføringer for å få et best mulig resultat. Aktiviteten er en del av et større prosjekt der hensikten er å kartlegge namsblankbestanden, samt undersøke reguleringseffekter (se vedlagt informasjonsskriv). Vi ønsker å utføre stangfisket, da resultatene fra elfisket høsten 2014 viste svært lave tettheter av både namsblank og ørret. Siden dette resultatet er et svært viktig bidrag i vurderingen av tilstanden til namsblankbestanden, ønsker vi nå å undersøke dette grundigere med en annen metode, som da er stangfiske. Til orientering har vi søkt og fått en generell fisketillatelse fra fylkesmannen i Nord-Trøndelag (vedlagt).

Vennlig hilsen
Line Sundt-Hansen (prosjektleder)

Saksnr.:2015/1901

Fisketillatelse nr. 3/2015

Navn: NINA Norsk Institutt for naturforskning_____

Adresse: Postboks 5685 Sluppen_____

Postnr/Sted: 7485 Trondheim_____

Har med hjemmel i lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk, § 13, jf. Kgl res av 27. november 1992 har fått tillatelse til å fange laks, sjøaure og innlandsfisk uavhengig av forskrifter eller forbud fastsatt i eller i medhold av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk.

Vatn/elv/sjø: Øvre Namsen fra Aunfoss til samløp Mellingselva

Kommune: Namsskogan_____

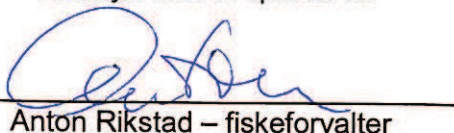
Arbeidets art: Overvåkingsfiske etter namsblank med elektrisk fiskeapparat, elfiskebåt, ruser og småmaska garn. For å redusere dødelighet av namsblank skal garnfiske minimaliseres. Samarbeidspartnere (NTNU og Rådgivende biologer) kan nytte NINAs fisketillatelse.

Tidsavgrensning: f.o.m. 1. juni t.o.m. 1. desember

Den som har fått denne tillatelsen er ansvarlig for at følgende bestemmelser for slik fisketillatelse blir overholdt:

1. Før fisket tar til skal grunneieren og andre fiskeberettigede varsles
2. Vedkommende politimyndighet bør, om mulig, på forhånd gis melding om fisket
3. Fangsten av denne skal, så vidt mulig, tilfalle den som har fiskeretten, jf pkt 1.
4. Fiskeredskapen skal desinfiseres ved flytting fra ett vassdrag til et annet.

Steinkjer den 7. april 2015

Anton Rikstad – fiskeforvalter

Gjenpart: SNO, Politi, Namdal bruk og Namsskogan kommune

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

fmntpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Statens hus Strandveien 38

www.fylkesmannen.no/nt

Telefon:
74 16 80 00

Org.nr.:
974 772 108

Saksbehandler:
Anton Rikstad
97 14 80 26
fmntari@fylkesmannen.no

Fra: Sundt-Hansen, Line Elisabeth[line.sundt-hansen@nina.no]
Dato: 08.06.2015 12:40:25
Til: Tødås Tore
Tittel: Søknad om forskningsfiske med stang i Børgefjell nasjonalparken

Hei,

I forbindelse med prosjektet på namsblank i Øvre Namsen har vi nettopp hatt et prosjektmøte (fredag 5.juni) og så på resultater fra fjorårets undersøkelser. Vi ser nå svært lave forekomster av namsblank og ørret i den delen av Namsen som ligger innenfor nasjonalparken og mener vi bør undersøke dette nærmere for å være sikrere i våre konklusjoner. **Vi tenker å gjøre dette med stangfiske, men jeg er usikker på om dette er noe som må søkes tillatelse til?** Jeg har utarbeidet en søknad (vedlagt) i tilfelle dette er påkrev og beklager at søknaden kommer etter fristen, men håper allikevel den kan bli vurdert. Vedlagt er også en kopi av generell fisketillatelse.

Vennlig hilsen
Line Sundt-Hansen

Line Elisabeth Sundt-Hansen

Forsker (PhD)

Norsk institutt for naturforskning - NINA

Postadresse: Postboks 5685 Sluppen,, 7485 Trondheim
Besøks/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim
73 80 14 00 • 984 21 195 • www.nina.no

From: Tødås Tore [mailto:Tore.Todas@fylkesmannen.no]

Sent: 20. mai 2015 10:41

To: Tødås Tore

Subject: Informasjon om saksbehandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark. Tiltak, motorisert ferdsel eller prosjekter sommer 2015.

Tirsdag 23. juni er det styremøte for Byrkije Nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre. Sekretariatet garanterer at alle søknader som kommer inn innen 5. juni vil bli saksbehandlet og lagt frem på førstkommende møte.

Har du en søknad som ønskes behandlet før sommeren må denne være inne hos oss før nevnte frist. Saker som må behandles i styret og som kommer etter fristen vil bli behandlet i første møte etter sommeren (oktober)

Søknader kan sendes pr, mail til tore.todas@fylkesmannen.no

Dette til orientering.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2015/4036-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 03.06.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	20/2015	23.06.2015

Søknad om tillatelse til flyging lavere enn 300 m i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark – Luftforsvaret

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark har Byrkije nasjonalparkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak:

- Søknad fra Luftforsvaret om dispensasjon fra verneforskriftens § 3, punkt 6.1 for lavtflyging i hele Børgefjell nasjonalpark ut 2015 avslås.
- Søknader om dispensasjon ihht. verneforskriftens § 3, punkt 6.3 i. må være definert til konkrete øvelser og/eller tidsrom og områder. Dette for at nasjonalparkstyret skal kunne foreta faglige vurderingene av søknaden ift. påvirkningen aktiviteten vil ha i tidsrommet og området.

Begrunnelse

Nasjonalparkstyret mener at en generell dispensasjon uten begrensinger i tid og område ikke kan innvilges ift. myndigheten som ligger i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 i. Lavtflyging over hilokaliteter for fjellrev kan medføre skade på fjellrevbestanden, noe som vil være uheldig for en allerede sårbar art. Fjellreven ble en prioritert art i Kongen i statsråd 23. januar 2015, noe som betyr at arten skal spesielt hensynstas. Førre-var-prinsippet i Nml § 9 må derfor tillegges vekt, dette også i forhold til at foreliggende forskning tilsier at lavtflyging i fjellrevområder bør unngås. Støy og forstyrrelser i verneområdet er også forhold som tilsier at søknaden om generell dispensasjon avslås.

Saksopplysninger

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag

Bakgrunn

I mail av 03.06.2015 søker Luftforsvaret om dispensasjon fra verneforskriften for lavtflyging i Børgefjell nasjonalpark.

Det søkes om tillatelse til flyging med militære fly lavere enn 300 m over bakken med en nedre begrensning for flygingen på 90 m. I søknaden opplyses det om at Børgefjell nasjonalpark ligger innenfor Ørlands alternative lavflygingsområde. Primært brukes Trollheimen, Dovrefjell og Rondane.

Det opplyses videre at det ikke er planlagte øvelser i området Børgefjell i resten av 2015. Men at det vil kunne være oppdukkende behov for å bruke Børgefjell. Behovet vil ligge i snitt på ca. 1-2 flygninger i måneden med 2-4 fly, da grunnet med ugunstige værforhold i de primære områdene.

Når det gjelder lavtflyging i Børgefjell er det en forhistorie som det er viktig å ha med seg i de videre vurderingene. Forsvaret har i flere år brukt Børgefjell for lavtflyging i strid med verneforskriften. I 2012 rapporterte fjelloppsynet om lavtflyging i Børgefjell til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ba ut fra dette om en redegjørelse fra Luftforsvaret med spørsmål om lavtflygingen faktisk hadde funnet sted. I samme brev ble det redegjort for at flyging ifb. med øvelser krever dispensasjon fra verneforskriften.

Luftforsvaret erkjente i brev av 27.11.2012 at den nevnte flyging 3. oktober 2012 kunne betraktes som et brudd på verneforskriften, noe som ble beklaget. I samme brev anmodes det om at nødvendig luftoperativ virksomhet betraktes som militær operativ virksomhet relatert til verneforskrifter. Noe som betyr at flyging ifb. med øvelser skulle betraktes som militær operativ virksomhet jfr. verneforskriftens § 3 pkt. 6.2 a. og dermed ikke søknadspliktig.

Fylkesmannen stilte seg i tilsvar av 25.02.2013 undrende til denne anmodningen all den tid det står i «*Bestemmelser for Militær Luftfart*» at lavtflyging er tillatt i hele fastlands-Norge med unntak av bl.a. verneområder med lavtflygingsrestriksjoner. Ut fra dette presiseres det i brevet fra Fylkesmannen at «*all militær lavtflyging i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark i forbindelse med militære øvelser krever dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark*»

I 2013 søkte Ørland Hovedflystasjon om dispensasjon fra verneforskriften for lavtflyging i forbindelse med den internasjonale øvelsen Arctic Tiger på Ørland flystasjon 17 – 28. juni 2013.

Søknaden ble delvis innvilget, da med kortere periode en omsøkt (24. – 27. juni 2013) samt vilkår om at lavtflygingen skulle foregå vest for Kvigtind.

Hovedårsaken til redusert periode for flyging og at denne skulle foregå vest for Kvigtind var av hensyn til fjellreven. Dette ut fra at siste halvdel av juni er den mest sårbare perioden for fjellrev og andre sårbare arter. Eventuelt lavtflyging over kjente hilokaliteter for fjellrev kan medføre uopprettelig skade på fjellrevbestanden, noe som vil være uheldig for en allerede sårbar art.

Ved å sette den geografiske begrensingen ved lengdekoordinatet til Kvigtind ble det meste av nasjonalparken skjermet for flyging ved denne øvelsen.

I 2014 ble det ikke mottatt søknader fra Luftforsvaret om lavtflyging i nasjonalparken.

Som en del av forberedelsene til styremøte sendte forvalter en fellesmail til aktuelle instanser som kunne ha behov for dispensasjon i Børgefjell. Luftforsvaret var en av mottakerne av denne mailen.

På grunnlag av denne sendte Luftforsvaret inn anmodning om å få foreta lavtflyging i Børgefjell. I søknaden vises det til verneforskriftens § 3, pkt. 6.2.a, som tillater militær operativ virksomhet, underforstått at Luftforsvaret mener at øvelse i utgangspunktet ligger inn under operativ virksomhet. Men at anmodningen fremsendes for at forvaltningsmyndighet kan angi til Forsvaret hvor eventuelle sårbare fjellrevhi befinner seg, slik at flyging rett over disse søkes unngått.

I søknaden henvises det også til et tidligere arbeid som er gjort i en interdepartementale arbeidsgruppen nedsatt 20.3.2007. Her skulle det foreligge et revidert utkast av som bl.a. gir anbefalinger i forhold til kriterier for lavflyging i nasjonalparker. I dialog med Miljødirektoratet den 05.06.2015 ble det opplyst om at det aldri ble oppnådd enighet mellom departementene og at arbeidet ble avsluttet. Det finnes derfor ingen felles enighet om kriterier for lavtflyging i nasjonalparker. Miljødirektoratet er også tydelig på at øvelser ikke kan betraktes som militær operativ virksomhet.

Ut fra dette er også Nasjonalparkstyret av den klare formening at Forsvarets lavtflyging ifb. med øvelser ikke kan betraktes som militær operativ virksomhet. Det er kun ved «skarpe oppdrag» at dette inntreffer. På grunnlag av dette er ikke styret i tvil om at lavtflyging ifb. med øvelser er søknadspliktig.

Når det gjelder selve søknaden er tidsperioden angitt til å være resten av 2015, den er ikke relatert til en konkret øvelse. En må da tolke dette som at det søkes om en generell tillatelse som gjelder for hele året og hele nasjonalparken. Noe som praksis betyr opphevelse av lavtflygingsforbudet.

Vurderinger:

Kunnskapen om naturverdiene i Børgefjell og spesielt fjellreven ansees som god. Det har i flere år vært gjennomført registrering av fjellrev og ynglinger av fjellrev i Børgefjell og området ansees som den mest livskraftige delpopulasjonen i Norge og har derfor spesielt stor verdi både i nasjonal og skandinavisk sammenheng. Nasjonalparkstyret har benyttet

artskart, naturbase og rovbaser som kunnskapsgrunnlag. Det finnes viktige artsforekomster og viktige artsområder i de aktuelle områdene hvor det søkes om flyging.

Det er en målsetting for forvaltningen av Børgefjell nasjonalpark, jf. forvaltningsplanen, at motorferdsel skal holdes på et lavest mulig nivå. Utstrakt motorisert ferdsel i nasjonalparken vil ikke være i tråd med formålet om å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. truede og sårbare arter (...).

Også verneforskriftens § 3 punkt 3.1 om at dyrelivet, herunder hi-, hekke-, myte-, gyte- og yngleplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse (...) er en viktig retningslinje for vurderingen av effekten av forstyrrelse.

Et viktig moment er også unødvendig støy. Dette er ikke tillatt ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 7.3 hvor det står at: *Unødig støy skal unngås. Bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbørre o.l. er forbudt.* For en fjellvandrer som vil oppleve den forventede ro og stillhet som skal være i en nasjonalpark vil det virke langt mer støyende med flere jagerfly i 90 meters høyde ift. et modellfly.

Det er ikke godt dokumentert hvilken påvirkning lavtflyging har på dyrelivet i området med fly som avgir mye støy i korte tidsrom. I pelsdyroppdrett er det påstått av valper kan bites i hjel av tispene ved plutselige støypåvirkninger og stress pga. militær lavtflyging. Om dette også er tilsvarende for fjellrev er det ikke funnet dokumentasjon på, men kan heller ikke avvises. Det er også ukjent hvilken påvirkning dette har på andre dyrearter i et område som utsettes for slik støy.

For å framskaffe dokumentasjon på dette er det tatt kontakt med NINA (Norsk institutt for naturforskning) som for tiden arbeider med et notat til Miljødirektoratet på dette. NINA utarbeidet også et notat i 2008 som omhandlet temaet ut fra gjeldene kunnskap. I notatet ble det bl.a. konkludert med:

«Med bakgrunn i at fjellreven er en kritisk truet art og kanskje en av Norges mest truede pattedyr, vil vi sterkt anbefale en restriktiv føre var holdning imot lavtflyging over områder der fjellreven finnes naturlig utbredt og i områdene i tilknytning til avlsstasjonen for fjellrev på Dovrefjell. Dette gjelder også områdene på Dovrefjell der fjellreven er satt ut»

Etter at dette ble skrevet har fjellrevene også blitt en prioritert art, noe som tilsier økt beskyttelse.

Kunnskapsgrunnlaget ansees ut fra ovennevnte som tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken (Jf. Nml § 8).

Tidsperioden aktiviteten gjennomføres på har også betydning for om naturmiljøet påvirkes negativt eller ikke. Eventuelt lavtflyging over kjente hilokaliteter for fjellrev kan medføre uopprettelig skade på fjellrevbestanden, noe som vil være uheldig for en allerede sårbar art. Føre-var-prinsippet i Nml § 9 må derfor tillegges vekt.

Lavtflyging medfører fare for forstyrrelser som kan medføre direkte og indirekte stressreaksjoner eller unnvikelsesatferd. Hekke- og yngleperioden er sårbare perioder for

fugle- og dyrearter, og unødige forstyrrelser bør unngås. I Børgefjell kan denne perioden gå inn i juli måned. Motorisert ferdsel er antatt å være en økende negativ faktor for fjellreven, jf. handlingsplan for fjellrev, og det er derfor svært viktig, spesielt ut fra hensynet til denne arten at det tas særskilte hensyn under lavtflygingen. Den samlede belastningen på fjellrev og andre sårbare arter i Børgefjell vil øke med bakgrunn i lavtflygingen (Jf. Nml § 10)

Konklusjon:

At lavtflyging i forbindelse med øvelser krever dispensasjon fra verneforskriften er etter nasjonalparkstyrets mening klarert i saksforberedelsene. Det kan unntaksvis gis dispensasjon for slik lavtflyging forutsatt at dette ikke medfører skade på verneverdiene i området. Eneste muligheten nasjonalparkstyret har for å regulere dette er ved å sette vilkår ift. tidspunkt og områder som flygningen kan foregå ut fra kunnskapsgrunnlaget.

Søknaden som nå er opp til behandling omhandler ingen konkrete øvelser eller tidspunkt. Det søkes om å få bruke Børgefjell som reserveområde ut 2015. Dette blir da å oppfatte som en generell dispensasjon fra verneforskriften.

Ut fra dette avslår nasjonalparkstyret søknaden da den ikke er relatert til et begrenset tidsrom som kan vurderes opp mot tidsrommet og områdets sårbarhet. Luftforsvaret må i evt. framtidige søknader relatere aktiviteten til konkrete øvelser og tidsrom. Dette sammenhold med at aktiviteten strider mot verneformålet som redegjort for i saksutredningen.

Vedlegg:

- Søknad av 03.06.2015 om tillatelse til flyging lavere enn 300 m i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark – Luftforsvaret
- Brev av 03.10.12 fra Namsskogan fjellstyre. Rapport om Jagerfly i Børgefjell nasjonalpark.
- Brev fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag av 17.10.12. Ber om redegjørelse for lavtflyging i Børgefjell / Byrkije nasjonalpark.
- Brev fra Luftforsvaret av 27.11.2012 vedr. Redegjørelse for lavflyging Jagerfly i Børgefjell nasjonalpark 03.10.2012
- Brev av 25.02.2013 fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Tilbakemelding på Forsvarets redegjørelse for lavtflyging i Børgefjell / Byrkije nasjonalpark

Fra: Næss, Terje[tenass@mil.no]

Dato: 03.06.2015 18:51:32

Til: Tødås Tore

Kopi: Rushfeldt, Trygve; Bøthun, Vegard; Nordskog, Hans Jørgen

Tittel: Tillatelse til flyging lavere enn 300 m i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

Hei,

Med henvisning til forskrift om verneplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3, pkt 6.3.i, bes Forvaltningsmyndigheten inntil videre gi tillatelse til flyging med militære fly lavere enn 300 m over bakken i parken. Nedre begrensning for flygingen vil i sommer/høst ikke være lavere enn 90m. Børgefjell ligger innenfor Ørlands alternative lavflygingsområde. Primært brukes Trollheimen, Dovrefjell og Rondane. Det er ingen planlagte øvelser i området Børgefjell i resten av 2015. Dog vil det kunne være oppdukkende behov for å bruke Børgefjell. Behovet vil ligge i snitt på ca 1-2 «flights» i måneden med 2-4 fly, da grunnet med ugunstige værforhold i de primær områdene.

Det vises forøvrig til den interdepartementale arbeidsgruppen nedsatt 20.3.2007 sitt forslag av 26.9.2008 og Direktoratet for naturforvaltnings reviderte utkast av 22.10. 2010, som bl.a. gir anbefalinger i forhold til kriterier for lavflyging i nasjonalparker, der bl.a. verneformål knyttet til fjellrev innebærer at lavflyging skal unngås mellom 1. mai og 15. juli. Det vises også til verneforskriftens § 3, pkt 6.2.a, som tillater militær operativ virksomhet.

Anmodningen over fremsendes imidlertid for at forvaltningsmyndighet kan angi til Forsvaret hvor eventuelle sårbare fjellrev hi befinner seg, slik at flyging rett over disse søkes unngått. Villrein og lomvi er andre dyrearter som arbeidsgruppen anbefalte skulle tas særlig hensyn til, men disse artene finnes vel ikke i dette området.

Mvh

Terje Næss

Oberst(p)/Saksbehandler/Deltid

LOI/LSS/L&F/Lavfly/Luftfartshindre

Rygge Flyst/Stjerneb/111/Vest

0530-8211 / 69 23 82 11

Mob 48 20 63 23

Statens naturoppsyn.
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Rapport vedrørende oppsynstur i Børgefjell nasjonalpark 3.10.2012.

Onsdag 3. oktober var jeg på en rutinemessig oppsynstur i Namsskogans del av Børgefjell nasjonalpark.

Klokken 13.00 var jeg i området Namskroken, Mattisflya. Da kommer det 2 jagerfly flygende nordover fra retning Namsvassdammen, over Mattishaugen og videre opp gjennom Storelvdalen, kort tid etterpå 2 jagerfly til i samme rute som de 2 forrige. Høyden over bakken kunne ha vært oppimot 100m.

Etter en stille stund på ca 20 minutter gjentar dette seg, nå i motsatt retning flygende sørover over Namsvassdammen og 2 x 2 jagerfly.

Dette er i strid med vernebestemmelsene for nasjonalparken både når det gjelder lavtflyging (under 300 meter) og støyforurensning.

Jeg gjorde forsøk på å ta bilder av flyene, men fotoutstyret er dessverre litt mangelfullt til slike oppdrag.

Namsskogan 10.10.2012

Reidar Smalås.
Fjelloppsyn.

Ørland Hovedflystasjon
Postboks 800, Postmottak
2617 LILLEHAMMER

Ber om redegjørelse for lavtflyging i Børgefjell / Byrkije nasjonalpark

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag mottok den 10. oktober 2012 rapport fra Namsskogan fjellstyre ^v/Reidar Smalås om lavtflyging (under 300 meter) av jagerfly den 3. oktober 2012 i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (se vedlegg).

I henhold til verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark er all motorisert ferdsel på land og vatn, og i lufta under 300 meter forbudt (Jf. verneforskriftens § 3, punkt 6.1). Dette er ikke til hinder for militær operativ virksomhet (Jf. verneforskriftens § 3, punkt 6.2a). For at forsvaret skal gjennomføre lavtflyging i forbindelse med øvelser kreves det dispensasjon fra verneforskriften. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, som er forvaltningsmyndighet for de områdene av Børgefjell nasjonalpark som befinner seg i Nord-Trøndelag, kan gi tillatelse til dette med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3i. Verneforskriften finner dere på lovdata sin hjemmeside: <http://www.lovdata.no/for/lf/mv/xv-20030829-1101.html>

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har ikke mottatt søknad om tillatelse til lavtflyging, og har dermed ikke gitt tillatelse til lavtflygingen som ble gjennomført i Børgefjell nasjonalpark den 3. oktober d.å. Med bakgrunn i dette ber Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om en redegjørelse for bakgrunnen til lavtflygingen og en forklaring på hvorfor det ikke ble innhentet tillatelse fra forvaltningsmyndigheten for Børgefjell nasjonalpark i forkant av lavtflygingen. **Frist for innsending av redegjørelsen settes til 1. desember 2012.**

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
(e.f.)
Nestleder
Miljøvernavdelingen

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Rapport fra Namsskogan fjellstyre om lavtflyging i Børgefjell / Byrkije nasjonalpark den 3. oktober 2012

Kopi til:

Namsskogan kommune		7890	Namsskogan
Røyrvik kommune		7898	Limingen
Namsskogan fjellstyre		7890	NAMSSKOGAN
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Røyrvik fjellstyre		7898	Limingen
Fylkesmannen i Nordland	Molovn 10	8002	BODØ
Rådgivende utvalg for Børgefjell	c/o Hattfjelldal kommune	8690	HATTFJELLDAL
NP v/Asgeir Almås			
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim

FORSVARET
Luftforsvaret

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG	
Saksnr.	12/5913-3
29.11.2012	
Avd.	M1
Vår referanse	11/A
Oppr.	2012/040295-002/FORSVARET/ 614

1 av 2

Vår saksbehandler

MAJ(M) Trygve Rushfeldt, trushfeldt@mil.no
+47 72 51 21 35, 0550 2135
138 Luftving/LV STAB LED/A-3

Vår dato

2012-11-27

Tidligere dato

2012-10-17

Tidligere referanse

2012/5913

432.3

Til

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Postboks 266
7734 STEINKJER
NORGE

Kopi til

Forsvarets Militærgeografiske Tjeneste
132 Luftving
138 Luftving/338 skvadron
LOI

Redegjørelse for lavflyging i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

1 Bakgrunn

Det vises til skriv fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (tidligere referanse), der det bes om en redegjørelse for lavflyging med jagerfly i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark den 3. oktober 2012.

2 Drøfting

138 Luftving (LV) kan bekrefte at i forbindelse med Fighter Weapon Instructor Training (FWIT) i 2012 har F-16 jagerfly fløyet ned til 300 fot AGL (høyde over bakken) innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark på den angitte dato. I følge Forskrift om verneplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark (FOR 2003-08-29 nr 1101), er det i paragraf 6.1 pålagt forbud mot motorisert ferdsel på land og vatn, og i lufta under 300 meter (1000 fot AGL). Derimot så gir paragraf 6.2 unntak for motorferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet. 138 LV beklager at den luftoperative aktiviteten kan betraktes som et brudd på forskriften.

Ifm planlegging av lavflyging nyttes to karttyper, hhv kart i målestokk 1:250 000 (benevnt M517AIR-kart), og kart i målestokk 1:500 000 (benevnt Low Flying Chart). Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er tegnet inn på 1:250 000 kart, men ikke på 1:500 000 kart. Iht Bestemmelser for Militær Luftfart (D) punkt 12.4.2, skal begge kartseriene benyttes som referanse under planlegging. Ved flyging på angitte dato i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark har flygerne benyttet 1:500 000 kart i planleggingen i den tro at nødvendig informasjon var inntegnet på dette kartet. I dette tilfellet var ikke det riktig, og 138 LV beklager dette. Hendelsen er tatt opp med våre flygere.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at i Forskrift for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, punkt 6.3, brukes begrepet "Forsvarets etablerte lavtflygingsområder". 138 LV vil påpeke at forskriften på dette punkt ikke er oppdatert, i det begrepet "Forsvarets lavtflygingsområder" ikke lenger er relevant. I motsetning til tidligere, hvor militær lavflyging kun var tillatt i bestemte områder, så er lavflyging nå mulig over hele landet, i den hensikt å ivareta fleksibiliteten og redusere belastningen på miljøet. Lavflyging er definert som flyging i lavere høyde enn 500 fot over bakken, med unntak av avgang eller landing. Iht Bestemmelser for Militær Luftfart (D) er lavflyging tillat i hele fastlands-Norge og over åpent hav, med unntak:

- over byer og tettbygde strøk,

Postadresse
Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse
Flyplassveien 300
1590 RYGGE FLYSTASJON

Sivil telefon/telefaks
/

Militær telefon/telefaks
99/0500 3699

Epost/ Internett
forsvaret@mil.no
www.mil.no

Organisasjonsnummer
NO 986 105 174 MVA

Vedlegg
0

- over verneområder med lavflygingsrestriksjoner,
- over pelsdyrfarmer iht bestemmelsene gitt i Bestemmelser for Militær Luftfart (D) punkt 9.8,
- og i øvrige områder definert av Luftforsvaret ved Luftoperativt Inspektorat.

138 LV viser også til høringsuttalelse fra oss til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag datert 26. september i år ifm opprettelse av planarbeid for etablering av Dåpma nasjonalpark. I den uttalelsen er det tatt utgangspunkt i Stortingets beslutning den 14. juni i år, hvor det slås fast at Ørland hovedflystasjon skal være fremtidig hovedbase for Forsvarets nye kampfly. Dette vil medføre økt flyaktivitet ut fra Ørland sammenlignet med i dag. Et viktig argument som ble lagt til grunn for at Stortinget fattet denne beslutningen, er den gode tilgangen til luftrom og treningsmuligheter Forsvaret har ut i fra Ørland. I uttalelsen er det spesielt påpekt Forsvarets behov for å kunne drive operativ treningsflyging over land i lavere høyder enn 1000 fot. Området Dåpma er viktig for den luftoperativ virksomhet på Ørland.

138 LV er kjent med at det i mange år har foregått et arbeid for å avklare forholdene rundt militær luftoperativ virksomhet og forskrifter gitt med hjemmel i Naturvernloven. Dersom militær operativ virksomhet ikke inkluderer militære luftoperasjoner, men kun kan relateres til oppdrag i krig eller oppdrag pålagt av NATO, så kan konsekvensene bli betydelige dersom dette gjøres gjeldene for alle fremtidige verneområder. Lavflyging er en helt nødvendig ferdighet som operative militære piloter på kampfly må beherske. Dersom det ikke kan påvises en betydelig ulempe ved flyging i 300 fot kontra 1000 fot, vil 138 LV anmode om at nødvendig luftoperativ virksomhet betraktes som militær operativ virksomhet relatert til verneforskrifter.

3 Konklusjon

138 LV erkjenner at den nevnte flyging 3 oktober 2012 kan betraktes som et brudd på verneforskriften og beklager dette. Planleggingen av flygingen ble ikke gjennomført iht de kartreferanser som Bestemmelser for Militær Luftfart (D) beskriver. 138 LV viser for øvrig til vår høringsuttalelse angående etablering av Dåpma nasjonalpark.

Tom Guttormsen
Brigader
Sjef 138 Luftving

Forsvaret Luftforsvaret
Postboks 800
2617 LILLEHAMMER

Tilbakemelding på Forsvarets redegjørelse for lavtflyging i Børgefjell / Byrkije nasjonalpark

Det vises til Forsvarets redegjørelse datert 27. november 2012 for lavtflyging i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag aksepterer Forsvarets beklagelse og erkjennelse av at flygingen den 3. oktober 2012 var et brudd på verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

I Forsvarets redegjørelse vises det til at verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ikke er oppdatert når begrepet «Forsvarets lavtflygingsområder» benyttes. Dette begrepet er ikke lenger relevant. Fylkesmannen er enig med Forsvaret om at verneforskriften skulle vært oppdatert på dette punktet. Imidlertid vil ikke en oppdatering av verneforskriften endre forutsetningene for lavtflyging i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Verneforskriftens § 3, punkt 6.1 sier at «*motorisert ferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter*». I forbindelse med militære øvelser kan forvaltningsmyndigheten med hjemmel i § 3, punkt 6.3i gi tillatelse til «*nødvendig militær lavtflyging i forsvarets etablerte lavtflygingsområder*». Fylkesmannen er enig i at dette punktet i verneforskriften bør oppdateres slik at begrepet lavtflygingsområder tas bort. Fylkesmannen vil ta initiativ ovenfor Direktoratet for naturforvaltning for å få endret ordlyden på dette punktet.

Forsvaret anmoder i sin redegjørelse datert 27. november 2012 om at nødvendig luftoperativ virksomhet betraktes som militær operativ virksomhet relatert til verneforskriften. I praksis betyr dette at Forsvaret anmoder om at all militær lavtflyging bør være tillatt i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Fylkesmannen stiller seg noe undrende til denne anmodningen all den tid det står i «*Bestemmelser for Militær Luftfart*» at lavtflyging er tillatt i hele fastlands-Norge **med unntak av bl.a. verneområder med lavtflygingsrestriksjoner**.

Formålet med Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er bl.a. å bevare et forholdsvis stort villmarkspreget område for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med truede og sårbare arter. Børgefjell er et av de eneste områdene i Fennoskandia med en bærekraftig bestand av fjellrev. Fjellrev er kategorisert som kritisk truet (CR) i den norske rødlisten av 2010. Den er også kategorisert som CR i Sverige og Finland.

Fjellreven er en av flere arter i Børgefjell som er sårbare for forstyrrelser i hekke- og yngletiden. I Børgefjell starter hekke- og yngletiden allerede i mars måned med at rovfugler som kongeørn og jaktfalk starter hekkeforberedelsene og den strekker seg til første halvdel av august.

Med bakgrunn i hensynet til Børgefjells truede og sårbare arter vil derfor ikke Fylkesmannen i Nord-Trøndelag akseptere at all militær lavtflyging skal tolkes som militær operativ virksomhet og være unntatt forbudet mot lavtflyging.

Dette betyr at all militær lavtflyging i Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark i forbindelse med militære øvelser krever dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Namsskogan fjellstyre		7890	Namsskogan
Røyrvik kommune		7898	Limingen
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nordland	Molovn 10	8002	BODØ
Namsskogan kommune		7890	Namsskogan
Røyrvik fjellstyre		7898	Limingen

Til: Direktoratet for naturforvaltning

Kopi til:

Fra: Nina E. Eide

Emne: Forstyrrelse knyttet til forsvarets lavtflyging med jagerfly med fokus på rev

Dette notatet er skrevet med bakgrunn i en henvendelse fra Direktoratet fra naturforvaltning, med oppdrag å sammenstille relevant kunnskap knyttet til forstyrrelse på dyreliv i relevans til forsvarets lavtflyging med jagerfly. Dette notatet utgjør et av fire notat som er skrevet under denne henvendelsen, hvor dette notatet fokuserer utelukkende på forstyrrelse på rev/fjellrev. For generell innledning rundt problematikken *forstyrrelse i økologien* viser jeg til notat av Arne Follestad og Rolf Langvatn.

Fjellreven utryddingstruet

Med bakgrunn i at fjellreven er kritisk truet (Norsk Rødliste 2006) og sannsynligvis det mest utryddingstrua pattedyret vi har i Norge i dag, så er forstyrrelse på rev/fjellrev relevant under denne henvendelsen.

Tross over 70 år fredning, har bestanden aldri tatt seg opp igjen, men snarere gått ytterligere tilbake. Bestanden i Norge teller neppe mer enn ca. 50 voksne fjellrev og fjellrev i Norge er en del av den Fennoskandinaviske bestand på totalt ca 120 voksne individer. Fjellreven finnes hos oss i høyfjellsområder (se figur 1). Siden 1988 er det påvist yngling i følgende områder i Norge: Finse, Nordfjella, Rondane, Dovrefjell/Snøhetta, Lierne, Børgefjell, Saltfjellet, Rana, Narvik, Dividalen, Alta og Varangerhalvøya. Selv om vi ser at fjellreven fremdeles reproducerer i små isolerte restbestander, er det foruroligende at den i løpet av de siste tiåra har forsvunnet helt fra enkelte fjellområder som Dovrefjell og Hardangervidda. Bestandene i Indre Troms og på Saltfjellet er også kritisk små i forhold til en langsiktig overlevelse. I Norge er det bare den lokale fjellrevbestanden i Børgefjell som kan sies å huse en funksjonell bestand, der ynglinger av fjellrev observeres jevnlig, synkront med svingninger i smågnagerpopulasjonen. Fjellrevbestanden i Norge er presset under den kritiske bestandsstørrelsen som er nødvendig for å opprettholde bestandens naturlige dynamikk og overlevelse på lang sikt (Loison mfl 2001, Herfindal mfl upublisert), og det gjøres et omfattende arbeid med utredning og forskning rundt ulike tiltak med tanke på å redde fjellreven fra total utryddelse (DN 2003). Det er blant annet etablert en avlsstasjon for fjellrev, for å utrede muligheten for framtidig utsetting. Denne stasjonen er lokalisert til Dovrefjell, Sætherfjellet, 1300 moh (se figur 1, skravert område).

Lavtflyging og forstyrrelse på rev

Det finnes ingen studier på lavtflyging og forstyrrelse knyttet til fjellrev eller rev fritt i naturen (verken rødvrev eller fjellrev), men ettersom oppdrett av rev for pelsproduksjon er en etablert næring i Norge, er det naturlig å dra inn resultater knyttet til forskning på oppdrettsrev. Innenfor næringen har det alltid vært en målsetning å få fram et rolig gemytt hos revene, både gjennom avlsarbeide og gjennom forbedring av miljøet. Forskning viser at rev i farm i stor grad habituerer (venner seg til) ulik menneskelig påvirkning hvis denne gjentas over lengre tid og blir forutsigbart. Effekten av forstyrrelse og flystøy er et debattert tema i pelsdyrnæringen, ettersom mange i næringen hevder at flystøy forårsaket av jagerfly i enkelte tilfelle har forårsaket valpedrap hos farmrev tidlig i yngleperioden (se også Bakken 1994). Som et avbøtende tiltak har Luftforsvaret merket alle pelsdyrfarmer inn på flykartene og det er gitt retningslinjer for å ta hensyn i den sårbare yngletiden. Det har også vært praksis å betale ut erstatning dersom det "glipper" i forsvarets rutiner og valpedrap kan knyttes til overflygingstidspunkt. Oppdrettere rundt Folldal og Oppdal, i nær tilknytning til innflygingen til skyte- og øvingsfeltene på Dovrefjell/Hjerkinn oppgir å ha gjentatte problemer med valpedrap knyttet til flystøy (Kai-Rune Johannessen pers med), og forsvaret har også gitt erstatning i flere av disse tilfellene. Valpedrap blant farmrev var/er relativt vanlig forekommende, og blant sølvrever så fant man i 1993 at det ved fødsel var 37 % sannsynlighet for en valp å bli drept av tisper, og at 50 % av tispene var tilbøyelig til valpedrap (Braastad og Bakken 1993). I studien konkluderte man med at noen tisper var mer tilbøyelig til valpedrap enn andre, da de

som først hadde drept et år hadde høyere sannsynlighet for å gjøre dette også neste år og man anbefalte på grunnlag av dette at slike dyr bør tas ut gjennom rettet avlsarbeide. Det finnes imidlertid lite forskning som støtter grunnlaget for erstatningskravene. De to studiene som er gjort eksperimentelt har ikke funnet sammenheng mellom forekomst av valpedrap hos rev/reproduktiv suksess og flystøybelastning; sølvrev (Bakken m. fl. 1999), blårev (Pyykönen m. fl. 2007). Måling av atferdsresponser hos rev viser imidlertid at ganske mange reagerer eller er observante på lyden av fly. I en studie av Mononen mfl (2003), fant man fryktreaksjoner hos 30 %, årvåkenhet hos 42 % og likegyldighet hos 28 % av revetispene ved eksponering til flylyd.

Tabell 1 – eksperimentell forskning effekter av lavtflyging på farmrever.

Referanse	Forsøk – metode	Støykilde	Resultat
Bakken m.fl. 1999 (Norge)	6 sølvrevtisper med implanterte stressensorer (3 som dreper valper og 3 som ikke gjør det)	Opptak flystøy- 100dB Opptak maskinlyd – 90dB Opptak avfyrt skudd – 90dB	Ingen effekter på forekomst av valpedrap.
Pyykönen m fl 2007 (Finland)	160 blårevtisper - 80 forsøk og 80 kontroll (ikke oppgitt om valpedrepere er med i forsøket)	Overflyging med jagerfly F18 Hornet interceptor og Hawk Mk 51, lydtrykk fra 85-121dB	Ingen effekter på reproduktiv suksess

Karakteristikker ved flystøy (etter Warberg m. fl. 2001, Forsvarets områder for lavtflyging NOU)

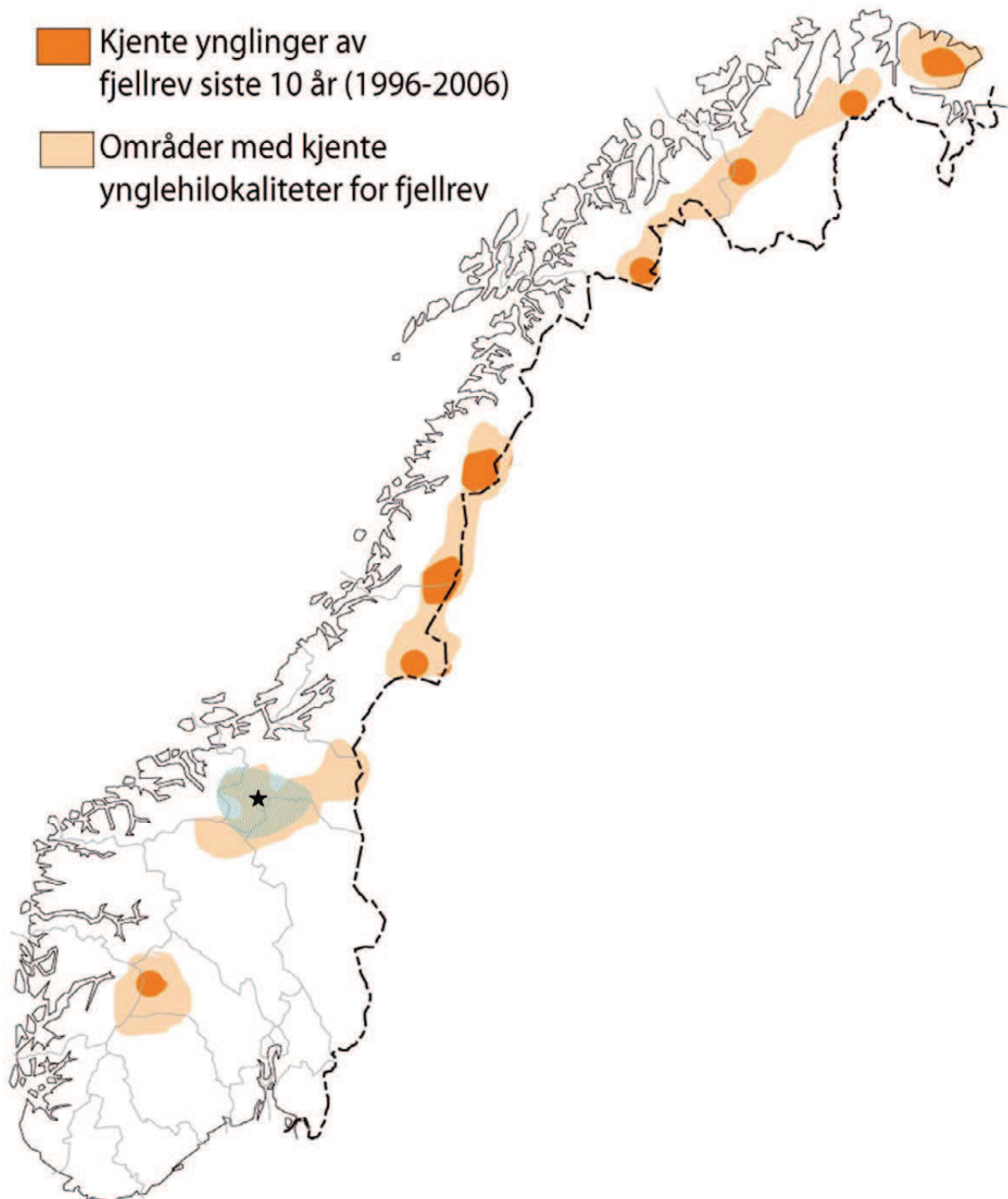
Type flystøy er helt avgjørende, og ulike flytyper har et svært ulikt støybilde. Flystøy fra jagerfly under manøvrering har et helt annet støybilde enn et jagerfly under lineær forflytning. Slik jagerfly også har et annet støybilde enn rutefly. Lyd fra lavtflygende jagerfly karakteriseres av høyere lydnivå, rask stigetid (dB/s) og mer impulsstøy. Horisontal flyging med lite manøvrering har ved 200 fot har et lydtrykk på 102 dB, mens manøvreringsflyging har et lydtrykk på 115dB ved samme høyde. Luftfuktighet, vind og temperaturforhold har også stor innvirkning på støybildet, det samme har trolig også lokal landskapsutforming. Det framgår lite informasjon om maksimal støybelastning under spesielle forhold og støybelastningsbilde trolig så forskjellig i ulike geografiske områder at det bør kartlegges og tilpasses lokalt der dette oppfattes som et problem. Det kan derfor være vanskelig å etablere generelle retningslinjer for større geografiske områder.

Dersom støykilden er forutsigbar har støypåvirkningen trolig liten innvirkning ettersom rev kan habituere gjennom gjentatt påvirkning, man har f. eks ikke hatt særlig problem med valpedrap i en revefarm som ligger like i utkanten av flystripa ved Bodø flyplass (Kai-Rune Johannessen pers. med.).

Betraktende oppsummeringer

- Eksisterende kunnskap om effekter av lavtflyging på rev er begrenset og overnevnte studier (tabell 1) kan ikke betraktes som tilstrekkelig dokumentasjon mht til å si at lavtflyging ikke har en effekt på forekomsten av valpedrap. Studiet av Bakken m.fl. (1999) har trolig for lav støybelastning for å kunne sies å være relevant. Valpedrap i pelsdyrfarmer er beskrevet å skje under svært spesielle forhold da lydtrykket trolig overstiger det som er brukt i disse studiene. Det framkommer ikke om studien av Pyykönen m. fl. (2007) inkluderer rever som er såkalte "valpedrepere". Valpedrapsprosenten fremkommer vesentlig lavere (10-17 %) i dette studiet enn i studiet av Braastad og Bakken (1993). I det finske studiet (Pyykönen m. fl. (2007)) fremkommer forsvaret også som deltaker i publikasjonen.
- Det framstår som særdeles viktig i det videre arbeidet at man kartlegger støybildet til jagerfly under manøvrering vesentlig bedre, særlig med hensyn til maksimalt støynivå og ekstreme forhold, da det er trolig dette som er utslagsgivende. Videre utredning/forskning bør designes med utgangspunkt i ekstreme støybilder. Forsøk bør kanskje legges til områder der flystøy oppleves som et problem og ikke til forsøksdyrgårder hvor dyr allerede er tilvendt vesentlig mer handtering enn i vanlige oppdretsgårder. Det kan også være topografiske og landskapsmessige utforminger som påvirker fordelingen av lydtrykket.
- Forespørsler rundt om i næringen og kontakt med Norges Pelsdyravslag bekrefter at det er et betydelig kunnskapsbehov knyttet til temaet.
- Med bakgrunn i at fjellreven er en kritisk truet art og kanskje en av Norges mest truede pattedyr, vil vi sterkt anbefale en restriktiv føre var holdning imot lavtflyging over områder der fjellreven finnes naturlig utbredt og

i områdene i tilknytning til avlsstasjonen for fjellrev på Dovrefjell. Dette gjelder også områdene på Dovrefjell der fjellreven er satt ut.

Figur 1: Viser tidligere utbredelse av fjellreven slik vi kjenner den gjennom gamle hilokaliteter. Dette gir nok langt fra et riktig bilde av den historiske utbredelsen, da det er bare de siste 25 åra man har kartlagt fjellrevhi

systematisk. Figuren viser også i hvilke fjellområder det har vært yngling av fjellrev de siste 10 åra. Avlsstasjonen for fjellrev er markert med en stjerne, og den ligger i nordøstre utkant av Dovrefjellmassivet. Utsettingsområde for 16 fjellrevvalper i 2007 var også i Dovrefjell (skravert grått).

Særlig sårbare perioder for fjellreven

Parringstiden mars–april: I områder hvor det er lite naturlig forekommende fjellrev, er sannsynlig parringstiden en kritisk periode som følge av populasjonsstørrelsen, men det er ikke grunn til å anta at flystøy kan påvirke dette.

Yngletiden mai – medio juli (fra fødselstidspunkt til de kommer ut av hiet første gang – ca 4 uker): Fødselstidspunkt kan variere fra midt i mai til slutten av juni, trolig avhengig av mattilgangen. Det ser ut til at de første dagene er de mest kritiske fram til syvende dag etter fødsel og at dødeligheten går ned etter det. Dødelighet som følge av sult går eventuelt opp gjennom sommeren.

Valpeperioden juni–juli (etter at valpene har kommet ut av hiet og 4 uker framover): Det er ikke grunn til å anta at flystøy har innvirkning i denne perioden.

Referanser

- Herfindal, I., Linnell, J.D.C., Elmhagen, B., Andersen, R., Frafjord, K., Henttonen, H., Kaikusalo, A., Mela, M., Tannerfeldt, M., Dalén, L., Strand, O., Eide, N.E., Landa, A. & Angerbjörn, A. Population persistence in a landscape context: the case of endangered arctic fox populations in Fennoscandia (in prep).
- Braastad, B.O. & Bakken, M. 1993. Maternal infanticide and periparturient behaviour in farmed silver foxes *Vulpes vulpes*. *Applied Animal Behaviour Science* 36:347-361.
- Bakken, M. 1994. Infanticidal behaviour and reproductive performance in relation to competition capacity among farmed silver fox vixens, *Vulpes vulpes*. - Dr. scient. avhandling, zool. inst., UNIT.
- Bakken, M., Moe, R.O., Smith, A.J. & Eriksrød Selle, G.M. 1999. Effects of environmental stressors on deep body temperature and activity levels in silver fox vixens (*Vulpes Vulpes*). *Applied Animal Behaviour Science* 64. 141-145.
- Direktoratet for naturforvaltning. 2003. Handlingsplan for fjellrev. Rapport 2003-2.
- Loison, A., Strand, O. og Linnell, J. D. C. 2001. Effect of temporal variation in reproduction on models of population viability: a case study for remnant arctic fox (*Alopex lagopus*) populations in Scandinavia. - *Biological Conservation* 97: 347-359.
- Mononen, J., Oulkkinen, H., Pyykönen, T., Juntunen, J., Hänninen, S. & Ahola, L. 2003. (i Pyykönen mfl 2007). Lentomelun vaikutus tarhattujen sinikettujen lisääntymiseen: esitutkimus. (The effect of avian noise on reproduction in farmed blue fox; a pilot study) (på finsk). *Soumen eläinlääkärilehti* 109 (6): 337-343.
- Pyykönen, T., Juntunen, J., Ahola, L., Parri, A. & Mononen, J. 2007. Avian noise does not impair the reproductive success of farmed blue foxes. *Animal Reproductive Science* 97: 128-136.
- Warberg, E., Bakken, M., Heiestad, A. Hogstad, K.E., Kielland, M., Aasvang, G.M., Handelsby, P. Grøtteland, M. Sveistrup, H.O., Martinsen, Ø. Finnanger, R. og Skotnes K-E. Forsvarets områder for lavflygning. NOU, Norges offentlige utredninger 2001:15. AIT Trondheim AS/AIT Otta AS.